

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Trzinu, do 7. maja 1945 pa v osvobodnem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani primorski DNEVNIK v zasedenju Evrope.

TRST - Ul. Muravčič 6 - Tel. 040/7786300

GORICA - Dnevnik 24 maj 1998 - Tel. 0432/331120

CEDAJ - Ul. Radoje - Tel. 0432/331120

1500 LIR

POŠTNA PLACANA V GORICI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20, legge 662/96 - Filiale di Trieste

POHIŠTVO

Selva

TRŽIČ

tel. 0481/410395

DO 40% POPUSTA

TAKOŠNJA DOBAVA

NEDELJA, 6. SEPTEMBRA 1998

**Streli
še
vedno
odmevajo**

BOJAN BREZIGAR

EVROPSKA UNIJA / NA NEFORMALNEM ZASEDANJU ŠEFOV DIPLOMACIJ V SALZBURGU

Zunanji ministri hočejo okrepiti svojo vlogo v povezavi in navzven

V odnosu s tretjimi državami bo imela več teže trojka - Danes o Rusiji in Kosovu

SALZBURG - Vodje diplomacij Evropske unije, ki so včeraj začeli dvodnevno neformalno zasedanje v Salzburgu, so se strinjali, da je treba okrepiti delovanje sveta zunanjih ministrov in mu vrniti vlogo osrednjega koordinatorskega v skupni unijini politiki. Predsedujoči svetu, avstrijski zunanji minister Wolfgang Schäussel, je napovedal, da bo Dunaj do naslednjega srečanja vodil diplomacijo na podlagi včerajšnje razprave pripravil predloge sklepov. V dokumentu bo jasneje opredeljen način delovanja sveta zunanjih ministrov s horizontalnega vidika, na področju skupne zunanje in varnostne politike ter v stiku s tretjimi državami. V teh stikih naj bi večjo vlogo pridobila trojka EU, ki je sestavljena iz sedanjega, prihodnjega in prejšnjega predsedujočega povezavi.

Ceprav so vodje diplomacij včeraj razpravljali predvsem o svoji vlogi in bosta ruska in kosovska kriza na dnevnem redu se danes, sta temi zaznamovali tudi prvi

dan srečanja. Tako so se ministri naceloma strinjali, da bodo v Moskvo najverjetneje že prihodnji teden poslali delegacijo evropske trojke (Avstrije, Nemčije in Velike Britanije), glede Kosova pa jih je večina izrazila zaskrbljenost nad begunskim vprašanjem. Danes bodo ministri o razmerah v Rusiji končno sprejeli skupno izjavo, pričakovati pa je tudi reševanje vprašanja embarga na polete jugoslovanskega letalskega prevoznika v države petnajsterice.

Ministri so včeraj govorili tudi o evropskem partnerstvu oziroma ustreznem preoblikovanju marca letos ustanovljene Evropske konference, ki povezuje petnajsterico in vseh enajst kandidatov za članstvo. Schäussel je predlagal, naj konferenca odpre vrata tudi državam, ki trenutno nimajo izglede za članstvo v EU, vendar pa je bila večina njegovih kolegov do predloga zadržana, češ da je za sodelovanje z drugimi državami treba izkoristiti že obstoječe mehanizme. (STA)

DRAGA '98 / SINOČI PREDAVAL PISATELJ ZORKO SIMČIČ

»Asimilacija je krvavitev naroda: treba jo je zdraviti«

OPCINE - S predavanjem pisatelja Zorka Simčiča so se sinoči v parku Finzgarjevega doma na Opčinah nadaljevali 33. studijski dnevi Draga '98. Udeležence je v imenu Društva slovenskih izobražencev uvodoma pozdravil predsednik Sergij Pahor, svoj pozdrav pa sta prinesla tudi predstavnik Državnega zbora Marijan Sifer in predsednik SSK Bernard Spacapan.

Simčič je v svojem nastopu poudaril, da je asimilacija krvavitev naroda, ki jo je treba nujno zaustaviti, sicer pa je tudi podčrtal, da ljubezen do naroda ni in ne more biti zgolj stvar argumentov.

Na 2. strani

Cerkvena streha pokopala vernike

SAO PAULO - Uradni, čeprav zal le začasni obracun zrušenja strehe neke cerkve v naselju Osasco na obrobju Sao Paula, je 28 mrtvih in 477 huje ali težje ranjenih oseb. Streha je popustila med obredom, ki mu je prisostvovalo okrog 1.500 vernikov.

Brazilske oblasti so sporočile, da se utegne število mrtvih povečati, ker reševalci po več kot 12 urah od nesreče še vedno odkopavajo ruševine templja, ki so ga uredili v nekem starem kinematografu, katerega 540 kv. metrov velika streha je bila že večkrat popravljena.

Tudi mladi. Ena značilnosti Bazovice je, da tam pogosto spregovori mladi. Tako bo tudi letos.

To ni naključje. Magična moč bazoviške proslave je namreč vedno bila v tem, da je bila ta svečanost navsezadnje uprta v prihodnost. Morda je k temu prispevala tudi krajina bazovske gmajne, morda pa gre za nabo, ki ga vsebuje simbolika tega kraja: smrt starih mladih ljudi po procesu, ki je bil samo farsa, s katero je hotela fašistična oblast legitimirati samo sebe. Koliko takih procesov je videla zgodovina po streljih na bazovski gmajni! Koliko ljudi je moralo umreti, ker je tako razsodila oblast, ki ne priznava ljudstva, a zahteva, da jo ljudstvo priznava.

Aktualnost Bazovice je torej na dlani. Streli z bazovske gmajne odmevajo po vsem svetu, od vzhoda do zahoda, od severa do juga. Zal, marsikje se danes. In opozarjajo, da boj za svobodo, boj proti nasilju, boj proti genocidu niso nekaj enkratnega, trenutnega, ampak so trajna obveza za slehernega človeka. Na to obvezo spominja skromni spomenik na bazovski gmajni. Iz te obveze izvira tudi aktualnost svečanosti v spomin na bazoviške žrtve.

**Velik uspeh
mlade Čupine
jadralke
Johane Kriznič**

Perspektivna jadralka seslanskega kluba Cupa Johana Kriznič je na absolutnem prvenstvu v jadralnem razredu europa v Gradežu osvojila naslov državne mladinske prvakinje, kar je njen doslej največji uspeh. Na končni lestvici absolutnega DP je presenetljivo zasedla končno 3. mesto, bila pa je prva med ženskami. Arianna Bogatec (Sirena), ki je premočno vodila vse do zadnje regate, je pristala na 5. mestu.

Na 21. strani

NOGOMET / KVALIFIKACIJE ZA EP

»Azzurri« uspešni

LIVERPOOL - Italija je uspešno začela nastope v kvalifikacijah za evropsko nogometno prvenstvo. Čeprav »azzurri« niso igrali najbolje, so vseeno premagali Wales 2:0 (1:0). Italijani so povedli po grobi napaki valeske reprezentance s Fuserjem, v drugem delu je povečal izid na 2:0 Christian Vieri, ki je spet potrdil svoje izredne strelske sposobnosti.

Danes bo krstni nastop v skupini 2 opravila tudi Slovenija, ki se bo v Atenah pomerila z Grčijo.

Na 20. strani.

La Combustibile S.R.L.
34018 TRST - DOMJO 38 - Tel. 820331 - 810252

pooblaščen prodajalec goriva

Shell

- diesel goriva
- plinsko olje za ogrevanje
- motorna olja
- les in premog za kurjavo
- peči in štedilniki na drva in premog

VELIKA IZBIRA - IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

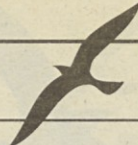
IDRA PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO

- vse za vodovodno inštalaterstvo, ogrevanje, sanitarije
- peči, radiatorji in boilerji
- klimatske naprave
- kopalniško pohištvo in oprema
- hidromasažne kadi
- tuši in armature
- talne in stenske keramične ploščice, porcelanosti gres
- sanitarije in kopalniški dodatki za nepokretne osebe

T R S T - Ul. Valmaura 8 - Ratto della Pileria 39
Tel. 040/826084 - Fax: 040/826085

→ Lastno notranje parkirišče

ODPRTO od ponedeljka do petka 8-12 ter 13-18 ob sobotah 8-12

REZIJA / OTVORITVENA SLOVESNOST

V popotresni baraki muzej rezijanskih ljudi

K zbiranju gradiva pripomogli udeleženci letošnjega raziskovalnega tabora

REZIJA - Osem vasi, stodvajset kvadratnih kilometrov površine, niti 1300 prebivalcev. To je Rezija, občina ki leži na najvzhodnejšem delu južnih Alp, poldrugo uro vožnje od Trsta. Leta 1976 sta dva silovita potresna sunka unicila tri četrtine obstojecih zgradb, več ljudi je izgubilo življenje in izgubljen je bil tudi del rezijanskega kulturnega bogastva. Obnova in vzpostavitev neke normalnosti ni bila seveda lahka, vendar se življenje vselej prenavlja in nadaljuje. In v Reziji so prezivali tudi Slovenci, čeprav jim je bila v tem stoletju, v povojnih desetletjih njihova narodna pripadnost predvsem le težko, včasih nevzdržljivo dodatno breme...

Mladinski raziskovalni tabor se je prvič postavil Reviji leta '89, drugič so se mladinci v dolino odpravili pred stirimi leti, letošnji tretji (sicer že 18. MRT) rezijski raziskovalni tabor pa se je zaključil v petek, v Bili, z otvoritvijo dolgega načrtovanega in pripravljenega Muzeja Rezijanov. Otvoritvene slovesnosti se je poleg madih raziskovalcev in Rezijanov udeležilo lepo stevilo trzaskih, goriskih in beneskih Slovencev. V svojem pozdravnem nagovoru se je

rezijanski župan Luigi Poletti v italijansčini in rezijansčini iskreno zahvalil vsem, ki so omogočili otvoritev prvega tovrstnega muzeja. »Največja zahvala gre mladim in njihovim mentorjem z Milanom Pahorjem na čelu, ki so v teku treh taborov zbrali informacije, gradivo in material in zahvala gre tudi razpoložljivosti soobčanov, da imamo danes muzej, ki jasno prica o naših globokih kreninah« je dejal Poletti.

Kulturno združenje »Museo della gente della Val Resia«, ki je bilo leta 1995 ustanovljeno prav z namenom, da uresniči zamisel o muzeju je predstavljal predsednica Luigia Negro, sicer vsestransko aktivna kulturna delavka ZSKD-ja v Reziji. »Sicer pa je to se najprej muzej Rezijanov za Rezijane« je pojasnil vodja letošnjega tabora Andrej Furlan. Udeleženecem otvoritve je Furlan razložil simbolično in smisel muzeja. Simbolično pomembno je že to, da je muzej manesčen v popotresni baraki, kot tudi je vse razstavljeno gradivo idealno razdeljeno na dva dela, in sicer na predpotresno in popotresno obdobje, ki pa se povezujeta v imenu kontinuitete življenja. (gb)

DRAGA '98 / PISATELJ ZORKO SIMČIČ SINOČI GOVORIL O ASIMILACIJI

»Ljubezen do naroda ni stvar argumentov«

Danes predavanji Rudija Koncilije in Jožeta Pučnika

OPCINE - Asimilacija je krvavitev naroda. Lahko jo povzročijo različni vzroki, gre pa predvsem za to, da jo zaustavimo. Asimiliranci praviloma obubožajo narod, iz katerega izhajajo, a ne obogatijo naroda, v katerega prehajajo, predvsem pa oropajo sami sebe.

Ta temeljna misel je prevevala včerajšnji nastop pisatelja Zorka Simčiča na 33. studijskih dnevih Draga '98, ki so se pričeli na Opcinah v petek in se bodo zaključili danes. Stevilne udeležence iz vseh treh Slovenij, ki so napolnili veliki sotor v parku Finzgarjevega doma, je sinoči uvodoma pozdravil predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor. Dejal je, da

ima Draga za seboj že tretjino stoletja cvrste tradicije in da namerava nadaljevati s svojim poslanstvom svobodne tribune, odprte vsem trem Slovenijam, tudi v tretjem tisočletju. Od številnih uglednih gostov sta včeraj Drago s krajšim nastopom pred mikrofonom pozdravila predsednik komisije Drzavnega zbora za Slovence po svetu Marijan Sifer, ki je vsočil Slovincem, kjer koli živimo, naj vztrajamo v zvestobi sebi, in predsednik SSK Bernard Spacapan, ki se je kritično obregnil ob zakonski osnutek za globalno zaščito Slovencev, ki se ta čas pripravlja v Rimu. Spacapan je ocenil, da osnutek v bistvu prepusca zaščito občinam in deželni upravi, kar je nesprejemljivo, in izrazil upanje, da bo znala manjšina ob tem temeljnem vprašanju nastopiti enotno.

Seveda pa je med občinstvom vladalo predvsem zanimanje za to, kaj bo povedal predavatelj Zorko Simčič, ki ga je v imenu prirediteljev predstavil casnikar Sasa Martelanc. In Simčič ni razočaral. Govoril je na temo »Biti (ali ne biti...) to, kar si? Vprašanje asimilacije nekoč in danes.« Res je bil nekoliko dolg, toda poldruga ura je ob njegovem duhovitem podajanju minila kar hitro. Simčič je svoje predavanje označil kot »subjektiven zapis«, kot pričevanje človeka, ki se je v vprašanju asimilacije osebno social bodisi na Primorskem kot v zdomstvu. Vendar so bila njegova izvajanja tudi teoretično kar dobro podprta. Podal je več definicij asimilacije, nastel njene glavne vzroke in posledice, a teoretična izvajanja je vselej dopolnil s svojo bogato življenjsko izkušnjo. Med drugim je poudaril, kako so ZDA, Kanada in Avstralija v zadnjih desetletjih opustile staro politiko »topilnega kotla«.

Sicer pa je pribil, da je odnos človeka do svojega naroda v bistvu tak, kot je odnos otroka do svojih staršev: ljubezen je ali pa je ni, ni je mogoče vzbuditi se s tako tehtno argumentacijo.

Po predavanju se je razvila razprava, v katero sta posegla tudi predsednik Slovenskega svetovnega kongresa Jože Bernik in predsednik SKD Lojze Peterle. Slednji je med drugim kritično pripomnil, da na srečanjih, kot je Draga, srečuje vse premalo kolegov iz Ljubljane.

Draga se bo nadaljevala danes ob 10.30 s predavanjem Rudija Koncilije o svobodi in sklenila ob 16. uri s predavanjem Jožeta Pučnika o spravi. Ob 9. uri bo tradicionalna maša.

Sinočnji predavatelj Zorko Simčič (Foto KROMA)

POLITIKA / PRIPRAVE NA VOLITVE

Videmske zdrahe

Občinska LS vztraja pri zaveznistvu s FI

VIDEM - V glavnem mestu Furlanije je že v polnem teku volilna kampanja za novembrsko neposredno izvolitev župana. Čeprav stranke in koalicije se niso izbrale kandidatov pa se že prepirajo o zaveznistvih, kar velja tako za Oljko, kot za Pol svoboscin. Edino Severna liga je, kot kaže, že izbrala svojega kandidata, bivšega predsednika Dezele Sergia Cecottija, ki pa kandidature se ni formalno sprejel.

Najbolj živahno (in polemčno) je v Ljudski stranki. Občinska sekcija se je pedsinocnim opredelila za sredinsko koalicijo s Forza Italia, ki pa bi se morala v zameno odpovedati zaveznistvu s Finijevo stranko. To stališče pa ni po godu dezel-

nemu vodstvu Ljudske stranke, ki zagovarja levosredinsko politično opcijo, čeprav priznava, da Oljke v resnici ni, ne na Videmskem in niti na dezelni ravni.

Prepirajo pa se tudi stranke in komponente desne sredine. Večinski del videmske Forza Italia se hoče za vsako ceno odkrižati Nacionalnega zaveznistva, kar pa ne bo lahko, saj ima za stranka precejšnjo težo na lokalni in na dezelni ravni. Z videmskimi zdrahami se ukvarjata tudi Gianfranco Fini in Silvio Berlusconi, ki skušata ohraniti enotnost Pola svoboscin in s tem neposredno tudi zaščititi manjšinsko dezelno vladno predsednika Roberta Antonioneja. Bomo višeli; če jima bo to uspelo.

PORDENON / 52. SEJEM

Otvoritvena slovesnost z govorom ministra Coste

PORDENON - Minister za javna dela Paolo Costa je včeraj odprl sejem v Pordenonu, ki ga v tem kraju prirejajo že dvainpetdeset. Na tem sejmu imajo 25.000 kv. m. pokritih površin, ki jim je treba dodati še enkrat toliko na prostem. Lani so na tem jesenskem sejmu imeli 105.000 obiskovalcev, nadejajo si, da jih bodo letos imeli prav toliko. Sejmišče bo odprto do vključno nedelje, 13. septembra. Letošnji sejem so uredili tako, da je na njem šest specializiranih razstav. V nekaj primerih so pri tem dobili sodelovanje strokovnih združenj podjetnikov. Nekateri so paviljone sami uredili. Najbolj pomembna razstava, tista o pohistvu, je pravzaprav samostojen sejem. V glavnem razstavlja jo industrija in obrtniki iz okolice Pordenona, kajti tu je osredotočeno zelo veliko produktivnih podjetij. Pomembna je tudi razstava obrti, se zlasti izstopa umetna obrt. Zadrage imajo tu svoje posebno mesto, pomemben je tudi oddelek namenjen kmetijstvu. Sejem v Pordenonu je pravzaprav nastal takoj po vojni prav kot kmetijski sejem. Imamo se gradbeništvo in tudi razstavo o komunikacijah in aranžerstvu v izložbah.

Na včerajšnji otvoritvi so poleg predsednika upravnega sveta sejmšča Luigija Scaglie govorili se zastopniki krajevnih uprav in ze omenjeni minister Costa. Veliko je bilo govora o prometnicah in se zlasti o toliko zazelenjeni avtocesti do Conegliana.

M.W.

ŠTIPENDIJE SKLADA D. SARDOČ

Upravni odbor Sklada D. Sardoc razpisuje natečaj za dodelitev sledečih stipendij:

- dve stipendiji v znesku milijon lir, za učence Zavoda za slovensko izobraževanje. Prošnji mora iti priložen družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.
- tri stipendije v znesku dva milijona in petsto tisoč lir za univerzitetne studente. Prošnji morajo biti priloženi sledeci dokumenti: fotokopija univerzitetne knjižnice z izidi opravljenih izpitov, družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.
- ena stipendija v znesku pet milijonov lir, za podiplomski studij ali specializacijo. Prošnji morajo biti priloženi sledeci dokumenti: potrdilo o opravljenem univerzitetnem studiju s končno oceno, družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.
- z namenom ohranjanja lika dr. Dorceta Sardoca bo sklad dodelil stipendijo v znesku treh milijonov lir za raziskavo namenjeno eventualni objavi v okviru podiplomskega studija na temo »Protifasistično in protikupatorsko delovanje primorskih ljudi«. Kandidati naj v prošnji navedejo osnovne okvire raziskave ter priložijo dokumente o opravljenem studiju, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov.

V prošnji morajo biti navedeni podatki o drugih prejetih stipendijah in podatki bančnega računa na katerega bo stipendija nakazana. Pri dodelitvi stipendij bo upravni odbor upošteval predvsem studijske uspehe in potrebe prosilcev na osnovi 5. člena statuta sklada. Stipendije bodo podeljene do 30. septembra 1998. Za vse potrebne informacije so na razpolago člani odbora Boris Peric (0481-32545); Zdravko Custrin (0481-387310); Vera Tuta Ban (040-299632) in Karlo Cernic (0481-78100). Zainteresirani naj dostavijo prošnje do 10. septembra 1998 v zaprti ovojnici na sledeči naslov: SKLAD / FONDAZIONE D. SARDOČ C/O Odvetniška pisarna / Studio legale SANZIN, Ul. Diaz 1, 34170 Gorica.

Draga mladih: konec s srečanjem o delu za mlade

OPCINE - Z drugo okroglo mizo letošnjega studijskega sklopa se je včeraj zaključila Draga mladih. Jutranje srečanje je potekalo v znamenju mladinskega dela in dela za mlade. Gostje razprave so bili magister Anton Rop, minister za delo, družino in socialne zadeve republike Slovenije, Martin Lisec, salezijec in vodja preventivno - vzgojnega projekta Skala, Uros Slamič, nekdanji minister za socialo v študentski vladi in inženir Vojko Kocjancic, ravnatelj Slovenskega dezelnega gospodarskega združenja in Trsta.

Tema je bila široka v primerjavi z ostalimi, ki so jih predstavili na letošnji dragi mladih, pa bolj usmerjena v prakso kot v teorijo. Po posegih predavateljev se je takoj izkazalo, da je položaj s katerim se srečujejo mladi iz osrednje Slovenije v marsičem različen od zamejskega. Posega Anton Ropa in Martina Lisca sta bila tako usmerjena predvsem v asistenco in preventivno delovanje vladnih in nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo z mladimi. Anton Rop je izrazil mnenje, da so problemi mladih tudi problemi družbe v kateri ti mladi živijo. Obenem pa se v puberteti srečujejo se z drugimi specifičnimi težavami. Med najbolj pereče probleme je vključil izobrazbo, zaposlovanje in neurejeno družinsko življenje. V drugem delu posega je beseda stekla o delu in ukrepih slovenske vlade na tem področju.

Iz osebnih izkušenj je črpal snov za svoj referat tudi Martin Lisec. Predstavil je projekt

Skala, pri katerem že stiri leta sodelujejo salezijanci in strokovnjaki s področja mladinske problematike. Po menju predavatelja, je pred asistenco potrebna preventiva obenem pa se vztrajen dialog z mladimi in iskanjem motivacij za prerascanje je kriz.

V svojem bistvu, diametralno nasprotno, je mnenje, ki ga je izrazil Vojko Kocjancic. Slika o položaju v Zamejstvu, ki jo je posredoval slusateljem, je bila precej trpka. Nezadostna vzgoja, ekonomsko lagodje in pomanjkanje ambicij so mlado generacijo privedli do pasivnosti. V skladu s italijanskim trendom, se v zamejstvu daljša obdobje, ko mladi ostajajo pri starših, si ne ustvarjajo družine in ne stopajo v poklicne dejavnosti. »Kljub temu, da mladi zahajajo v razna društva se v večini primerov le ukvarjajo z dejavnostmi, ki jim jih organizacije nudijo, niso pa aktivni pri vodenju ustanov.« Na pomanjkanje konflikta med generacijama je opozoril Uros Slamič. »Studentje v združenju studentskih gibanjih so v večini primerov le opazovalci, ne pa tudi gibalno družbenih sprememb.« Uros Slamič je bil kritičen tudi do letošnjih Studijskih dnevov. Po njegovem mnenju je letošnja Draga kljub naslovnemu razločevanju med državo in civilno družbo zaslala v protislovje, ker je bila organizacija pobude, ki bi sicer sodila v okvir civilne družbe poverjena nekaterim političnim, čeprav mladinskim organizacijam.

Matejka Grgič

ALI SO TVOJI SOSEDE ZELO GLASNI?

MARS93

**SI ZNAŠ
ZAGOTOVITI
MIREN
POČITEK?**

**Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV
LAHKO IZOLIRAŠ STENE IN SE
ZAVARUJES PRED HRUPOM
IZ SOSEDNIH STANOVANJ**

PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVČNE
KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN
- KLOBUCEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC
so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabis.

TELEFONIRAJ TAKOJ!

SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME

Poleg tega imamo na zalogi velik izbor

ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ
- VAZ - PECI - KAMINOV - VRTNE OPREME

Marsich Prefabbricati

TRST - na Rocolu Drž. cesta 202 - III. km
Tel. 040 910806

Urniki: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00:

OB SOBOTAH ZAPRTO e-mail: angmars@tin.it

POLITIKA / SPREMEMBE V ODBORU

Pokrajina v rokah Finijeve stranke

Sredina in Forza Italia počasi izginjata
V odboru tudi ravnatelj zapora Coroneo

Predsednik pokrajinske uprave Renzo Codarin je včeraj predstavil javnosti (na sliki-FOTO KROMA) tri nove odbornike, ki so Pietro Paolo Prudenzo, Luciano Savino in Enrico Sbriglia. Prudenzo, ki pripada Krscansko-demokratskemu centru, bo skrbel za osebje, Savino (Forza Italia) bo vodil resor za proračun in finance, Sbriglia, ravnatelj krajevnega zapora in pristās Nacionalnega zavestništva pa bo odgovarjal za solstvo. Ni znano se, komu bo Codarin podelil zelo pomembno odborništvo za kulturo po petkovem odstopu dosedanjega odbornika Manfredija Poilluccija, ki bi ga sicer predsednik včeraj formalno odstavil. Z njim prisilno zapusca odborništvo tudi vodilna funkcionarka, ki očitno ni bila po godu Finijeve stranke.

Codarin je zanikal, da so te zamenjave odraz dodatnega zasuka na desno, okrepljena politična

teza NZ pa je vsem pred očmi. Politična sredina, ce je sploh kdaj kaj pomenila, počasi izginja, tako da postaja Pokrajina vse bolj stvar politi-

cne domene Codarina (-KDC-CCD) in NZ, medtem ko igra Forza Italia, ki je sicer stranka relativne večine, v resnici vlogo statista.

BAZOVICA / NA GMAJNI OB 15.URI

Danes popoldne slavnost v čast prvim žrtvam črnega terorja

Danes poteka 68 let odkar so fašisti na gmajni pri Bazovici po razsodbi posebne sodišča (prvi tržaski proces) ustrelili Ferda Bidovca, Zvonimirja Milosa, Franca Marusiča in Lojzeta Valencica. Ob 15. uri bo pri spomeniku ustreljenim žrtvam Mussolinijeve strahovlade tradicionalna spominska svečanost, ki jo, kot vedno, skupno prirejajo Zveza partizanov ANPI, Združenje nekdanjih deportirancev v nacističnih lagerjih ANED ter Vsedržavna zveza političnih preganjencev ANNPIA. Na slavnosti bodo spregovorili zgodovinar Sandi Volk, tržaski pokrajinski svetovalec Dino Fonda ter novoizvoljena goriska občinska svetovalka Erika Jazbar.

Popoldne ob 17. uri pa bo v cerkvi v Bazovici masa za žrtve prvega tržaskega procesa. Priloznostno misel bo podal podpredsednik deželne skupščine Milos Budin, maseval pa bo skofov vikar za slovenske vernike monsijor Franc Voncina.

MOČAN NALIV / MEDTEM KO SO BILI NA KMETIH VESELI

Preglavice zaradi dežja

Na univerzi smer za slovenske učitelje

Ravnatelji slovenskih osnovnih sol opozarjajo, da je bila v akademskem letu 1998/99 ustanovljena specifična smer za slovenske studente, ki razpolaga 36 mest in sicer 18 na tržaski univerzi in 18 na videmski. Pravico do vpisa imajo kandidati: z opravljenim petletnim pedagoškim licejem, z opravljenim učiteljskim in petim letnikom, diplomanti višjih srednjih sol, diplomanti katerekoli univerzitetne študijske smeri, učitelji v rednem staležu (priznani so jim študijski krediti pri praktičnih vajah). Rok za vpis zapade 25. septembra. V slučaju presežka razpoložljivih mest, bodo morali kandidati opraviti sprejemni izpit (30. septembra).

Gasilci so včeraj popoldne imeli polne roke dela zaradi močnega naliva, ki je marsikje povzročil precej pregavic, vendar o kakšni večji škodi ne poročajo. Kot običajno je voda zalila Miramarski drevored, zlasti pod železniškim mostom, predvsem v okolici pa je prislo do številnih prometnih nezgod, v katerih na srečo ni bil nihče huje ranjen. Pred Sesljajnom pa je slabo vreme presenetilo dve jadnici: posegel je čoln pomorske policije, jadralce so resili z gumenjakom društva Pietas Julia, a jadnici sta bili skoraj povsem uničeni. Dež pa

so pozdravili kmetovalci, saj je bil za nekatere predleze skrajni čas, da namoči izsušeno zemljo: v nekaterih vinogradih se je namreč trta že začela sušiti.

Včeraj pa niso bili polno zaposleni samo agenti na cestah, temveč tudi na mejnih prehodih, zlasti pri Ferneticih. V jutranjih urah je bilo za vstop treba čakati tudi dve uri in pol, pri izhodu je bilo lažje. Popoldne so se razmere nekoliko izboljšale, vendar je bil promet še vedno povišan. Kot običajno je bil promet precej gost na prehodu pri Raboju, medtem ko na Pesku ni bilo nič izrednega. O tekočem prometu so poročali tudi z mejnih prehodov v Secovljah in na Dragonji, kjer so do 18. ure nasteli okrog 7 tisoč vozil pri vstopu in približno prav toliko pri izstopu.

UTAJE / PREISKAVA

Najemnine so vnovčili, na davke pa so »pozabili«

Prvi del kontrol, ki so jih finančni strazniki posvetili področju stanovanjskih najemnin, je prinesel na dan precejšnje davčne utaje: pri okrog 30 pregledih so ugotovili, da nista bili prijavljeni več kot dve milijardi in pol lir, izognili so se tudi placevanju registrskega davka, ki bi za okrog 400 najemniških pogodb znašal okrog 100 milijonov lir.

Finančni strazniki, ki so delali s sistemom navzkrižnih preverjanj podatkov, so se v glavnem usmerili v stanovanja, ki jih jemljejo v najem univerzitetni študentje, in sicer za obdobje 1992/97. V nekaj mesecev trajajoči preiskavi so morali proučiti res zelo veliko primerov, a okrog 800 stu-

dentom, ki so za določeno obdobje ziveli v Trstu, so naslovili tudi poseben vprašalnik. Na dan je prislo, da so si lastniki pomagali na razne načine: nekateri sploh niso sestavili ustrezne pogodbe, drugi so jo sestavili, vendar je niso registrirali, nekateri so na primer do leta 1997 prijavljali znesek, ki ni presegal dva milijona in pol lir, ker je bilo za višje vsote predvideno placevanje davka. Nekateri pa sploh niso placevali registrskega davka, ker so v pogodbi napisali, da bo v celoti bremenil najemnika. Finančna straža bo s preverjanji nadaljevala, saj pravi, da se je s tem delo ukvarjalo razmeroma malo ljudi, rezultat pa je dokaj spodbuden.

AKTUALNA TEMA / POBUDA ČASOPISA NOVO DELO

Jutri na Opčinah debata o priseljencih

Navzočnost na soočenju napovedali številni strokovnjaki, upravitelji in politiki

Združenje Novo Delo prireja jutri v sodelovanju s teritorialno enoto Levih Demokratov za Opčine in Bane javno debato na temo »Novi val priseljencev in njegov vpliv na teritorij« predvsem z namenom, da postreže prebivalstvu s podrobno sliko o problematiki in perspektivah, ki so vezana s tem problemom. Razprava bo ob 20.30 uri v konferenčni dvorani Kraske združne banke na Opčinah.

»Mimo katerikoli polemike, menimo, da se je vprašanje priseljenstva spocetka nacelo s precejšnjimi tezavami: veliko dobre volje in truda, nekaj organizacijskih težav

ampak predvsem zelo pomankljiva sredstva, kar je vplivalo negativno na prvi sprejem priselcev in tako omogocilo polemike, spekulacije in nepotreben preplah«, so na predstavitvi pobude podčrtali njeni organizatorji.

Prepricani smo - so dejali - da se je to lahko zgodilo zaradi površnosti poznanja te problematike. Problem je treba nasprotno postaviti na racionalne temelje, ga temeljito poglobiti, dobiti pravilno ravnotežje med interesi

in željami vseh ter urediti primerne delovne pogoje za vse tiste, ki so pri tem na katerikoli način soudeleženi in jim s tem zagotoviti uspešno delovanje.

Svojo navzočnost so napovedali številni upravitelji in politiki, med njimi senator Camerini, deželni svetovalec Zveha, tržaska občinska odbornika Fortuna Drossi in Pecol Cominotto ter strokovnjaka Codega in Ravali. Pobudo so na včerajšnji novinarski konferenci predstavili Igor Dolenc, Uroš Koren in Ace Mermolja.

Na sliki (FOTO KROMA): predstavitev jutrišnjega posveta.

Novi modeli za nevesto '98

... utrgaj prvi cvet ...

**POROČNE OBLEKE
TKANINE
ZA SVEČANE
PRILOŽNOSTI**

Ulica Mazzini 26 - Trst - Tel. 040 631358

Dnevi kmetijstva - ribištva - gozdarstva

TRŽAŠKO SEJMIŠČE 18., 19., 20., 21. septembra 1998

NOVICE

SDGZ vabi na ogled
mednarodnega
obrtnega sejma v Celju

Slovensko deželno gospodarsko združenje prireja v sodelovanju s Trgovinsko zbornico in ostalimi trzaskimi združenji obrtnikov obisk Mednarodnega obrtnega sejma v Celju, ki je s skoraj 250.000 obiskovalci največja sejemska prireditev v prostoru Alpe-Jadran. Obisk je predviden za petek, 18. septembra. Interesenti naj se čimprej zglasijo v tajnistvu Združenja.

Priprave na 10-letnico
Sklada Mitja Čuk

Vzgojno-zaposlitveno središče in Sklad Mitja Čuk se pripravljata na proslavo desetletnice delovanja. Proslava bo 9. in 10. t. m. na Opčinah in sicer pod sotorom v parku Finžgarjevega doma. V sredo ob 14. uri bo srečanje vzgojnozaposlitvenih središč s to in onstran meje. Sledile bodo »Igre brez zaprek«, nato pa se bodo udeleženci zadržali na družabnosti, na kateri bo igral Zamejski kvintet. V četrtek, 10. t. m., bo ob 19. uri družinsko srečanje, ki se ga lahko udeležijo vse družine, ki želijo s svojo prisotnostjo izraziti solidarnost središču in Skladu, istocasno pa spoznati družine s posebnimi potrebami in značilnostmi. Tudi v četrtek bo udeležence zabaval Zamejski kvintet. Organizatorji pa bodo poskrbeli za mrzli bife. (N.L.)

Danes 105. zborovanje
društva Edinost

Na sredini trga Zedinjenja Italije bo danes od 11.45 do 12.15 105. redno mesečno zborovanje na javnem prostoru, ki ga prireja politično društvo Edinost v znak protesta proti več kot polstoletni zamudi pri izoblikovanju izvršilnih predpisov za 6. člen ustave Italijanske republike, kar se tiče slovenske jezikovne manjšine, kakor tudi proti 43-letni zamudi pri izvajanju točnih določil glede narstva slovenske manjšine Posebnega statuta z dne 5. oktobra 1954 in proti 22-letni zamudi pri izvajanju Osimske pogodbe z dne 10. novembra 1975.

Prihodnjo nedeljo na Opčinah
50. Marijanski shod

Danasnja nedelja je vse slovenske vernike Trzasko škofije dan duhovne priprave na jubilejni, 50. Marijanski shod, ki bo na Opčinah prihodnjo nedeljo popoldne. Tako kot so se verniki ob Mariji povezali v mesecu maju, na danasnjo nedeljo prosijo Marijo: »Razlij svoj sveti blagoslov na našo zemljo in naš krov, da bomo narod Jezusov«. Prav pod tem geslom bodo potekale prireditve 50. Marijanskega shoda. V petek, 11. septembra bo ob 17. uri tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavili knjigo »50 let pod varstvom Fatimske Mater Božje« in videokaseto o Marijinem romanju v mesecu maju. Ob 20. uri bomo knjigo in videokaseto pod sotorom v vrtu Marijanisca predstavili javnosti. V soboto, 12. septembra bo prav tako ob 20. uri, od sotorom v Marijaniscu koncert godb iz Doline, Proseka in Nabrezine. Predstavili bodo niz Marijinih pesmi. Na večeru bodo sodelovali tudi združeni pevci ZCPZ iz Trsta. V nedeljo, 13. septembra pa bo veliki, jubilejni shod ob 50. obletnici Marijinih procesij na Opčinah. Shod bo vodil trzaski škof Evgen Ravignani. Pričakujemo veliko narodnih nos, skavtov, streznikov, duhovnikov in vernikov. Procesija se bo od 15.30 odvijala po openskih ulicah in ob zvokih treh omenjenih godb in združenih pevcev končala pod sotorom v Marijaniscu, kjer bo slovesna zahvalna sveta masa. V primeru slabega vremena bo vse pod sotorom v Marijaniscu s pricetkom ob 15. uri. (ZS)

DRUŠTVO EDINOST / SPOROČILO ZA TISK

Dežela naj postavi
večjezične table

Društvo se navezuje na dogodke v Pazinu

Društvo Edinost je včeraj poslalo v objavo naslednje sporočilo za tisk:

»Ob tiskovni polemiki o italijanski napisni tabli na sedežu skupščine Istrske županije v Pazinu in izjavi predsednika izvršnega odbora Unione Italiana (»Togliera è un'offesa alla convivenza«), je družbeno politično društvo Edinost naslovilo na predsednika Dezelnega odbora Furlanije-Juljske Benecije pismo, s katerim ga je spomnilo, da je 29. januarja 1997 predložilo prav njemu, v svojstvu predsednika Dezelnega sveta peticijo, da bi osrednji sedeži dezelnih uradov in ustanov imeli napise, razen v italijanski, tudi v nemškem, slovenskem in furlanskem jeziku, periferični sedeži dezelnih uradov in ustanov pa bi imeli napise tudi v jezikih priznanih jezikovnih manjšin, ki živijo na ozemlju posameznih volilnih okrožjih. Društvo spominja bivšega predsednika Dezelnega sveta, da je skupaj z ostalimi člani predsedstva ravnal tako, da ne samo niso bili spoštovani roki za

obravnavo peticije, ki jih je dolocal tedanji notranji pravilnik Dezelnega sveta, temveč da se danes, več kot leto in pol po predložitvi peticije, takih napisov ni nikjer v naši deželi.

Društvo Edinost v svojem pismu nadalje izraza upanje, da bo Antonione kot predsednik Dezelnega odbora storil vse, kar je potrebno, da bodo dezelni uradi in ustanove dobili napisne table tudi v jezikih priznanih jezikovnih manjšin, kot je društvo predlagalo v peticiji z dne 29.1.1997, in da ne bo več razloga, da se prebivalci naše dezele sramujemo, da imamo dezelno upravo, ki je barbarska v primerjavi z upravo Istrske županije v Republiki Hrvatski. To upanje pa temelji na dejstvu, da je prejšnja dezelna uprava že sprejela predlog družbeno političnega društva Edinost in dala natisniti lepake za razglasitev izida volitev v dezelni svet tudi v nemškem, slovenskem in furlanskem jeziku,« je se zapisano v sporočilu društva Edinost.

SKLAD MITJA ČUK

Jutri se bo na Opčinah začel
tretji tečaj za ročno tkanje

Jutri se bo na sedežu Sklada Mitja Čuk na Opčinah začel tretji tečaj za ročno tkanje, ki ga bo vodila naša umetnica s področja te ročne ustvarjalnosti Magda Tavcar.

Tečaj, ki ga prireajo skupno z Vzgojnozaposlitvenim središčem, bo trajal približno mesec dni in pol in bo obsegal 20 do 22 ur pouka, dvakrat tedensko v večernih urah. Poleg nekaj gojencev Vzgojnozaposlitvenega središča, so se v tečaj vpisale se štiri zunanje kandidatke, doma z Opčinin okolice. Ena od teh prihaja celo iz dolinske občine in je že obiskovala prejšnji tečaj ter si je tudi sama že nabavila potrebne statve.

»Tečaj bo nudil udeleženkam osnove za izdelavo tkanin za oblačila,

opremo hiše, tapiserij, torej predvsem za dekorativni del, ki ni pogojen s tehničnim znanjem, temveč bolj z okusom vsake posameznice, ki se za te vrste izdelave odloči,« nam je povedala Magda Tavcar. Ves material za delo pri statvah bodo udeleženke dobile na tečaju, ki se bo, kot že pretekli dve leti, končal z razstavo izdelkov, ki bo v novembru.

V preteklosti je bilo tkanje povezano z izdelavo narodnih nos in drugih okrasnih izdelkov. Zanimivo pa je, da so se z delom ob statvah ukvarjali predvsem moski, kajti delo je bilo precej naporno. Tečaj predstavlja tudi navezavo na naše kulturno bogastvo, saj vzbuja med našimi ljudmi vedno večje zanimanje njihova preteklost in postaja obujanje nekdanjih običajev čedalje pogostejše. Tega pa ni brez poznavanja načina dela naših prednikov, kakršno bo posredoval tudi ta tečaj.

Neva Lukes

FINŽGARJEV DOM

Opčine: Na pobudo MOSP
jutri zamejski rock festival

Jutri zvečer bo trzaski mladini na razpolago nadvse nova in izvirna glasbena pobuda. Z zacetkom ob 19. uri se bodo pod sotorom v parku Finžgarjevega doma na Opčinah zvrstile nekatere obetavnejše domače mladinske rock skupine. Revijo z imenom Zamejski rock festival si je zamislila in samostojno izpeljala organizacija MOSP - Mladi pri odkrivanju skupnih poti. Na oder bo stopilo šest bolj ali manj poznanih trzaskih skupin, vsaki izmed katerih bo na razpolago pol ure sporeda.

Kraski ovcarji bodo predstavili svoje avtorske pesmi v slogu balkanskega rocka. Po raznoliki mešanici pop-rock silnic bodo segli Nuovi amici iz Trsta. Trske ritme punk-rocka bodo zastopali vnovič oziroma Moron Brothers in skupina Charge. Jutrisnja revija pa bo priložnost za prvi pomembni javni nastop za skupini Old Crow iz Brega in No

BAZOVICA

Mešani PZ Lipa
uspešno končuje
svojo drugo
sezono

Izteka se druga uspešna sezona MEPZ Lipa iz Bazovice. Skupina, ki je pred dvema letoma začela s petjem ob priliki prihoda novega zupnika g. Zarka Skerlja v vas, se je solidno ohranila in celo pridobila se kakega pevca. Pod vodstvom poztvovalne pevovodje prof. Tamare Razem, je zbor siril repertoar, ki gre od sakralne glasbe, preko skladb različnih glasbenih obdobij do sodobnejših priredb in crnskih duhovnih skladb.

Zbor je nastopal na več prireditvah: na koncertu, ki ga je priredila ZCPZ v Kluturnem domu, na Prešernovi proslavi v Boljuncu, ki jo je priredila takmajsna osnovna sola in se tako

poklonila spominu F. Venturini, na reviji Primorska poje v Postojni, v okviru prireditve Poletni koncert v Skočjanu in na proslavi ob 100-letnici ustanovitve KD Slovan na Padricah.

K uspešnim nastopom zbor pristeva tudi slovensko božično polnočnico, katero je v živo oddajala slovenska radijska postaja.

Posebej velja omeniti zelo dobro uspel božični koncert v sodelovanju z mladinskim zborom Bazovica in z otroksim zborom Slomsek. V nabito polni bazoviški cerkvi, so bili občutki tako pevcev in recitatorjev kot poslušalcev, enkratno doživetje. Koncert je bil ponovljen tudi v stivanski cerkvi, kjer je snemala tudi slovenska radijska postaja.

V sončni majski nedelji je zbor prepeval v Zgornjih Stranjah blizu Kamnika, v cerkvi, ki je zadnje Plecnikovo delo.

S samostojnim koncertom se je zbor predstavil v prijetni cerkvi v Svetem pri Komnu. Dobra akustika je pripomogla k zbraniosti in zadovoljstvu občinstva, kar je bila posebej cenjena krona delovanja te sezone, ki je imela kot glavni cilj prav samostojni koncert.

Sezono so pevci zaključili na vaskem trgu - M'zarju skoraj z mladinskim zborom Bazovca v petek 17. julija. Med poletnim oddihom so si pevci nabrali svežih moči, saj kulturne delavce v Bazovici čaka važno leto - 1999 bo namreč KD Lipa slavilo 100-letnico ustanovitve. Prav gotovo bo na proslavljanju imele pesem glavno vlogo zato kdorkoli bi želel pristopiti v vrste pevskega zbora, bo gotovo sprejet odprtih rok.

O petju - priljubljeni pevski dejavnosti v Bazovici, bomo v prihodnjih dneh se poročali, saj velja omeniti tudi delovanje mladinskega pevskega zbora Bazovica, ki je v teh dneh spet začel z vajami.

Aleksij Jercog

PROVINCIA ASSIEME

POKRAJINA TRST

COOP COOPERATIVE OPERAIE TRIESTE, ISTRIA E FRIULI

16. - 12. SEPTEMBER

Nedelja, 6. september	Sempolaj, Slivno	Kuhinja rodov predstavitev zgibanke	La Bavisella - na predlog Občine Devin-Nabrezina
ob 21. uri	Naselje Sv. Mavra	Koncert lahke glasbe Allione/Vasques	ZOO EST
Torek, 8. september	ob 22.30	Repentabor, na Tabru	Burattini & Cantastorie
Sreda, 9. september	ob 20.30	Dolina	Burattini & Cantastorie
	ob 21. uri	Zgonik, Sportno-kulturni center	La Bavisella - na predlog Občine Zgonik
Četrtek, 10. september	ob 20.30	Zgonik, pred županstvom	Burattini & Cantastorie
Petek, 11. september	od 19.30	Milje, središčne ulice	Burattini & Cantastorie
	ob 21.30	Milje	La Bavisella
	ob 22.10	Milje	ZOO EST
Sobota, 12. september	ob 20. uri	Seslanski zaliv	Burattini & Cantastorie
	ob 22. uri	Seslanski zaliv	La Bavisella
	ob 22.40	Seslanski zaliv	ZOO EST

Brezplačen vstop na vse prireditve.

Za informacije in rezervacije tel. 040/3220224 - fax 040/3221784

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE TRST

prireja v šolskem letu 1998/99 dva tečaja za poklicno kvalifikacijo:

- dveletni tečaj za OPERATERJA NA RAČUNALNIKU V URADU (1.100 ur letno);
- dveletni tečaj za KUCHARJE (1.200 ur letno).

- ☐ tečaja sta namenjena mladim do 25. leta starosti z opravljeno nižjo srednjo šolo,
- ☐ obiskovanje in didaktični material sta brezplačna,
- ☐ program vsebuje veliko praktičnih vaj in delovno prakso.

Vpisovanje in ostale informacije v tajništvo Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040/566360 vsak dan, razen sobote, od 9.00 do 13. ure.

TRGOVINA

MARTINA

v DOLINI

obvešča solarje, da ima na razpolago vse solske potrebščine.

V ponedeljek, 14. septembra

bo trgovina obrpta tudi popoldne od 16. do 19. ure.

RAČUNALNIKI

Project PIIC266-32/3.2 15" ekran in Win98 od 2.000.000 lir.

Abonmaji, INTERNET

Modemi US Robotics od 249.000 lir.

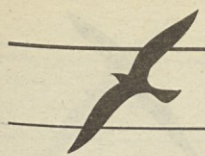
P&E project

Informacije in naročila: S. Sosic - M. Grilanc Repentaborska, 28 Opčine tel.:040 21 44 72 e-mail: sosic@spin.it

ZVEZA UPOKOJENCEV SPI - CGIL iz Rojana organizira 20. septembra 1998 izlet na otok Brioni z ladjo »MARCONI«.

Informacije in ogled programa na sedežu zveze v Ulici L. Stock 9/a ob ponedeljkih, sredah in četrkih od 9.00 do 12.00.

Tel. 040/420622 - 040/363336 - 040/911211

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
6. septembra 1998

EVELINA

Sonce vzide ob 6.32 in
zatone ob 19.34 - Dolžina
dneva 13.02 - Luna vzide ob
19.46 in zatone ob 6.12

Jutri, PONEDELJEK,
7. septembra 1998

REGINA

VREME VČERAJ OB 12.

URI: temperatura zraka 23,3
stopinje, zračni tlak 1006,1
mb pada, vlaga 69-odstotna,
veter 20,9 km na uro - ju-
govzhodnik, nebo oblačno,
padlo je 2,4 mm dežja,
morje rahlo razgibano, tem-
peratura morja 22,2 sto-
pinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 69-letni Alberto
Di Mattia, 94-letna Concetta
Solis, 60-letna Bruna Poropat,
85-letna Rachele Israel,
92-letna Alice Labina, 74-
letni Alberto Bevilacqua,
85-letna Emilia Cazulini,
92-letna Antonia Zucca, 95-
letna Amelia Mosetti.

LEKARNE

Nedelja, 6. septembra 1998

Lekarne odprte ob 8.30
do 13.00

Ul. Dante 7, Ul. Costalun-
ga 318/A, Ul. Giulia 14,
Milje - Mazzinijev dvored
1, Prosek.

Lekarne odprte ob 13.00
do 16.00

Ul. Dante 7 (tel. 040
630213), Ul. Costalunga
318/A (tel. 040 813268),
Milje - Mazzinijev dvored
1 (tel. 040 271124).

Prosek (tel. 040 225141 -
225340) - s predhodnim te-
lefonskim pozivom in z nu-
jnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00
do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalun-
ga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje
- Mazzinijev dvored 1.

Prosek (tel. 040 225141 -
225340) - s predhodnim te-
lefonskim pozivom in z nu-
jnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Ul. Giulia 14 (tel. 040
572015).

Od ponedeljka, 7. do sobo-
te, 12. septembra 1998

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od 16.00
do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Korzo Italia 14 (tel. 040
631661), Largo S. Vardabas-
so - ex Ul. Zorutti 19 (tel.
040 766643), Zavljje - Ul.
Flavia 89 (tel. 040 232253).

Zgonik (tel. 040 229373) -
s predhodnim telefonskim
pozivom in z nujnim recep-
tom.

Lekarne odprte tudi od
19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Largo S.
Vardabasso 1 - ex Ul. Zorut-
ti 19, Ul. Giulia 1, Zavljje -
Ul. Flavia 89.

Zgonik (tel. 040 229373) -
s predhodnim telefonskim
pozivom in z nujnim recep-
tom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Ul. Giulia 1 (tel. 040
635368).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 040 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije KZE-
USL - tel. 040 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka ob 8. do 13. ure. - tel.
040 573012.

Dežurna zdravstvena
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 040 118, pred-
praznična od 14. do 20. ure
in praznična od 8. do 20.
ure.

Hitra pomoč tel. 040
118.

Telefonska centrala KZE-
USL: 040 399-1111.

Včeraj sta stopila na
skupno življenjsko pot

Gabriella

in

Alberto

Veliko sreče in med-
sebojnega razumevanja
želijo

vsi pri podjetju
Korsic

ČESTITKE

30 let je že minilo,
odkar je v repentabski
cerkvi zazvonilo. Olga
in Zivko sta se takrat vzela
in njuna ljubezen se do
danes ni otopela. Se vsaj
toliko potrpljenja in med-
sebojne ljubezni za na-
daljnjih trideset! Neva in
Peter, Lara in Fabrizio z
Lodijem.

Jutri, 7. septembra, bo
praznovala 18. rojstni
dan naša NASTJA. Cesti-
tamo ji in želimo vse naj-
boljše mama, papà, Aljaz
in Tajda.

NASTJA MILIC iz
Trebe bo postala jutri pol-
noletna. Ob tem pomemb-
nem mejniku ji želijo vso
srečo v življenju nonoti
Bruna, Gigi, Milka in Ser-
gij. Pridružujeta se Katja
in Andreas.

Jutri bo dopolnila 18 let
najina sestrčna NASTJA.
Vse najboljše in da bi cim-
prej naredila patent, ji ze-
lita Tadjan in Janika.
Voscilom se pridružujeta
Igor in Darja.

7. septembra praznuje-
ta PEPI in LIDIJA 40 let
skupnega življenja. Se
mnogo zdravja in sreče ji-
ma želijo družine Briscik.

Danes se v Grljanu po-
rocita SILVIA BARTOLI
in CORRADO GATTINO.
NI. Da bi se se tako naprej
razumela in rada imela,
jima zelita prijateljici
Erika in Kristina s starsi.

Včeraj sta stopila na
skupno življenjsko pot
TAMARA in DAMJAN.
Mnogo sreče in razume-
vanja jima vosci KD Rapo-
tec.

Danes v Sv. Krizu nasa
mama, nona in pranona
ANGELA STEFANČIĆ sla-
vi 90. rojstni dan. Ob tem
visokem jubileju ji voscijo
mnogo zdravja in veselja
hčere Gabrijela, Angelina
in Meri z družinami,
vnuki Vladimir, Lucija,
Igor in Ingrid z družina-
mi, brat Maks, sestra Kri-
stina in vsi, ki jo imajo ra-
di. Pravnuiki Mojca, Jasna,
Matej in Ksenija ji
posiljajo kos poljubckov.
Nona Gabrijela in nono
Mirko voscijo JASNI, ki je
dne 28. avgusta slavila 5
let, in mali KSENIJI, ki bo
imela 8. septembra eno le-
to, da bi bile vedno tako
srčkane in vesele deklice.
Voscila tudi TANJI, ki je
slavila te dni rojstni dan.

KINO

ARISTON - 16.30,
18.25, 20.20, 22.15 »Ama-
re per sempre« r. Richard
Attenborough, i. Sandra
Bullock.

EXCELSIOR - 16.15,
17.45, 19.15, 20.45, 22.15
»Il dottor Dolittle«, i. Ed-
die Murphy.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
»Ricominciare a vivere«, i.
Sandra Bullock in Geena
Rowlands.

AMBASCIATORI -
15.00, 17.30, 20.00, 22.30,
»Armageddon«, i. Bruce
Willis.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15, »Sex
Crimes«, i. Kevin Bacon,
Matt Dillon, prepovedan
mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15, »Arma-
letale 4«, i. Mel Gibson.

NAZIONALE 3 - 15.30,
17.05, 18.45, 20.30, 22.15,
»The patriot«, i. Steven
Seagal.

NAZIONALE 4 - 15.45,
17.15, 18.50, 20.30, 22.15
»L'albero delle pere«, i.
Valeria Golino in Sergio
Rubini.

MIGNON - ob 15.15,
16.30, 17.45, »L'incantesi-
mo dell'ago 3, lo scignio
magico«, risanka; 19.00,
20.30, 22.15 »Wishmaster
- Il signore dell'desiderio«,
horror.

CAPITOL - 17.00,
18.40, 20.20, 22.10 »Tar-
zan e il mistero della città
perduta«, i. Gaspar Van
Dien.

ALCIONE - 16.30,
19.00, 21.30 »Arancia
Meccanica«, r. Stanley Ku-
brick.

OBVESTILA

SZ SLOGA - Planinski
odsek, prireja v okviru
vsakoletne komemoracije
Bazovskih junakov TRA-
DICIONALNI SPOMINSKI
POHOD - BAZOVISKI JU-
NAKI 1998, danes, 6. sep-
tembra 1998. Program
pohoda: zbirališče v Bazo-
vici pred vaskim spome-
nikom padlim v NOB ob
8.30; odhod ob 9. uri iz
Bazovice proti Jezeru (nad
dolino Glinscice), ob robu
doline Glinscice do vasice
Draga, od tu vzpon preko
Peska (475 m) in Gročane
(492 m) do mejnega preho-
da za dvolastnike; prehod
državne meje z osebnim
dokumentom in nadalje-
vanje poti do koč na Jer-
mancu (Kokos); obisk koč
(gostje PD Sezana); ob
13.45 nadaljevanje pohoda
proti vrhu hriba Kokos
(672 m), od koder je videti
kraj ustrelitve Bazovskih
junakov; polaganje vencev
v okviru komemoracije.

Pohod traja približno štiri
ure. Vabimo vas, da se
pohoda udeležite v cim
večjem številu.

MASA ZA BAZOVISKE
ZRTVE bo v cerkvi v Ba-
zovici danes, 6. septem-
bra, ob 17. uri. Maseval bo
skofov vikar msgr. Franc
Voncina. Priložnostno mi-
sel bo podal g. Milos Bu-
din. Vabljeni!

TABORNIKI RMV se
bomo zbrali (v kroju) pred
spomenikom Bazovskih
junakov, danes, 6. septem-
bra, ob 14.45.

DEKLISKI ZBOR DE-
VIN obvešča vse pevke, da
bo prva vaja v novi sezoni
jutri, v ponedeljek, 7. sep-
tembra, ob 20.30 na se-
dezu v Devinu. Vljudno
vabimo nove pevke.

2PZ I. GRBEC, Skedenj-
ska ul. 124, obvešča vse
pevke, da bo prva vaja v
novi sezoni jutri, v pone-
deljek, 7. septembra 1998,
ob 20.30 v društvenih pro-
storih. Vljudno vabimo se-
veda tudi nove pevke.

NA PRAZNIK MARIJI-
NEGA ROJSTVA bo sv.
maša v cerkvi v Bazovici,
v torek, 8. septembra, ob 20.
uri. Maseval bo letosnji
srebrnomašnik g. MILAN
NEMAC. Po maši bo tradi-
cionalna Marijina procesija
z lučkami po vasi.

KD RDEČA ZVEZDA v
sodelovanju s Pokrajino
Trst vabi na predvajanje
filma TRE UOMINI E UNA
GAMBA, v sredo, 9. sep-
tembra, ob 20.45 na odpr-
tem pred sportno-kultur-
nim centrom v Zgoniku. V
primeru slabega vremena
bo film v dvorani.

MePZ VISAVA obvešča,
da bo prva vaja v sredo, 9.
septembra, ob 20.30. Va-
bljeni vsi sedanjci in tudi
novi pevci. Tel. 040-
422582.

MPZ UPOKOJENCEV
IZ BREGA obvešča vse
pevce, da bo prva pevska
vaja v četrtek 10. septem-
bra, ob 20. uri v mali dvo-
rani gledališča F. Preseren
v Boljuncu. Vabljeni so tu-
di novi ljubitelji petja.

PLAVALNI KLUB BOR
vpišuje v sezoni 98/99 v
začetne in nadaljevalne
pavalne tečaje otrok od 4.

leta dalje ter rekreacijo za
odrasle in mladino v
večernih urah. Za informa-
cije javite se od 18. do
19.30 vsak dan od 7. do
11. septembra na tel. st.
040-226203.

VZS MITJA CUK in SK-
LAD MITJA CUK vabita
na 10-letnico Vzgojnoza-
poslitvenega središča
Mitja Cuk v park Finz-
garjevega doma na Opči-
nah: sredo, 9.9.1998, ob
14. uri, srečanje vzgojno-
zaposlitvenih središč; ob
14.30 igre brez zaprek, ob
18. uri igra Zamejski kvin-
tet. Četrtek, 10.9.1998, ob
19. uri Družinsko srečanje
za vse, ki želijo izraziti so-
lidarnost družinam s po-
sebnimi značilnostmi in
preživeti lep večer v njho-
vi družbi ob mrzlem bifeju
in domači pijaci, koncertu
Godbenega društva Prosek
ter razvedrilnih zvokih Za-
mejskega kvinteta. Infor-
macije in rezervacije na
tel. 040-212289 ali 040-
215220.

MPZ F. VENTURINI
obvešča vse pevce, da bo
prva vaja v torek, 15. sep-
tembra, ob 20. uri v Domu
A. Ukmar pri Domju.
Vljudno vabimo seveda tu-
di nove pevce. Obenem
obveščamo, da bomo imeli
2. oktobra važen nastop.
Pridite!

PREDSEDNIK DIJASKE
MATICE sporoča članom,
da bo Izredni občni zbor
podpornega društva
DIJASKA MATICA v to-
rek, 15. septembra, ob 20.
uri, v Gregorčičevi dvora-
ni, Ul. S. Francesco 20 v
Trstu, z dnevnim redom:

1. poročilo predsednika, 2.
razprava, 3. sprememba
statuta. Izrednemu občne-
mu zboru bo sledil redni
občni zbor v istem kraju,
ob 21. uri z dnevnim re-
dom: 1. izvolitev novih or-
ganov, 2. razno.

BI RADI PREPEVALI Z
NAMI? MePZ F. VENTU-
RINI vas prisrčno vabi na
prvo pevsko vajo nove se-
zone, ki bo v torek, 15.
septembra, ob 20.30, v
kulturnem društvu F. Ven-
turini pri Domju.

DEKLETA PEVSKE
SKUPINE F. VENTURINI
vabijo vse nove in stare
prijateljice na prvo pevsko
vajo nove sezone, ki bo v
četrtak, 17. septembra, ob
19.30, v kulturnem društvu
F. Venturini pri Domju.

ODBOR ZA LOCENO
UPRAVLJANJE JUSAR-
SKEGA PREMOŽENJA Z
OPCIN je podaljšal rok za
sečnjo drv za domačo upo-
rabo na juserskih gozdnih
površinah za sezono
1998/99. Opendski upra-
vicenci, ki nameravajo
sekati drva v tej sezoni, so
vabljeni, da predstavijo
prošnjo do 15.9.1998 na
tajništvo odbora, v novi
občinski izpostavi na
Opčinah v ul. Doberdob st.
20/3.

GLASBENA MATICA
TRST - Sola »M. Kogoj«
vpišuje nove gojence za
solsko leto 98/99 do 10.
septembra vsak dan od 10.
do 12. ure, razen sobote.
Informacije dobite na tel.
st. 040/418605, Ul. Manna
29. Lanske gojence prosim-
o, da potrdijo vpis cim-
prej.

KRUT prireja 7 oz. 14-
dnevno bivanje v Sciacchi
na Siciliji od 16. oktobra
dalje. Vpis in informacije
na sedežu krožka v Ul. Ci-
cerone 8. Tel. 040-360072.

OBCINSKA KNJIZNI-
CA V SALEZU je odprta
ob ponedeljkih in sredah,
od 15. do 19. ure.

OBCINSKA KNJIZNI-
CA v Boljuncu je ponov-
no odprta javnosti s sle-
decim urnikom: vsak to-
rek in petek, od 14. do
18. ure.

IZLETI

KROŽEK KRUT ob-
vešča člane, da je na raz-
polago nekaj mest za izlet
v Innsbruck na dresurno

GeC tours ŠKOFIJE

tel. 0038666 - 549588

VODENI OGLEDI, SUPER
EKIPA ANIMATORJEV,
PLESI, IGRE,
NAGRADE...

na 6-dnevnom potovanju

DUBROVNIK +

KORČULA

od 27. 9. do 2. 10. → 685.000 lir

Z LETALOM IZ

LJUBLJANE!

predstavo z lipicanci in z
ogledom muzeja Swarov-
ski. Informacije na sedežu
krožka, v Ul. Cicerone 8
(tel. 040-360072).

40-LETNIKI dolinske
občine organizirajo v ne-
deljo, 13. septembra
»krizarjenje z glasbo« po
slovenski obali. Za infor-
macije pokličite na sle-
dneje tel. stev.: 040 -
231889 (Edvin), 820034
(Renzo), 383282
(Franko), 232116 (Ful-
via).

SKD CEROVLEJE-
MAVHINJE prireja v ne-
deljo, 13. septembra, iz-
let v Gardaland. Odhod
iz Sesljana ob 6. uri. Za
informacije in rezerva-
cije pokličite na tel.
040-2916110, od pone-
deljka do petka, od 20.
do 21. ure.

ZELITE SPOZNATI
Capri, Amalfi, Sorrento,
Neapelj...? Pridružite se
nam od 23. do 27. sep-
tembra! Informacije do 6.
septembra pri Carmen
Kocman (tel. 040-
208989).

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV
TRST prireja 24.9.1998
izlet ob obisku pobratene-
ga društva upokojencev
Ilirska Bistrica v Dober-
dob (sprejem pri zupanu,
položitev venca pri spo-
meniku padlim). Ker po-
teka letos 80 let od konca
prve svetovne vojne, bo-
mo obiskali prizorišče
bojev in muzej na Vrhu
sv. Mihaela. Vpis 15. sep-
tembra, ob 9. uri, na se-
dežu društva - Ul. Cicero-
ne 8. Tel. 040-360324.

Vabimo člane, da se od-
zovejo in vpišejo na izlet
s katerim vračamo go-
stoljubje pobratenega
društva, ki nas je gostilo
julija letos.

50-LETNIKI občine
Zgonik in Devin-Nabrezi-
na prirejajo 17. oktobra
izlet in ogled beneskih
vil ob reki Pad. Udeleži
se ga tudi ti, ne bo ti zal.
Pokliči ob uri obedov na
tel. st. 040-200522 - Bo-
gomil, 040-200757 - Jozi-
ca ali 040-229293 - Gigi.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO
ZNANSTVENEGA in
KLASICNEGA LICEJA
»F. PRESEREN« spo-
roča, da se pouk za
dijake, ki so izdelali raz-
red na osnovi ur. 266/97
(z »zvezdicami«) začne
v sredo, 9. septembra,
ob 8. uri. Udeležba pri
pouku je obvezna.

RAVNATELJSTVI
DTTZG »Zige Zoisa« in
DPZIO »Jozef Stefan«
sporočata, da se bo pouk
za dijake, ki so izdelali raz-
red na osnovi ur. 266/97
(z »zvezdicami«) začel
v torek, 8. septem-
bra, ob 8. uri. Udeležba
pri pouku je obvezna.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo
Trst obvešča, da bodo
na pokrajinskem sol-
skem skrbništvu po-
deljevali v naslednjih
dneh suplenca za pouč-
evanje v otroških vrtcih
in v osnovni soli in si-
cer: jutri, 7. septembra,
ob 11. uri bodo podelje-
vali suplenca vzgoji-
teljem, ki so vključeni v
lestvice specializiranih

za poučevanje prizade-
tih otrok; v sredo, 8.
septembra, ob 10. uri
bodo podeljevali su-
plence učiteljem, ki so
vključeni v lestvice spe-
cializiranih za pouč-
evanje prizadetih učen-
cev, ob 11. uri pa bodo
podeljevali suplenca
učiteljem, ki so vključe-
ni v pokrajinsko lestvico
suplentov in ki imajo na
lestvici 32 ali več točk.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE obvešča, da
je v zvezi z uvedbo nove
glasbene smeri na nižji
srednji soli Sv. Ciril in
Metod trzasko solsko
skrbništvo odredilo, da
zapade rok za predloži-
tev prošelj za vključi-
tev v seznam usposo-
blejnih za poučevanje
klavirja, klavirske har-
monike, kitare ali pre-
cne flavte dne 15. sep-
tembra 1998. Prošnje na
nekolikovanem papirju
sprejema trzasko skrb-
ništvo, ul. Cumano 2.
Prosilci naj v prošnji
izjavijo, da so sloven-
skega maternega jezika.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel.-fax
040/370301 posluje ob
torkih in četrtkih, od 16.
do 17.30.

3.9.1995

3.9.1998

Ob 3. obletnici smrti
naše drage

Zofije Knez
por. Zobin

se je z bolečim srcem
spominjajo

moz Luciano, sin
Marino, hčeri Letizia in
Luciana z družinami

Mackolje, 6. septembra 1998

ZAHVALA
Ob izgubi naše drage
mame in none

Anemarije
Križmancić
vd. Comari

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli
način počastili njen spomin.

Posebna zahvala naj gre
zdravnikom Danijelu
Zerjalu in Franku
Križmanciću, župniku
Zarku Skerlju ter MePZ
Lipa in Trzaskemu
oktetu.

Svojci
Bazovica, 6. septembra 1998

ZAHVALA

Ob izgubi mame in
none

Marije Prasel
vd. Kocjan

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli
način počastili njen spo-
min.

Posebna zahvala daro-
valcem cvetja, cerkvene-
mu pevskeemu zboru,
MPZ Valentin Vodnik ter
dr. E. Kos za vsestransko
zdravniško pomoč.

Dolina, 6

PROSLAVA BAZOVIŠKIH ŽRTEV OB 68. OBLETNICI USTRELITVE

dan, 6. septembra 1998

ob 11. uri polaganje vencev na pokopališču pri sv. Ani v Trstu
ob 15. uri osrednja proslava ob spomeniku na bazoviški gmajni
ob 17. uri zadušna masa v bazoviški cerkvi

v petek, 11. septembra 1998

ob 16. uri proslava ob spomeniku v Prešernovem gaju v Kranju

ZADRUGA BAN in SKD GRAD vabita na tradicionalno ŠAGRO POD KOSTANJMI

dan, 6. septembra

ob 16. uri odprtje kioskov

ob 20. uri ples z ansamblom KVINTET MI

DELOVALI BODO DOBRO ZALOŽENI KIOSKI
Vabljeni!

ZUPNIJA DEVIN FANTJE IZPOD GRMADE DEKLIŠKI ZBOR DEVIN

vabijo na
Koncert sardinskega zbora

Città di Sinnai

vodi C. MAXIA

Večer bo uvedel
zbor Renato Portelli
iz Mariana, ki ga vodi
F. Pettarini.

Koncert bo v četrtek,
10. septembra, ob
20.30, v novi cerkvi v
Stivanu.

SKD IGO GRUDEN vabi na ogled veseloge MARJANA MARINCA

POROČIL SE BOM S SVOJO ŽENO

v izvedni amaterskega
gledališča
DPD Svoboda
iz Loske doline

Predstava bo v domu
Albert Sirk v Krizu
v petek, 11.9.1998,
ob 20.30

DEKLIŠKI ZBOR DEVIN

obvešča vse pevke,
da bo prva vaja v no-
vi sezoni jutri, 7.
septembra, ob 20.30
na sedežu v Devinu.

Vljudo vabimo nove pevke.

ŠD BREG

se iskreno zahvaljuje
domaćinom iz Prebenega
in vsem, ki so pripomogli
k uspehu društvenega
praznika.

PRIREDITVE

MOSP obvesča, da bo
jutri, v ponedeljek,
7.9.1998 prvi Zamejski
rock festival. Igrale bodo
razne skupine s Traškega,
med katerimi tudi
KRASKI OVČARJI in
MORON BROTHERS. Vsi
ljubitelji pravega rocka
ne smejo zamuditi te pri-
ložnosti. Začetek ob 18.
uri v parku Finžgarjevega
doma na Opcinah, Na-
rodna ul. 86. Poskrbljeno
bo za pijaco. Festival bo

pod sotorom in se bo od-
vijal ob vsakem vremenu.
Vstop prost.

SKD IGO GRUDEN va-
bi na ogled veseloge
Marjana Marince PO-
ROCIL SE BOM S SVOJO
ŽENO, v izvedbi amater-
skega gledališča DPD
Svoboda iz Loske doline.
Predstava bo v domu Al-
bert Sirk v Krizu, v petek,
11.9.1998, ob 20.30.

50. JUBILEJNI MA-
RIJANSKI SHOD - v pe-
tek, 11. 9., ob 20. uri pod
sotorom v Marijaniscu na
Opcinah predstavitev
brošure ob 50. Marijan-
skem shodu, video recital
o letošnjem romanju kipa
fatimske matere božje v
mesecu maju in s tem po-
vezana razstava fotografij.
V soboto, 12. 9., ob 20.
uri: KONCERT MARIJI-
NIH PESMI. V nedeljo,
13. 9. JUBILEJNI SHOD,
ki ga bo vodil trzaski skof
msgr. EVGEN RAVIGNA-
NI. Shod se bo pričel ob
15. uri v cerkvi na Opcin-
ah, ob 15.30 procesija
po vasi.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

bled - apartmaji za
več kot 3 dni, 1500 Sit
na osebo na dan. Rezer-
vacije na tel.
0038664/741016.

PRODAM nerabljeni
zaraditni klavir. Tel.
040-572612.

SAZARJE SELITVE
prodam kompletno dvo-
posteljno otroško sobo v
odličnem stanju. Tel. st.
040-212450 od 19. do 21.
ure.

FRIZERSKI SALON v
dolinski občini isče
izkušeno delavko ali
vajenka z veseljem do te-
ga poklica. Tel. 040-
228807 - v ponedeljek in
torek od 12. do 20. ure, v
četrt, petek in soboto
od 9. do 17. ure.

SLUŽBO dobi gospa-
gospodična v Euro resta-
raciji v Palace Hotelu v

Gorici. Potrebna strokov-
nost in znanje jezikov.
Ponudbe poslati na Fax
st. 0481-31658.

PRODAM stroj za po-
mivanje kozarcev, prime-
ren za osmico. Tel. 040-
228117.

PRODAM KNJIGE za
1A razred Znanstvenega
liceja Tel. 040-912772.

ISCEM KNJIGE za 1.
razred sole J. Stefan -
elektronski operater. Tel.
040-213958 (Simon).

PRODAM grozdje na
trti, približno 700 kg,
malvazijo in vitovsko.
Tel. 040-228967 ob uri
obedov.

PRODAM po zelo
ugodni ceni dva 600-litr-
ska soda iz fiberglasa,
plastično kad (10 hekt.),
stiskalnice (premer 75
cm) ter mlin na elektric-
ni pogon. Tel.: 040-
231952, od 17. do 18.
ure.

ODDAM dva mesec in
pol stara psicka. Tel.
040-226353.

V KOLUDROVCI pro-
dam grozdje. Zazeljene
rezervacije. Tel. 040-
2296038.

PRODAM belo in črno
grozdje za vino. Tel.:
0481-78279, ob uri kosi-
la.

PRODAM tri 15-hekto-
litrskne betonske vinske
sode. Tel.: 0481-78066.

PRENOSNI TELEFON
Nokia sem izgubil na Pa-
dricah ali v Bazovici.
Postnega najditelja pro-
sim, da pokliče na tel. st.
040-226717.

NA KRASU ali v oko-
lici isčem stanovanje ali
hišo v najem. Tel. 040-
225288.

PRODAM dva vino-
grada (enega ob morju,
drugega nad Grljanom).
Tel. 0347/6791719.

PRODAM grozdje
(malvazija) na trti. Tel.
st. 040-225973.

V SOVODNJAH, v uli-
ci Bergomas sta se izgu-
bili črna in tigrata muca.
Informacije na st.
0481/882057.

PRODAM trgovino s
sadjem in zelenjavo. Tel.
040-572655 po 16. uri.

ISCEM KNJIGE za 1.
razred Trgovskega zavo-
da. Tel. 040/231405.

KUPIM KNJIGE za 1B
razred znanstvenega li-
ceja. Tel. 040/213088.

ELEKTROMECHANIC-
NA delavnica v Banih bo
zaprtja za dopust od 30.8.
do 13.9.

DVA MESECA stara
muca bele in sive barve
isče nov dom. Tel. 040-
212547.

URADNICO isče
podjetje. Zahteva se di-
ploma Trgovske visje so-
le, prevozno sredstvo, do-
bro poznavanje računal-
nika in nekaj delovne
prakse. Pismene ponudbe
posljite na Primorski
dnevnik, Ul. Montecchi
6, 34137 - Trst, pod sifro
»URADNICA«.

23-LETNO DEKLE isče
zaposlitev kot otroška va-
ruška. Zainteresirane na-
prosa, da bi v popoldan-
skih urah telefonirali na
st. 0038666/81502.

PRODAM OPEL
ASTRA 1600 GT, 96.000
prev. km, letnik oktober
'92, ABS. Cena po dogo-
voru. Tel. 040/229463.

PRODAM motorno ko-
lo grillo piaggio, v do-
brem stanju, za 600.000
lir. Tel. ob uri obedov na
st. 040/228609.

PRODAM zemljišče
700 kv.m. Tel.
040/822884 ob uri obe-
dov.

KNJIGE za 1. razred
sole Jozef Stefan - Kemij-
sko biološki operater ku-
pim ali si jih sposodim.
Tel. 040-327157 (Tjasa).

KMECKI TURIZEM je
odprt pri Ostrouski, Za-
gradec 1. Toči belo in čr-
no vino in nudi domač
prigrizek. Zaprt ob če-
trtkih.

KMECKI TURIZEM je
odprt pri Slavku in Elviri
Svara (Trnovca 14). Tel.
040-200898.

OSMICO je odprl v Do-
lini Pepi Sancin (Sarnek).
Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl v
Zgoniku Stanko Milic.

OSMICO ima v
Lonjerju Zvonimir Loren-
zi. Toči vitovsko in
refosk. Poskrbljeno za
prigrizek.

OSMICO ima Romano
Skabar - Repen 91.

OSMICO ima Stubelj v
Sempolaju.

OSMICO ima Jozko
Colja, Samatorca 21.

OSMICA je odprta v
Dolini pri Marju Zerjalu.

OSMICO ima Drejce
Ferfolja v Doberdobu.
Toči belo in črno vino ter
nudi domač prigrizek.

OSMICA je odprta v
Krizu st. 202, pri Šimce-
vih.

33. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 98

Park Finžgarjevega doma na OPCIJAH

Danes, 6.9., ob 9. uri sv. maša

ob 10.30 dr. RUDI KONCILJA

HREPENENJE PO SVOBODI -
GONILNA SILA KULTURE

ob 16. uri: dr. JOŽE PUČNIK:

SPRAVA KOT IZHODIŠČE ZA CIVILNO RA-
ST SLOVENCEV IZ NARODA V DRŽAVO

VZS MITJA ČUK in SKLAD MITJA ČUK vabita na 10-letnico Vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk v park Finžgarjevega doma na Opcinah

sreda 9.9.1998 ob 14. uri srečanje vzgojnozaposlitvenih središč
ob 14.30 igre brez zaprek
ob 18. uri igra Zamejski kvintet

četrt, 10.9.1998 ob 19. uri družinsko srečanje za vse, ki želijo izraziti
solidarnost družinam s posebnimi značilnostmi in
preživeti lep večer v njihovi družbi ob mrzlem bifeju
in domači pijaci, koncertu Godbenega društva Prosek
ter razvedrilnih zvokih Zamejskega kvinteta

Informacije in rezervacije na tel. st. 040-212289 ali 040-215220

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MARKO SOSIC: BALERINA, BALERINA
igra LUCKE POČKAJ - režija BRANKO ZAVRSAN

Predstava v SEŽANI, jutri, 7. t.m., ob 20. uri

v okviru

MEDNARODNE LITERARNE NAGRADE VILENICA 98

mobilia

Z obiskom standa
pohištva **mobilia**
sodelujete na nagradnem žrebanju
IZBERI NAJLEPŠI STAND

DOBITE
LAHKO
FIAT SEICENTO

obrtništvo

gradbeništvo

operacije

kmetijstvo

sporočilnost izložb

Pordenone

52^a CAMPI NARIA

FIERA PORDENONE

ključ za uspešne izbire

5/13 september '98

urnik, delavniki: 16.00-23.00
sobota in prazniki: 10.00-23.00
nedelja 13/9: 10.00-21.00

internet:
www.fierapordenone.it
E-mail:
fierapn@fierapordenone.it

CRUP
CASA DI RISPARMIO
DI UDINE E PORDENONE S.p.A.

OTTICA
TOMASINI

Loterija		5. SETTEMBRE 1998				
BARI	16	42	4	82	20	
CAGLIARI	88	44	80	72	23	
FIRENCE	24	62	82	65	54	
GENOVA	6	38	44	52	61	
MILANO	23	9	39	75	74	
NEAPELJ	20	52	5	40	59	
PALERMO	87	68	83	84	26	
RIM	15	86	57	87	88	
TURIN	47	38	75	16	81	
BENETKE	77	42	66	76	10	

Super Enalotto		15	16	20	23	24	87	JOLLY
Nagradni sklad		8.559.891.160 - lir						
Brez dobitnika s 6 ali 5+1 Jackpot		7.172.256.030 - lir						
27 dobitnikov s 5 točkami		79.258.300 - lir						
2.443 dobitnikov s 4 točkami		875.900 - lir						
89.492 dobitnikov s 3 točkami		23.900 - lir						

CENTRO STUDI E. FERMI

EVROPSKA VIŠJA ŠOLA ZA PREVAJALCE IN TOLMAČE »JAMES JOYCE« TRST

Triletna univerzitetna diploma priznana na evropskem nivoju

JEZIKOVNI LICEJ - TRGOVSKI TEHNIČNI ZAVOD

URADNO PRIZNANA

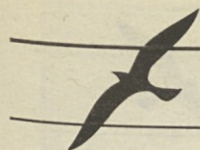
Sedež usposobljenostnih izpitov in mature

NADOKNADENJE ŠOLSKIH LET

Znanstveni - klasični - jezikovni licej

Trgovski tehnični zavod - za geometre - za otroške negovalke

TRST - Ul. Lazzaretto Vecchio, 24
Tel. 040/307416 - 307440 - 301626 Fax 307416
www.CentroStudiFermi.it e-mail: fermits@tin.it

GORICA / NEUGODNA DEMOGRAFSKA GIBANJA

Vsak dan po en občan manj

Število prebivalcev se je od začetka leta do konca julija znižalo za 194 oseb

Vsak dan ima Gorica enega prebivalca manj. Ob koncu leta to pomeni od 300 do 400 prebivalcev manj. Pojav je prisoten že kar precej let in, kot kaže, se bo treba s tem sprijazniti. Po podatkih, ki smo jih zbrali v občinskem uradu za statistiko in ki se nanašajo na prvih sedem mesecev letos, se je število prebivalcev v občini, takih, ki imajo stalno bivališče, zmanjšalo za 194. Z izjemo julija, ko so zabeležili pozitiven saldo (+22) so z negativnim predznakom podatki za vse druge mesece. Najbolj neugodni so za junij, ko se je število prebivalcev znižalo kar za 63 oseb.

V goriski občini je bilo 31. decembra lani registriranih 37.442 občanov (17.771 moških in 19.671 žensk), 31. julija pa se je to število zmanjšalo na 37.248 (17.672 moških in 19.556 žensk).

V prvih sedmih mesecih se je rodilo samo 126 otrok, medtem ko je bilo smrtnih primerov 327. Razmerje se že nevarno približuje 1:3. Najmanj rojstev so zabeležili v februarja (rodilo se je le 13 otrok) največ pa v marcu otrok (obakrat po 23 in juliju (obakrat po 23 otrok). Smrt je najmanj kosila januarja (37 primerov), največ pa junija (55 primerov). Sicer pa je umrlo okrog 50 ljudi vsak mesec.

Zivahni so bili mi-gracijski tokovi. Število na novo vpisanih občanov znaša, zmeraj za obdobje januar - julij 444, iz seznama občanov s

stalnim bivališčem pa so crtali pa 390 oseb. Razlika pa nikakor ne more nadomestiti skrajnega razkoraka med številom rojenih in številom smrtnih primerov.

Največ oseb se je v občino priselilo v juliju (96) februarju (80) in marcu (66). Izseljevanje

je bilo najbolj živahno februarja (79), marca (78) in junija 73.

Ce se bodo nadaljevali trendi, značilni za prvo polletje, bo Gorica ob koncu leta komaj dosegla 37 tisoč prebivalcev, ob prehodu v novo tisočletje pa nadaljnjih 300 do 400 oseb manj.

GIBANJE PREBIVALSTVA V OBČINI GORICA V RAZDOBJU JANUAR-JULIJ 1998

	rojstva	smrti	priselitve	odselitve
januar	16	37	57	53
februar	16	48	80	79
marec	23	51	66	78
april	15	53	54	50
maj	19	40	43	53
junij	17	55	48	73
julij	23	43	96	54
skupaj	129	327	444	440

GLASBA / ZA NAGRADO "RODOLFO LIPIZER"

Slovesen začetek 17. natečaja

Sinoči že tudi prvi krog nastopov - Letos rekordno število violinistov

V deželni avditoriji so včeraj dopoldne slovesno otvorili letošnji sedemnajsti mednarodni violinisti natečaj za nagrado "Rodolfo Lipizer". Začetno slovesnost je uvedel predsednik združenja Lipizer Lorenzo Qualli, ki je podčrtal visoko kakovostno raven natečaja, ki je imel letos rekordno število vpisov, opozoril pa na negativno stran sicer odmevne pobude, ki zadeva financiranje. Izrazil je tudi upanje glede skorajšnje odobritve zakonskega osnutka, ki predvideva javne podpore tovrstnim prireditvam, s čimer bi bilo gotovo olajšano organizacijsko delo tudi pri mednarodnem natečaju Lipizer. Qualli je tudi poudaril, da pomeni natečaj odskočno desko do samostojnega koncertiranja. Marsikateri zmagovalci iz prejšnjih sezon je sedaj uspešen koncertant.

Za Quallijem so pozdravili odbornik za kulturo goriske občine Antonio Devedag, pokrajinski odbornik Vincenzo Sfiligoi, deželni odbornik za kulturo Franzutti, senator Mitja Volcic in poslanec Mario Prestam-burgo. Nazadnje je nekaj misli o poteku natečaja izrazil tudi predsednik ocenjevalne komisije, priznani italijanski skladatelj Sylvano Bussotti. Uradnemu delu je sledila simbolična otvoritev in nato je komisija ugotovila prisotnost violinistov, ki bodo nastopili. Tekmovanje se je začelo že v večernih urah s prvo preizkušnjo, ki predvideva med drugim tudi obvezno izvedbo Lipizerjeve etude št. 18 za violino.

(Foto Bumbaca - z večerajšnje uvodne slovesnosti).

moška oblačila
mauro laris
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 537561

GRAD / RAZSTAVA

Sklenil se je 2. simpozij o urejanju skupnega prostora

Z odprtjem zanimive razstave in zaključnim srečanjem v grofovi dvorani se je včeraj sklenil drugi mednarodni seminar za studente arhitekture na temo načrtovanja skupnega prostora, ki ga ločuje meja. Preučevali so seveda stvarnost sosedskih mest Gorice in Nove Gorice ter ob upoštevanju zbranih podatkov tudi izdelali nekaj predlogov. Sad stiriindvajsetnega dela je tudi razstava v grofovi dvorani na gradu (od koder je posnetek - foto Bumbaca). Pri pobudi je sodelovalo kakih trideset studentov arhitekture zlasti iz vzhodneevropskih držav, ki so delali pod mentorstvom priznanih profesorjev in arhitektov.

Tradicionalni sprevod v Krminu

Danes se bo v Krminu odvijal tradicionalni sprevod v starih oblačilih iz obdobja renesanse, in ki spominja na cesarja Maksimilijana 1 in njegov edikt. Prireditve so se pričele sicer že sinoči. V palači Locatelli poteka razstava meteoritov, fosilov in školjk, v ulici Matteotti razstavlja slikar Franco Mauro, v ulici Pescheria pa je razstava medu. Danasnji sprevod se bo pričel ob 15.30, oblikovale ga bodo skupine iz Pušje vasi, Friesacha in Krmina ter iz Bratislave in Luga di Romagna. Po sprevodu, ki se bo odvijal po ustaljenem scenariju, bo na sporedu turnir v sabljanju in bojnih veščinah, ki bo gotovo navdušil zbrano publiko.

Ilegalni priseljenci še prihajajo

Val ilegalnih priseljencev se nadaljuje. Včeraj so na policiji obravnavali dober ducat primerov. V večini je slo za ilegalne priseljence iz vzhodneevropskih držav. V zadnjem času prihaja zlasti veliko Makedoncev. V Policijskim organom v Sloveniji so tako vrnili deset pribeznikov, med katerimi je bilo kar šest Makedoncev. Treh romunskih državljanov pa slovenska policija ni hotela sprejeti, zato je goriska kvestura izdala odlok s katerim so bili prisiljeni na vrnitev v domovino. Pospremili so jih v Rim in Benetke, kjer so jih vkrali na prvo letalo za Bukaresto. Nekaj primerov se preučujejo.

POSVEČEN JE 50-LETNICI ZAČETKA GRADNJE NOVE GORICE

»V korak s časom« zbornik o prostovoljnem delu slovenske mladine 1945-1990

Prinaša prispevke kakih 60 avtorjev, nekdanjih brigadirjev

V Novi Gorici bo v soboto, 12. t.m. vseslovenski shod brigadirjev vseh mladinskih delovnih brigad. Srečanje, ki ga prirejajo koordinacijski odbori - v vsej Sloveniji jih je okrog 30 - posvečajo 50-letnici začetka gradnje mesta. Prav mladi so namreč v letih 1947 in 1948, pa tudi kasneje, s prostovoljnim delom postavljali temelje novemu središču Primorske, začeli spreminjati nekdanje zamočvirjeno in opuščeno območje ob Kornu v urejen in opremljen prostor. Kasneje pa so pomagali pri gradnji železniskih prog, cest, elektrifikaciji. Srečanja se bo udeležil tudi predsednik Milan Kučan.

V okvir prireditve ob obletnici mesta in občinskem prazniku pa sodi tudi izdaja zbornika V korak s časom, s podnaslovom Slovensko mladinsko prostovoljno delo. Izšel je prav te dni, po večletnem prizadevanju Koordinacijskega odbora Klubov MDB.

Zaloznik je Zveza za tehnično kulturo Slovenije. Knjigo so v četrtek zvečer predstavili na srečanju v dvorcu Vogrsko, kjer sta po uvodnem nagovoru ravnateljica goriske knjižnice Franceta Bevka Rajka Slokarja, spregovorila urednik Tomo Martelanc ter članica uredniškega odbora Tilka Blaha.

V zborniku je nad 60 prispevkov skoraj prav tolikšnega števila avtorjev, nekdanjih brigadirjev. Knjiga je zbornik v pravem pomenu besede, saj najdemo v njej dokaj različno gradivo, od pregleda o poteku in pomenu mladinskih delovnih akcij, do zapisov in spominov, pesmi, preglednic (ceprav nepopolnih) in celo brigadirskega humorja.

"Slo nam je zato, da v zborniku predstavimo nekakšen presek dogajanj v razdobju od 1945. do 1990. leta, da obenem preko objave pesmi, vtisov in drobnih utrkov podamo vzdušje, ki je prevevalo na ti-

soce mladih, ki so hoteli pomagati pri obnovi porušene domovine, hitrejšemu razvoju manj razvitih območij, ljudem v stiski", sta poudarila govorca.

Največ težav je bilo pri zbiranju gradiva. Arhivi so neurejeni in pomanjkljivi, za nekatere akcije jih pa sploh ni, čeprav se bo dalo v prihodnje marsikaj spopolniti, sta povedala govorca. Izdaja zbornika je namreč sprožila zanimivo in v marsičem nepricakovano reakcijo: začeli so se oglašati številni nekdanji brigadirji, ki hranijo zanimivo gradivo, predvsem slikovno, ki ga pogrešamo v tem prvem zborniku. Prvem, ker se bo pobuda, da bi pomemben doprinos slovenske mladine različnih generacij ustrezno dokumentirali in obenem posredovali dragoceno izročilo, da je solidarnost, čeprav v drugačnih oblikah in pogojih, potrebna tudi v današnji družbi. (VK).

NOVICE

Skoraj izdelan načrt za Nadškofijski muzej

Izdelava načrtov in priprava dokumentacije glede gradbenega posega na objektu nekdanjega samostana v ulici svete Klare poteka v zadnjih tednih s pospešenim ritmom, saj bo le tako mogoče zadostiti sicer zelo tesnim rokom glede financiranja. Projekt se namreč financira iz vsedržavnega sklada za jubilejno leto 2.000. Občinski odbor se je včeraj seznanil z načrtom, ki ga pripravlja arhitekta Lino Visintin in Cornelia Baldas in ki se nanaša na prenovo južnega krila nekdanjega samostana, kjer bodo uredili Nadškofijski muzej. Projekt v glavnem izdelan. Nadškofijski muzej bodo namestili v nekdanji samostanski cerkvi in deloma tudi v nekdanjih kletih južnega krila ob ki ze dolgo propada. Celoten poseg - pomembno psodvanje med Ocino in Nadškofijo - bo veljal nekaj manj kot 4, 5 milijarde lir, dela pa morajo biti obvezno dokončana do konca oktobra 1999.

Koncert iz niza "Shalom Trieste"

V okviru niza prireditve o židovski glasbi in kulturi z naslovom "Shalom Trieste" bo jutri, 7. septembra v stolnici sv. Justa v Trstu koncert, na katerem bosta nastopila organist Mauro Macri in sopranistka Veronica Vascotto, ki bosta ob prebiranju odlomkov iz Stare zaveze, podala recital Bachovih skladb za orgle in sopran. Koncert se bo pričel ob 20.30. Vstop je prost.

Danes koncert na Sveti Gori

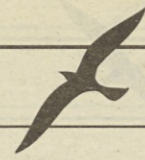
V okviru praznika Krajevne skupnosti Solkan (pobuda pa sodi tudi v okvir prireditve ob 1000-letnici prve omembe Solkana), bo danes ob 17. uri v baziliki na Sveti Gori koncert vokalnega kvarteta DO, ki ga sestavljajo Danilo Cadež, Peter Ambroz, Tomaž Tozon in Peter Care. Kot gostje bodo nastopili tudi sopranistka Zdenka Anžur Tozon, basist Rok Lap in citrar Tomaž Plahutnik. Na sporedu bodo skladbe z nabožno vsebino pa tudi znane slovenske ljudske pesmi.

V Doberdobu bo danes tekmovanje lovskih psov

V Doberdobu bo danes dopoldne zanimivo tekmovanje lovskih psov, posebej izsolanih da sledijo ranjeni divjadi. Prireditve se bo pričela že v prvih jutranjih urah, saj je zbor določen ob 7. uri v občinskem prireditvenem prostoru. Ob 7.30 bo masa, kjer bo sodeloval zbor društva slovenskih lovcev "Doberdob". Ob 8. uri se bo z zrebanjem mest na sleditvenih stezah začelo tekmovanje, ki se bo sklenilo okrog 12.30.

Obilica padavin, nekaj težav in tudi nekaj škode v Gradežu

Vremenska motnja z obilico padavin je na Goriskem povzročila le nekaj manjših težav v prometu, nekaj omejenih poplav pa tudi nekaj škode zlasti v Gradežu, kjer je že dopoldne divjal manjši zračni vrtnec. Največ posledic je bilo v centru letoviškega mesteca. Goriski gasilci so kar nekajkrat posegli in očistili ceste kjer so se pojavili oljnati madeži, v ulici Lasciak je na nekem gradbišču prišlo do manjšega usada, nekajkrat pa so posegli in odmasili z listjem, zemljo ali odpadki zatrpane odtočne jaskše.

LITERARNI USTVARJALCI O MEJI

Večglasna razmišljanja

Na zadnjem srečanju govorili Belohradski, Košuta in Zlobec

Mednarodni simpozij arhitektov in studentov arhitekture o skupnem načrtovanju prostora ob meji - zaključil se je prav včeraj - je letos bogatejši. Bogatejši za niz treh srečanj z literarnimi ustvarjalci, ki bodisi izhajajo iz tega prostora, oziroma pojem meje obravnavajo v svojih delih, ki so jih pobudniki poimenovali "Kraji dvomov". Zadnja dva večera - srečanja v Državni knjižnici sta bila 31. avgusta in 2. septembra. V ponedeljek so sodelovali casnikar, alpinist in pisatelj Dušan Jelencic, profesor slovenske literature na univerzi v Sarajevu, Juraj Martinović, pesnika Alberto Principis in Božidar Stanisić. Na zadnjem večeru pa profesor Václav Belohradski, pesnik Ciril Zlobec in pisatelj Miran Košuta. V ponedeljek je srečanje koordiniral casnikar Antonino Barba, v sredo pa profesor komunikacijske teorije Giuseppe O. Longo.

Dušan Jelencic je opozoril na plodno sodelovanje in sožitje med Gorico in Novo Gorico, ki poteka na domala vseh družbeno-kulturnih ravneh. Poudaril je dejstvo, da se to ne dogaja na vseh obmejnih območjih, ampak da ima Goriska specifičen položaj. Juraj Martinović, je orisal svojo izkušnjo v Sarajevu, kjer je bil v letih 1986-1990 tudi zupan. Martinović je prikazal vojno kot konflikt med mestno in podezelsko civilizacijo, kjer je mestna civilizacija multietnična in multikulturna, medtem ko je podeželje nosilec poudarjene nacionalne zavesti.

Tretji govornik Alberto Principis je spregovoril o estetski obravnavi našega okolja. Podal je misel, da je mestno okolje, v primerjavi s podezelskim, ki je lepo in urejeno, zavrže-

no in degradirano. Kot resitev je predlagal združitve naravne urejenosti z mestno urbanistiko v funkcionalni in estetsko vredni svet.

Pesnik Božidar Stanisić je tudi začel z osebnim pričevanjem o vojni v Bosni in svojem izgnanstvu najprej v Slovenijo in nato v Italijo. Obcuteno je povedal, da je meja največkrat nevidna in je težko živeti ob njej brez vsakršnih problemov s sosedi, ker je ta meja sad človekovega občutka ogroženosti.

Na srečanju je prislo na dan veliko nepoznavanje novejših zgodovine, zlasti kar zadeva razdelitev Gorice in nastanek Nove Gorice.

Na srečanju v sredo je najprej spregovoril profesor Václav Belohradski, ki je podal svoja gledanja na različne meje, ki so ločevale človeka. Zaustavil se je tudi na odnosu med znanostjo in življenjem ter povedal, da je znanost vedno bolj prisotna v človeškem življenju in ima nanj velik vpliv. Trzaski pisatelj Miran Košuta je obravnaval človeka, ki je naravno obdan z mejami in je njegova naloga, da jih preobrazi v kraje dialoga. Človek si mora prizadevati, da ustvari harmonijo v ambientu v katerem živi in se v njem identificira.

Akademik Ciril Zlobec je najprej pripovedoval o svojih izkušnjah pod fasizmom, ko je občutil da je meja grozen ločevalec. V zvezi s srečanjem je poudaril vlogo ekonomije, ki je po njegovem sedaj edino gibalno modernega sveta. Individualnost človeka je ogrožena in s tem tudi prizadevanje za osebni pristop k prekoračenju meja. Na obeh srečanjih se je razvila razprava, ki je pričala o zanimanju publike za tovrstna vprašanja. (DB)

SOVODNJE / OBISK LOVCEV V SELŠKI DOLINI

Petnajst let pobratenja med lovci iz Sovodenj in Lovsko družino Selca

Poudarjena volja po nadaljnjem sodelovanju

Pobratenje med občinama Sovodnje in Skofja Loka pred dvajsetimi leti, je spodbudilo tudi tesnejše sodelovanje med raznimi društvi v obeh občinah. Tako kar dolgo let uspešno sodelujejo tudi lovci. Pred petnajstimi leti je bila sklenjena pobratimija med lovsko družino iz Sovodenj in

lovsko družino Selca. Okrogli jubilej so obeležili prejšnjo soboto z obiskom Sovodnjencev v Selski dolini, na povabilo LD Selca. Na Gorenjsko so se gostje odpeljali z avtobusom in bili so deležni izredno toplega sprejema.

Prvo srečanje je bilo v domu LD Selca, kjer so

gostitelji pripravili res topel sprejem.

Gostje, spremljal jih je tudi sovodnjski zupan Petejan, so si v Zelezniških ogledali železarski muzej, ki ohranja spomin na nekdanjo cvetočo dejavnost (zeblje so s konji tvorili celo v Trst in Benetke). Na srečanju v tovarniški menzi, kjer se je odvijal uradni del obiska, so Dragu Tomsicu, Jozefu Floreninu in Cirilu Jurenu, ki so bili med pobudniki sodelovanja in vnetimi zagovorniki sklenitve pobratenja, podelili spominsko plaketo. Vid Primožič se je v krajšem nagovoru spomnil tudi zal ce preminulih članov lovske družine in organizatorjev, ki jim je bilo negovanje prijateljstva in sodelovanja med lovskimi društvi posebej pri srcu. Pozdrav sovodnjske občinske uprave je udeležencem srečanja prinesel zupan Igor Petejan in vnovič poudaril pomen sodelovanja zlasti kar zadeva krepitev medčloveških in meddružinskih stikov. Na sliki: gostje in gostitelji pred Domom Lovske družine Selca.

Z upokojenci na izlet na Dansko, Švedsko in Berlin

Društvo slovenskih upokojencev za Gorisko pripravlja, z agencijo Natisone viaggi, od 3. do 11. oktobra zanimiv izlet v Nemčijo, na Dansko in celo na Švedsko. Izletniki bodo potovali z udobnim avtobusom skozi Nemčijo do Kobenhavna z dvema nočitvama v nemških mestih Fulda in Lübeck. Od tretjega do petega dne si bodo ogledali prestolnico Danske in se z avtobusom peljali po mostu čez morje, do Švedske. Ta most je najnovejši tovrstni objekt v Evropi, saj so ga izročili namenu sele pred kakšnim mesecem. Visi 70 m nad morjem in je delo italijanskih projektantov in industrije. Petega dne bodo izletniki prispeli proti večeru v Berlin, kjer bodo ostali tri dni, si ogledali mesto in se podali v Potsdam. V programu je ogled dvorca Sans Souci, kjer so se sestali stiri veliki med drugo svetovno vojno. Osmega dne bodo izletniki prenočili v Nürnbergu, naslednji dan pa se bodo vrnili domov. Aranzman predvideva komplet penzion, prenočnica v dvoposteljni sobah in vodica ob obisku raznih krajev. Izlet bo izveden le, če se bo vpisalo - rok je do 16. septembra - vsaj 40 izletnikov.

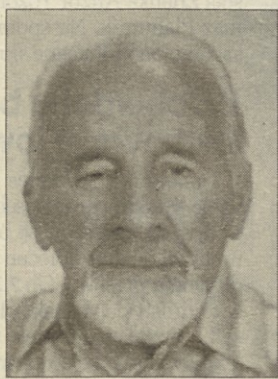
GORICA/PEVMA

Radislav Leopoli - Swyszczuk

Veliko ljudi je v Gorici poznalo Rada Leopolija. Zaradi njegove velike ljubezni do zborovskega petja, odprtega in prijaznega značaja in ne nazadnje zaradi poklica. Bil je Kovac, zapisano z veliko zacetnico. Ljubezen do tega starodavnega poklica je podedoval po očetu Jakobu Poljaku, ki ga je življenjska pot iz dalnjega Lvova, čisto na drugem koncu nekdanje Avstro-Ogrske, pripeljala v Brda, kjer je v Gonjčah v Ivanki Simčić nasel sorodno duso.

Prva svetovna vojna je kriva, da se ja Radislav - Rado rodil v Pišecah pri Brezicah, kamor se je družina umaknila v begunstvo.

Umetnost kovaške obrti je spoznaval že v delavnici v Gonjčah, kjer je oče leta 1919 postavil kovacijo, zatem pa v Pevmi, kjer so imeli delavnico v hiši, v bližini

današnjega otroškega vrtca. Potem se je kovacija (in družina) preselila v mesto, kjer je bilo več dela in kjer je bilo tudi veliko več popravil v tujini. Kot sestanek izdelkih, takih za katere je bil pokojni Rado mojster. Zelezna vrata na blizu sinagoge bodo se dolgo spominjala na njegovo sposobnosti.

Druga ljubezen Radova ljubezen je bilo petje, glasba.

Začel je s studijem violine, potem pa ga je pritegnilo zborovsko petje, kjer je kot pevec, ustanovitelj in organizator sodeloval pri različnih zborih. Pevci so ga pospremili tudi na zadnji poti, na pevsmo pokopališče.

Njegovo dolgo življenjsko pot - 15. julija je dopolnil 83 let - je zaznamovala se izkušnja političnega preganjanja. Kot šestnajstletnik se je znašel tri mesece v goriskem zaporu, pozneje pa v intrinaciji v Cairo Montenegro, po razpadu Italije pa odpeljan v Mauthausen. Bil je pravzaprav dvakrat preganjan.

Bolelo ga je, da so mu z uradno spremembo priimka hoteli prerezati korenine. Njegova poslednja želja, napisal jo je na list papirja, dan pred smrtjo, je bila, da se na nagrobnik napiše Swyszczuk.

OD 10.T.M.

Skupinska razstava v deželnem avditoriju

V deželnem avditoriju bodo 10.t.m. odprli razstavo petih mlajših goriskih likovnikov. Razstavljali bodo Massimiliano Busan, Paolo Figar, Paola Gasparotto, Claudio Mrakic in Stefano Ornella. Razstavi, ki bo na ogled skoraj mesec dni, do 6. oktobra, so dali naslov "Vertigine all'incrocio" (Vrtoglavica na kriziscu), je pa v nekem smislu nadaljevanje, oziroma nadgradnja pobude, ki so jo priredili lanskega junija, ko so pripravili pesniški večer mladih ustvarjalcev. Naj kot zanimivost zabeležimo, da bo precejšen prostor na razstavi namenjen prikazu nastajanja grafičnega dela. Na ta aspekt prireditelji - Punto Giovanni - posebej opozarja dijake višjih srednjih sol.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 29. avgusta do 4. septembra 1998.

RODILI SO SE: Demetrio Celoro, Anna Mazzolini, Felipe Rosado Coelho David, Francesca Baglieri, Luca Marras, Stefania Lacapra.

UMRLI SO: 92-letna Maria Urizio, 62-letni Pedro Cortina Greus, 83-letni Radislav Leopoli, 88-letna Regina Zimolo, 60-letna Loredana Tognana, 79-letni Stanislav Leban, 69-letni Giovanni Alia, 74-letna Anna Vidoz, 88-letni Vittorio Bertogna, 56-letni Alessandro Console, 63-letni Salvatore Venco, 67-letni Horst Muller, 61-letni Roberto Del Frari, 91-letni Saverio Paoletta, 77-letni Giordano Grion, 86-letni Antonio Zanghirella, 84-letna Caterina Boemo, 83-letna Carmela Benedetti, 75-letna Anna Tomsic.

POROKE: karabinjer Marco Donda in uradnica Rossana Fabris, Enrico Romano in solnica Francesca Pipia, delavec Andrea Stabon in studentka Sara Pasqualetto, uradnik Giulio De Rocco in točajka Manuela Gelsomino, fin. stražnik Michele Di Menno Di Bucchianico in prodajalka Rosa Valenzano.

PRISPEVKI

V počastitev spomina Vilde Cijan por. Padovan, darujeta Anka in Miladin Cerni 100 tisoč lir za pobudo "Via di Natale".

Ob peti obletnici smrti dragega Mariota Semolice se ga spominjajo zena Alma, hči in sin z družinama in darujejo 50 tisoč lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah.

Ob drugi obletnici smrti Mirkota Plesnicarja darujejo zena Vida in sinova z družinama 200 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Standrežu.

V spomin na Oskarja Pahorja darujeta Rajka in Aldo 100 tisoč lir za KSD Vipava.

V spomin na prijatelja Renca Faganella daruje Ustili 300 tisoč lir za OK Val.

IZLETI

SPDG obvešča, da je se nekaj prostih mest za družinski avtobusni izlet v nedeljo, 13. septembra. Prijave na sedežu društva v sredo od 11. do 12. ure in v četrtek od 19. do 20. ure. Program obsega planinski del (izlet na Smarno goro dobra ura hoje) kulturni del (ogled Kamnika za tiste, ki na Smarno goro ne bodo šli) ter obisk Geografskega središča Slovenije pri Vaca in gradu Bogenšperk z bogatimi muzejskimi zbirkami - tudi zbirko o carovništvu. Kot rezervni program je predviden tudi ogled izvira reke Krke. Avtobus bo odpeljal ob 6. uri iz Rozne doline, povratek do 21. ure.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV priredi, v sodelovanju s turističnim uradom Natisone viaggi, devetdnevni izlet z ogledom Kopenhage, voznjo na Švedsko po novem mostu, ogledom Berlina in Podstama. Prijave na sedežu društva in poverjenikih do 16. t.m. Izlet od 3. do 10. oktobra bo, če se bo prijavilo najmanj 40 udeležencev.

SKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na izlet v Gardaland dne 4. oktobra. Za informacije in vpisovanja pokličite na tel. 419973 ali 419946 (Semolic Gordan, Oretti Bruno).

OBVESTILA

DIJASKI DOM vabi v torek, 8. t.m. ob 18. uri na odprte razstave izdelkov, ki so jih ustvarili gostje Poletnega središča.

SGZ obvešča, da bo jutri, 7. septembra na sedežu SGZ v ulici Roma 2, seja članov OBRITNE sekcije, s pricetkom ob 20.30.

MOŠKI PEVSKI ZBOR SKALA - GABRJE zacenja s pripravami na novo sezono. Prvo srečanje bo 14. t.m. ob 20.30 na sedežu društva Skala.

PUSTNI ODBOR sklicuje 16. septembra ob 20.30 na sedežu KD Skala v Gabrjah srečanje predstavnikov društev, ki nameravajo sodelovati na pustni povorki v Sovodnjah.

KD DANICA prireja turnir v malem nogometu za ženske in turnir v nogometu za moške. Tekme bodo na igrišču na Vrhu. Turnir se zacena jutri, 7. septembra in bo na njem sodelovalo osem ženskih in dvanajst moških ekip.

KINO

GORICA VITTORIA 1 15.20-17.00-18.50-20.40-22.30»Il Dottor Dolittle«. E. Muthy.

VITTORIA 3 15.30-17.30-20.00-22.20»Arma letale 4«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO (Alesani), Carduccijska ulica 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

AL REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 410340.

LEKARNA V SOVODNJAH

dr. Marko Rojec, Prvomajska ulica 32, tel. 882578.

Glasbena Matica

GORICA

Vpisovanje v šolsko leto 1998/99

Vse potrebne informacije dobite na tajništvo šole v Gorici, Ul. della Croce 3, od 1. do 11. septembra 1998 (tel. 0481/531508).

Urniki: od ponedeljka do petka, od 10. do 15. ure.

Vpisovanje po podružnicah bo potekalo

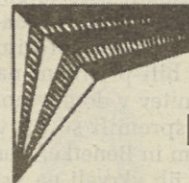
v torek, 8. septembra 1998, od 17. do 18. ure in sicer:

Doberdob: Občinska glasbena soba

Sovodnje: Kulturni dom

Štandrež: Kulturni dom Andreja Budala

L A P I D I
PERISSUTTI

NAGROBNI
KAMNI
IN SPOMENIKI
POPRAVILA

Perissutti Teresa

34170 GORICA

Ul. Trieste 327, Tel. (0481) 21611

Nedeljske teme

P O A M E R I Š K O - R U S K E M V R H U

Opustošena Rusija je zdaj še bolj sama

VLASTA BERNARD

»Prej je v Rusiji vso podjetniško dejavnost nadzorovala diktatorska država, danes pa se je položaj obrnil na glavo: zdaj namreč podjetja kontrolirajo državo.« Tako je v komentarju o ruski krizi pod naslovom Kapitalisti in banditi zapisal mednarodni finančnik George Soros in podal tudi konkretni primer: »Boris Beresovski, eden izmed kapitalistov-banditov, razmislija približno takole: Kupili smo državo in ta mora zdaj ubogati naše ukaze; prej smo kradli državne dobrine, potem pa kar državo samo in tako smo zdaj njeni lastniki.«

Da se Soros, nedvomno dober poznavalec ruskih razmer, ne moti, potrjuje se bolj neposredna prica, šef državne varnosti (nekdanje KGB) Vladimir Putin, ki je na avdiciji v senatu ocenil, da organizirani kriminal nadzoruje do 40 odstotkov bruto notranjega proizvoda in neposredno upravlja več deset tisoč podjetij. Njegova služba preverja položaj približno 2.500 najvišjih državnih funkcionarjev, ki so osumljeni korupcije. Dejstvo, da je bil prav te dni aretiran podminister za finance Vladimir Petrov, ki ga dolžijo, da je za usluge neki veliki banki pokasiral ogromno vsoto denarja, je le zadnji iz cele vrste epizod, ki potrjujejo Sorošove obtožbe.

Tisto, kar je zdaj, ko je v ruskem loncu močno zavrelo, najlažje, je seveda obtoževati Borisa Jelcina. Car Boris, kot ga zahodni mediji že dolgo leta nazivajo, je »zafural Rusijo«, s svojo skoraj neomejeno oblastjo je vedril in oblačil vsa ta leta tranzicije, ki so pretakla čisto brez haska, in ponudil kritje rejenemu sloju divjih novokapitalistov. Ti so razdeljali se tisto, kar je po sedemdesetih letih real-socialističnega pustošenja gospodarstva ostalo. Pri tem mu je izdatno pomagal Zahod, posebno Bela hisa v Washingtonu, ki ji v sedmih letih po padcu Sovjetske zveze ni uspelo najti nobenega drugega sogovornika kot zgolj alkoholu naklonjenega in bolnega stanovalca kremeljskih soban.

V komentarjih na ruske teme, ki jih je te dni poln svetovni tisk, najdemo najrazličnejše analize, razlage, nasvete in recepte. Raziskovalci vzrokov za zlom ruskega gospodarstva in za globoko politično krizo iščejo korenine v preteklosti, v carizmu in revoluciji, v geografsko-klimatskih značilnostih te neizmerne dežele, in pravoslavni religiji, v psiholoških posebnostih »fatalistične slovanske duše« in v nje-

ni »iracionalnosti«. Nihče si sicer ne upa naravnost napisati, da so vzroki tudi v nagnjenosti Rusov h kriminalu, v ruski mafiji, kajti tovrstne favne ne manjka tudi v drugih državah, ki se sicer kitijo z racionalnostjo in omiko. In ker smo v Italiji, se nam primerjava kar sama po sebi vsiljuje...

Težko bi pritegnili tudi tistim, ki trdijo, da je za ruske tegobe kriv Zahod, njegove multinacionalke in globalizacija sveta. Ali z drugimi besedami: ko je bilo slabše, je bilo boljše. Dobri stari časi torej, ko ni bilo trznega gospodarstva in so delavci v državnih podjetjih prejeli plače ne glede na to, ali so kaj proizvedli. Gospodarstvo je bilo planirano, plan je bil po nenapisanem pravilu vedno presežen, država pa je počasi, a nezadržno drsela v propad. Vse premise za zlom sovjetskega sistema, ki ga ni uspel kontrolirati niti sicer moder politik kot je Grobacov, so torej v njem samem, ker se je izrabil od znotraj. Po padcu berlinskega zidu in zmagi ruske inacije demokracije in trga, se je pod Jelcinovo taktirko začelo obdobje tranzicije, težkega prehajanja v nov sistem, ki si ga je večina evropskih Rusov predstavljala kot blagostanje in konzumizem, medtem ko je za oddaljene prebivalce azijske province pomenil predvsem se trše življenje.

Nekdanji veljaki socialističnega gospodarstva, direktorji velikih državnih podjetij in sistemov so prehod na tržno ekonomijo razumeli kot enkratno priložnost, da so si v privatizacijskem procesu zagotovili zajeten osebni delež bogastva, s katerim so upravljali. Viktor Cernomirdin je eden od najbolj razvpitih primerov takega ravnanja: govori se, da je milijarder, to

pa gotovo ni postal v casih Sovjetske zveze. Clovek seveda ne razume, kako je mogoče postati bajno bogat kar cez noc, ne da bi zadel na loteriji...

Tisto, cesar ni unil real-socializem - to pa so predvsem neizmerna naravna bogastva in podjetja, ki jih izkoriscajo - so si torej razdelili tisti, ki so bili že v prejšnjem režimu pri koritu, in tisti, ki so nasli pot do korita z vzponom novih veljakov. Kadar lačen pride do hrane, pa navedno nima časa misliti na to, kako si jo bo prihranil za jutri, ampak si priprici dobro napolni želodec. Tako nekako velja za nove ruske bogataše, ki jim se na misel ne pride, da bi vsaj del svojega premoženja namenili proizvodnim vlaganjem. Raje hlastajo po osebnem standardu, kakršnega so videli na Zahodu in ga v močno pretiranih tonih posnemajo do smešnosti. (Pri tem seveda ne pomislijo, da je American ali Nemec za dosego danasnega standarda porabil dolga desetletja.) Da bi si zagotovili trajnost osebnega blagostanja, ruski bogataši ne skrbijo za razvoj svoje domovine, ampak selijo kapitale v tujino, kjer jim je kot kaže še najbolj pri srcu topla Azurna obala.

V tem scenariju, v katerem je seveda nujno upoštevati tudi zunanje vplive gospodarske globalizacije z nebrzdano kompeticijo, v kateri je velika Rusija le vjenka, se opazovalec pravzaprav sprašuje, kako da Boris Jelcin z vsemi svojimi baypassi sploh se vztraja v Kremlju. Tisti, ki so domnevali, da ga drži na površju le se pomoč Bele hise, so se najbrž ob tokratnem Clintonovem obisku v Moskvi sprasevali, ali je to se res. Predsednik največje svetovne sile in predsednik nekdane konkurenčne velesile sta se pokazala v vsej svoji nemoci: Clinton ponizan zaradi seksualnega skandala, Jelcin pa z vse očitnejšimi znamenji napredujoče skleroze.

Vnaprej se je vedelo, da Clinton v Moskvo ne bo prinesel daril (na srečo, sicer bi se reka na Azurno obalo odteka-

joeča se denarja se povečala), ampak da je namen njegovega obiska pomagati Jelcinu za rešitev politične krize. Kreпки Bill se je za to tudi potrudil, sel je celo tako dalec, da je blagoslovil vlado s komunisti, vendar njegove lepe besede niso imele nekdane teze. Sepavi raci, kot so oba predsednika označili medijski komentatorji, tokrat s svojim srečanjem nista nikogar ocarala. Svarilo proti vračanju v preteklost in poziv k nadaljevanju reform je zato Clinton ponovil se vsem ostalim protagonistom ruskega političnega življenja, ki jih je sklical na ameriško ambasado. Toda tudi tam je bila teza njegovih besed manjša od tistih, ki mu jih je z vso resnobo prisepnil v uho vznemirljivi general Lebed.

Zastor nad Clintonovim obiskom je padel in pustil Rusijo se bolj samo. Iz krize si mora pomagati z lastnimi močmi, finančne injekcije od zunaj bi ji v tem trenutku le škodile, ker bi kvečjemu pomagale zavlačevati boleče ukrepanje. Zahod pa se medtem sprasuje, koliko bo ruska kriza prispevala k zmanjšanju njegove gospodarske rasti.

Tudi tukaj so računali kaj hitro narejeni. Te za Rusije v globalnem gospodarstvu ne presega tiste, ki jo imata na pri-

mer Svica ali Nizozemska, zato lahko v materialnem smislu govorimo o okrog starih odstotkih svetovnega gospodarstva, to pa je lahko pomembno le kot dodatek k neprimerno težjim posledicam japonske in azijske krize. Veliko bolj nevarna je ruska politična kriza, ki vnasa vznemirjenje na trge zaradi destabilizacijskega učinkovanja v že sicer popolnoma destabiliziranem svetu devetdesetih let. Novih ravnovesij se ni niti na obzorju, kjer se trenutno kaže le po neumnosti osibljena vloga Washingtona, obupnim težavam kljubujoca Kitajska in na robu krize lebdeca Latinska Amerika. Kaj pa Evropa?

Kljub nemskim volitvam se zdi Stara celina v tem nemirnem izteku poletja kot otok miru. Če tudi se bo njena gospodarska rast zaradi zunanjih vplivov upočasnila, je krizni učinki ne bodo destabilizirali. Cetudi njene borze podlegajo vplivom dogajanj v drugih koncih sveta, so letos že toliko zaslužile, da jim nihanja ne bodo ogrozila decembrskih bilanc. Tisto, kar navdaja združeno Evropo - in posebno Italijane, ki so v ta namen največ žrtvovali - z zadovoljstvom, pa je nevidni

scit evra, ki je zavaroval njene valute se preden se je nova skupna denarna enota sploh rodila. Zgovoren dokaz, koliko je vredno zupanje in resno svarilo za ZDA, da se doba nesporne nadvlade zelnega bankovca bliza izteka.

• •

ANALIZA

Komu nafta in plin iz Srednje Azije?

Naftni vrtni stolpi so kmetje, obstoječi in načrtovani naftovodi imajo vlogo tekačev, naftne družbe so trdnjave, inženirji so konji, vladarji bivših sovjetskih srednjeazijskih republik pa kralji z ustreznim številom družinskih članov. Po razpadu SZ in se prej so se oči velikih multinacionalnih družb obrnile proti že znanim in domnevnim bogastvom podzemlja neskončnih step in pusčav Srednje Azije.

Celotno področje je se danes težko dosegljivo. Na vzhodu ga zapirajo zasnežene gore Tjan Sana, na zahodu pa Kaspijsko morje. Na jugu nezanesljivi Afganistan in sedaj nerazpoložljivi Iran, na severu pa Rusija, nakdanja dejanska lastnica skritih zakladov.

Na tej obsirni sahovnici vlečejo prikriti igralci poteze, ki bi znale močno vplivati na dogajanje nekaj prihodnjih desetletij.

Največja politična enota Kazahstan ima neizmerljive količine nafte in cetrtno znanih svetovnih zalog urana, Turkmenistan se ponasa z naravnim plinom, Uzbekistan ima največji rudnik zlata na svetu, Tadžikistan pa največjo zalogo srebra. Le Kirgizija ni tako zanimiva za izkoriščanje. S svojimi barvitimi narodi in bukolici mi pejsazi bi lahko predstavljala eksotični element srednjeazijske celote. Vse skupaj lahko dopolnimo še z Azerbajdžanom, ki je zemljepisno sicer stvar zase na zahodnem bregu Kaspijskega morja, vendar zelo bogat z nafto in ključen element pri odvozu na tržisca.

Pri sahiranju imajo najbolj napadalno igro velike zahodne naftne družbe.

Svoje pa hoceta doseči Iran in Turcija. Prvi se naslanja na emotiven spomin nakdanega političnega vpliva nad delom ozemlja, druga pa na jezikovno sorodstvo številnih narodov območja, ki pa v novih pogojih ne kažejo nobenega pravega navdušenja nad morebitnim turskim pokroviteljstvom. Nadaljna udeleženska v partiji je Rusija, katere vloga pa stvarno ni aktivna tako zaradi objektivne sibičnosti v svetovnem prizorišču, kot zaradi hudih domačih problemov, ki javno mnenje odvracajo od vsega, kar ni dnevno preživetje. Moskva je v zadevi morda celo pogojevana od zahoda tako, da je v precejšnjem kaosu glavna opazna težnja le služenje na račun

tranzita surove nafte po obstoječih naftovodih in zavarovanje načrtov za zgradnjo novih, ki bi bili kos ogromni proizvodnji.

Glavni igralec so nedvomno ZDA, ki so zadevo vključile v svoje daljnosežne strateške programe in sprožile postopke za podrobne študije o izvedljivosti in stroških za nove naftovode. V postev so bile vzete trase iz Kazahstana po južni Rusiji do Črnega morja, od zahodnega brega pod Kaspijskim morjem do Azerbajdžana in nato preko Turcije do Sredozemskega morja ter od južnega brega preko Irana do Perzijskega zaliva. Ta resitev se zdi najcenejša in najvarnejša in je najbrž tudi razlog za izredno povečano

zanemanje Clintonove uprave do Irana in za željo po normalizaciji odnosov.

Ležišče naj bi skrivalo se netočno ocenjene količine nafte. Pod gladino Kaspijskega morja naj bi bila vzhodno in jugozahodno od Bakuja do 30 milijard sodčkov, v Kazahstanu (tako na suhem kot na morju) 95 milijard sodčkov in v Turkmenistanu 33 milijard sodčkov. Celotne rezerve področja bi lahko dosegle tudi 200 milijard sodčkov, kar bi bilo 10 odstotkov znanih svetovnih rezerv. Za primerjavo znašajo rezerve Saudske Arabije 159 milijard, Kuvajta 94 milijard in Irana 93 milijard. Manj optimistične ocene navajajo za Srednjo Azijo celo samo 50 milijard sodčkov.

Vsebinske rezerv seveda ni postranska, kajti za vpeljavo operativnosti potrebujejo naftne družbe neznanske količine denarja in se večje vsote bi bile potrebne za gradnjo naftovodov. Glede naftovodov (ob razmeroma hitrem začetku del bi bili gotovi nekje okoli leta 2004) obstajajo tri glavne okvirne zamisli. Tehnično najlažje bi bilo postaviti cevi od orjaskega naftnega polja Tengiz (skrajna severovzhodna obala Kaspijskega morja) po južni Rusiji do novega terminala severno od pristanišča Novorossijsk. Tako resitev bo zanesljivo ovirala Rusija. Tehnično zelo zahtevno bo sicer speljati nafto iz Tengiza po suhem proti jugu, prečkati Kaspijsko morje in nato nemirni Kavkaz. Z nezanesljivim političnim položajem mora računati tudi trasa od Bakuja preko Cecenije do Novorossijska. Že sednaji mir je bil v Ceceniji dosežen s plačevanjem zelo visokega tranzitnega davka za obratovanje obstoječega naftovoda in pri zakasnelih plačilih so Cecenci že grozili z zaporo. Naftovodi preko Rusije ali Kavkaza silno motijo Turčijo, ki bi rada prevzela vlogo sodnika. Njen predlog predvideva tehnično zelo zahtevno traso iz Armenije po vzhodni Anatoliji do pristanišča Ceyhan na skrajnem turskem jugovzhodu. Turcija izkorišča tudi izredno obremenjenost Bosforja in Dardanelov, ki bi le s težavo prenesli dodatni promet velikih tankerjev.

In končno ostaja še pot preko Irana, ki bi bila v bolj omejeni obliki lahko uporabna že sedaj. Ker je denar sveta vladar, so Američani že pozabili na razne embarge in uredili nekaj posilk s

pomočjo Irana. Stvar so izvedli tako, da je Iran za svoje domače potrebe na severu države uporabil nafto, ki je pršla iz Turkmenistana in odstopil odjemalcem ustrezno količino iz lastne proizvodnje ob Perzijskem zalivu.

Američani so razpršili svoje ljudi v številne zadruge, ki raziskujejo področje, delajo načrte in računajo stroške. V raznih fazah so bili ali so na delu bivši svetovalec za državno varnost Zbigniew Brzezinski in bivši državni sekretar Alexander Haig, ki se je s posebno vne- mo vrtel na dvoru turkmen- skega »kana« Saparmurata Nijazova in organiziral tudi njegov obisk v ZDA, med katerim se je moral mož počutiti bolj kot doma. Aktiven je tudi bivši veleposlanik v Moskvi Robert Strauss.

Poskusi destabilizacije kavkaških pokrajin, turski genocidi Kurdov (v zvezi z vodnimi bogastvi smo o tem svoj čas že pisali) in vztrajno iskanje sprave z Iranom so elementi, ki so lahko povezani samo z nafto Kaspijskega morja in Srednje Azije.

So pa tudi elementi, ki ne dajejo zadevi tako svetle bodočnosti. Količine naj bi na primer ne bile tako velike kot navajajo optimisti. Ogromne naložbe, ki bodo potrebne za izgradnjo naftovodov, pa bi utegnile postaviti previsoko ceno in torej zmanjšati dobičke. Politična nestabilnost, ki bo predvidoma trajala se zelo dolgo mora biti upoštevana kot dodatna obremenitev.

Bruno Krizman

Na slikah: zgoraj vrtni stolpi pri Bakuju, spodaj pa srečanje Rusov in Britancev leta 1889

Baku in vplivna področja velesil

Predstolnica Azerbajdžana Baku doživlja svojo tretjo naftno renensanso. Prvic je bila pisno zabeležena pred približno tristo leti. Kot del perzijskega cesarstva je tedaj v usnjenih vrecah izvažala smrdljivo brozgo, ki so jo uporabljali za razstrelivo.

Leta 1872 se je v Bakuju mudil Francoz Robert Nobel, ki je prisel, da bi kupil orehov les za izdelavo puškinih kopit. Opazil je vrelce iz katerih je brez kontrole iztekala nafta. Pozabil je na puskina kopita, kupil nekaj zemlje in v kratkem času organiziral primitivno rafinerijo, ki je nato uspešno delovala kakih 50 let. Delovanje se je prekinilo, ko se je tudi Baku znašel v vrtincu oktobrske revolucije.

Se prej se je Baku razvil v prvovrstno naftno središče, ki je ob začetku stoletja proizvajalo približno polovico vse nafte. Srednja Azija kot celota je bila predmet nekakšne hladne vojne med Rusijo in Veliko Britanijo ob koncu prejšnjega stoletja. Brskanje po zapiskih britanskih generalov daje slutiti, da sta bili državi nekajkrat blizu oboroženega spopada za posest nad skoraj neznanimi in netočno razmejenimi državami.

Britanija kot tedaj vodilna sve-

tovna velesila se je bala, da meri Rusija na obalo Indijskega oceana. Izkazalo se je, da so bile te bojzani neupravičene. Med sovjetskim posegom v Afganistanu so mediji take težnje brez pravega razloga ponovno pozivali.

Stvarno srečanje med oboroženimi enotami Rusov in Britancev se je pripetilo med zimo 1889 v kraju Kajan Akaj, ki je sedaj na Kitajskem. Ruski general Grombčevski in britanski Yaunghusband sta se tam mudila z manjšimi enotami med poskusom, da bi za svojo stvar pridobila krajevnega vladarja. Do srečanja, ki ni imelo nobene nasilne posledice, je prišlo po naključju. Baje je ruski general omenil Britancu možnost, da bi pol milijona Rusov v kratkem času lahko začelo pohod proti Indijskemu oceanu, Britanec pa mu je odgovoril s strunno vajo Gurkov, ki so prikazali izredno disciplino in naredili določen vtis na ruske Kozake. Visoka gorovja so tako ene kot druge ustavila na meji današnjega Afganistana. Britanci so leta 1903 prav pod vodstvom Youmghusbanda vdrl v Tibet po netočnih informacijah o podobnih ruskih namenih. Stvar se je izkazala kot pravi polom. O Rusih ni bilo

ne duha ne sluha. Odpor se je izrazil preko treh starih pusk. Po nepotrebnem so Britanci ubili približno 3 tisoč domacinov, po odpravi pa tudi odkrili, da je prenos opreme, hrane in orožja terjal za vsakega vojaka 8 nosačev in 16 oslov ali konj.

To obdobje morebitnega spora za Srednjo Azijo je znano v zgodovini kot »Great Game« (velika igra).

Med drugo svetovno vojno je Hitler usmeril na Kavkaz del svojih armad, da bi se polastil prepotrebni virov energije. Poteza ni uspela in delitev sil je negativno vplivala na potek vojnih operacij drugje. Ob iranski obali Kaspijskega morja so neke se vidni zarjaveli ostanki tedanjega nemškega poskusa.

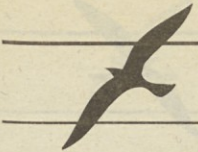
Moderne kronike navajajo v Bakuju pravi živzav financnikov,

inženirjev, politikov in vohunov. Vsak teden odpirajo zahodnjaski klube in hotele. Domaci mafijci krožijo z oklepnimi mercedesi in v spremstvu oboroženih stražarjev. Tako v Bakuju kot v Almati in Askabadu je podkupovanje najenostavnejši način za sklepanje pogodb z domačimi vladnimi garniturami, ki so postale v mariscem že fevdalnega tipa.

Velika negotovost, ki je danes značilna za Rusijo, postavlja interese nekdanjega imperija v zelo sibiak položaj. Eden od elementov, ki bi lahko zavrl izgubljanje vpliva je rusko prebivalstvo, ki je prisotno v večji ali manjši meri po vseh srednjeazijskih republikah.

V Kazahstanu je Kazahov 40%, Rusov pa okoli 36%. Ostale jezikovne skupine ne predstavljajo močnih jeder. V Turkmenistanu je Rusov od 4 milijonov skupnih prebivalcev le približno 300 tisoč. V Uzbekistanu je od 22 milijonov Rusov za 8%, v Tadžikistanu (5,5) za 7% ter v Kirgiziji (4,5) slaba cetrtnina. Etnično precej »čist« je tudi Azerbajdžan kjer je znamenita kavkaska iznajdljivost že svoj čas zadela tudi vodilna mesta oblasti.

kb

Hadrijan Corsi, župan občine kjer se »okoli vina svet vrti«

Pogovor s steverjanskim županom Hadrijanom Corsijem nujno seže na področje gospodarstva, kar v Brdih pomeni predvsem vinogradništvo, kmetijstvo, gostinstvo in turizem. Gospodarstvenik pač ne more iz svoje kože, pa čeprav ob vsaki priložnosti ugotavlja, da je upravljanje občine nekaj čisto posebnega, da občine nimajo veliko možnosti vplivanja na gospodarstvo in podobno. V resnici pa so stvari tesno povezane. Preprosto zato, ker je od gospodarstva odvisno, kako živijo občani, v krajih, kjer je doma revščina pa je težko napolniti občinsko blagajno. Za Corsija lahko brez pretiravanja zapisemo, da dobro pozna bodisi upravno-politično plat pa tudi gospodarsko problematiko. Ze zaradi izkušenj. V občinskem svetu v Steverjanu je že od leta 1965, od vsega začetka (od leta 1975) je v Briski gorski skupnosti, kjer je tudi predsednik. Rad se pohvali, da je eden od tistih, "ki so to atipično (z oziroma, da si nekatere sile močno prizadevajo, da bi se Gorske skupnosti razpuštile ali vsaj temeljito preuredile) skupnost ustanovljali". Leta 1995 je bilizvoljen za župana kot kandidat Slovenske skupnosti.

Casa za obračun o mandatu, ki se bo sklenil prihodnjo pomlad je se dovolj, ugotavlja sogovornik, ki računa, da mu bo, poleg vprašanj, ki jih je "pode-doval" od prejšnje uprave, in teh je kar precej, uspelo ce ze ne povsem resiti, pa vsaj v pravo smer naravnati tudi nekaj novih za skupnost pomembnih zadev.

"Seveda v kolikor bo "revolucija", ki je po letu 1990 vnesla veliko novosti v pristojnosti in delovanju občin in ki postavlja župane pred zelo težke odgovornosti, dopustila dovolj možnosti". Upravljanje je iz leta v leto težje, vedno več je pristojnosti, dotacije usihajo, zahteve občanov naraščajo. Birokracija tudi, čeprav navzven zgleda, da gre reforma v drugi smeri in bi javna uprava morala poslovati hitreje.

"Na nekaterih področjih že. Recimo v odnosu do občanov. Če pa pomislim, kakšen je postopek pri izvajanju javnih del, je ugotovitev povsem drugačna. Navedel bom enostaven primer: pred desetimi, dvajsetimi leti je bilo za javno delo potrebnih pet, šest izvodov načrta. Danes rabimo že dvakrat, trikrat večje število kopij, da se pridobijo razna soglasja"

Znano je, da novi predpisi silijo zlasti manjše občine v povezovanje, da je dotacij zmeraj manj, da pa so občine s pretežno kmetijskim gospodarstvom prikrajšane tudi na davčnih dohodkih. Kateremu vprašanju ste v tem mandatu namenjali največ pozornosti?

"Z zadovoljstvom ugotavljam, da smo postopek sprejemanja Splošnega regulacijskega načrta pripeljali zares do zadnje in zaključne faze. Gre za pomemben akt, ki bo v prihodnjem desetletju, upam da pozitivno, vplival tudi na demografska gibanja v naši občini. Čez dober mesec bomo sklepali se o zadnjih popravkih. Končno smo uspeli premakniti z mrtve točke tudi vprašanje, ki zadeva celotno območje Brd,

posebej pa pesti naso občino. V kratkem se bodo začela dela za saniranje obseznega usada na glavni cesti proti Oslavju in Gorici. Zal ugotavljam, da pre-pocasi poteka postopek za podoben ukrep na pokrajinski cesti na Valerscu, čeprav je denar zagotovljen."

Dokončujete izgradnjo grezničnega omrežja, vodovoda, izvaja se načrt prilagajanja instalacije zakonskim predpisom v javnih poslopih. Kakšni so pomembnejši načrti za prihodnje in naslednja leta?

"Velik zalogaj bo tretja in zadnja stopnja gradnje doma za ostarele. Zagotoviti si moramo okrog 350 do 400 milijonov lir. Se bolj pomembno pa je skupaj z drugimi občinami - mislim predvsem na Sovodnje in Doberdob - poiskati primerno obliko upravljanja in vzdrževanja. Gradnja objekta res traja kar dolgo, saj vsi vemo, kako je pridobivanje sredstev, načrtovanje, pridobivanje soglasij itd. Bolj zapletena vprašanja se postavljajo glede stroškov upravljanja. Zato bomo morali nujno iskati res najbolj smotrno rešitev".

Podobna vprašanja se zastavljajo tudi glede sole, oziroma vrtca. Ogromno šolsko poslopje, peščica otrok, velik strošek.

"Problem ni specifično "ste-verjanski". V naši občini je morda nekoliko bolj poudarjen. Gre pa za splet številnih okoliscin. Mladi pari so se v prejšnjih letih izseljevali, ker doma niso imeli možnosti gradnje stanovanja ali hiše. Precej je mešanih zakonov. Kar precej mladih moških ostaja ledig stanu. Precej je bilo primerov, ko so stari vpisali otroka v mestno solo, po neki čudni logiki, ki končno privede do ločitve Osebnostno menim, da ta vrtec in osnovna sola ustanovi, ki sta temelj obstoja in rasti vsake skupnosti. Tega se končno zavedajo tudi v Rimu. Župani bomo skupaj s Pokrajino odločali o preoblikovanju šolske mreže. Glede vrteca si upam trditi, da gre za ustanovo, ki jo od vsega začetka vodijo sestre

in je odločno delovala. Stvari pa se spreminjajo tudi na tem področju. Najbolj je kritično vprašanje osebja. Spet mora reševati občina."

Gospodarstvo v Brdih temelji na kmetijstvu, oziroma vinogradništvu. Briski vinogradniki so si v nekaj desetletjih uspeli ustvariti "ime" na evropskem in svetovnih tržiscih. Kljub takemu stanju pa se za prihodnje nakazujejo določene težave. Občine res nimajo velikih in neposrednih pristojnosti, vendar pa ne morejo stati križem rok. Kako gledate na to problematiko?

"Ne glede na omejene posredne ali neposredne pristojnosti sem trdno prepričan, da imajo upravitelji predvsem dolžnost in pravico, da sodelujejo tudi na področju gospodarskih izbir in usmeritev. Dobrobit občanov ostaja vendarle temeljni cilj. Steverjan se povsem vključuje v problematiko s katero se ukvarjajo na celotnem območju Brd. Slika stanja in perspektive so zelo jasne. Izhajam iz ugotovitve, da vsaj 2/3 bogastva (prihodka) ustvari kmetijstvo, kakih 15 odstotkov turizem oziroma gostinstvo, razlika pa ostale dejavnosti. To je stanje na katerem moramo pametno graditi tudi naprej".

Okrog vina se torej svet vrti?

"Približno tako. V okviru Briske gorske skupnosti in v raznih združenjih na Krminskem smo v teh letih veliko naredili in rezultati so vidni. Menim pa, da bodo morali biti vinogradniki v prihodnje zelo pozorni zlasti do dveh vprašanj: da ceno proizvoda določa tržišče, do načina trgovanja in pristopa do posameznega potrošnika".

V čem potem vidite vlogo javnih uprav na tem specifičnem področju?

"V dobrem servisu, glede promocije tega specifičnega bogastva. Za vsako pobudo pa moras imeti podporo. Recimo ce za enoteko ni vinogradnikov se zadeva lahko kaj kmalu se-suje".

Pri vinu smo, pri briskem

vinu, ki bo v kratkem kot se zdi tudi zasciteno in to mednarodno, z oznako "Collio". Slišati pa je tudi zaskrbljujoče napovedi o tem kaj se bo, ali kaj bi se zgodilo, ko bo na tržišče prislo tudi vino slovenskih vinogradnikov, ko bo Slovenija polnopravna članica Evropske unije.

"Osebnostno menim, da gre za pretiravanje, čeprav bo treba marsikaj dogovoriti. Predvsem pa je treba celotno zadevo obravnavati trezno in na podlagi stvarnih podatkov. Samo vinska klet v Casarsu ima kapaciteto preko 300 tisoč hektolitrov, kar znatno presega celotno potencialno proizvodnjo v Brdih. Nihče se zaradi Casarse ne razburja, pa čeprav tudi ta klet veliko izvažata v Ameriko, pa tudi v evropske države. Brsko vino danes ima renome. Bolj pomembno je, da se renome ohrani in se bolj uveljavi".

Kakšen utrip ima turizem v Steverjanu in na območju Brd?

"Splosna ocena je, da je za vinogradništvo oziroma kmetijstvom druga najbolj pomembna dejavnost. Tudi tu se poznajo sadovi stalnega in

vztrajnega vlaganja. Gostinski lokali na celotnem območju Brd lahko sprejmejo okrog 5000 gostov. Seveda so v tej številki zapopadeni lokali različnih kategorij. Ne bi se mogli pohvaliti s prenočitvenimi zmogljivostmi in tu bi bilo treba se marsikaj narediti. Turizem se razvija, vendar pa ostaja neizkoriščenih se veliko možnosti. Zlasti kar zadeva dejavnosti, ki so tako ali drugače povezane s turizmom, kmetijstvom, vinogradništvom. Včasih bi veljalo pogledati na tuje in se učiti predvsem na dobrih izkušnjah. Ze nekaj let imamo pri Briski gorski skupnosti pripravljen program gradnje kole-sarskih stez, in pes poti. Ostaja zgolj na papirju. Menim, ker v pristojnih krogih ni posluha. Prepričan sem, da bi taka mreža poti zelo ugodno vplivala na razvoj gostinske in turistične dejavnosti na našem območju. Pa tudi okolje bi bilo manj obremenjeno."

Ste verjamska občina je v pravem pomenu besede "obmejnna". Velikokrat se omenja prav sodelovanje čez mejo ali ob meji. Evropska unija namenja za to precejšnja denarna sredstva. Občutek je, da se pobude na tem področju z veliko težavo uresničujejo, da je besed in napovedi veliko, konkretnih stvari pa bolj malo. V kolikšni meri so majhne občine soudeležene, ali pa gre zgolj za pobude Gorice in Nove Gorice?

"Dezela in tudi druge kraje-vne ustanove doslej niso izkoristile možnosti na tem področju. Razlogov je zagotovo več. Od pomanjkanja politične volje do težav in zapletov (zamud) zaradi pomanjkljive pripravljenosti birokracije. Bruselj je bil, pravzaprav je se, zelo daleč. Bojim se, da tudi v prihodnje ne bo veliko bolje, čeprav se stvari, oziroma so se stvari v zadnjem obdobju nekoliko izboljšale. Pobude in načrti so, pomembni pa so dejanski rezultati, da denar pride in načrt uresniči. Gorica in Nova Gorica sta tu prevzeli pobudo in zela opravlja nekakšno vodilno vlogo in majhne občine stojimo ob strani. Menim, da je tak pristop omejevalen in brez večjih perspektiv. Kaj pomenita Gorica in Nova Gorica brez

sirsega zaledja? Nekaj pobud pa smo skušali uresničiti na ravni manjših občin, vendar s težavo, ker ni dogovarjanja z večjimi sosedi, se manj pa posluha na višjih ravneh. Z občino Brda imamo živahne stike s kraji na Koroskem, srečanja. V kratkem se bomo predstavili v Pliberku. Ni pa posluha na Dezeli, z druge strani pa v Ljubljani. Na tak način cvenkov iz Bruslja ne bo, čeprav skladi ob-stajajo."

Nove oblike organiziranosti tudi na področju krajevnih uprav silijo v povezovanje in sodelovanje med občinami. Kako ocenjujete sodelovanje s sosedi?

"Stanje sili v povezovanje predvsem manjše občine. In tu smo, tudi zaradi tega ker smo bili primorani, naredili marsikaj na področju organiziranja delovanja davčne službe, storitev v zvezi z oskrbo vode, kanalizacije, plina. O marsičem se se dogovarjamo. Upravitelji občin Sovodnje, Doberdob in Steverjan skušamo reševati se specifične probleme, kar ni zmeraj lahko. Po eni strani je Doberdob, ki teži na tržiško območje, Steverjan je vezan na Krmin, Sovodnje pa so ostale nekako sredi poti. Kjer se le da iščemo in uresničujemo oblike sodelovanja".

Meja je v več kakor pol stoletja pustila močno zaznavne posledice. Kaj ste in kaj name-ravate narediti, seveda kot upravitelji, da bi se razlike zmanjšale, da bi Brda spet postopoma postala enoten prostor kot so bila včasih?

"Vprašanje je vecplastno. Ugotovitev, da je meja, čeprav bo morda enkrat skoraj izgini-la, razdelila in pustila na različnih področjih posledice, je točna. Čeprav živimo v vaseh le nekaj sto metrov daleč, smo si postali tujci, ne poznamo se več. Meja je zarezala v medclo-veske odnose. Kot upravitelji se sicer pogostoma srečujemo, ob različnih priložnostih, vendar pa menim, da to ni dovolj. Kot župan lahko samo pozdravim vse pobude, ki prihajajo na tem področju in jih bomo seveda podpirali. Treba pa bi bilo začeti zares sistematsko, na vseh ravneh. Ce hocete ze spoznavanje in srečevanje na ravni otroških vrtecev, osnovnih sol. Pomembno je to kar delajo kulturna društva, vendar pa stiki ne smejo zadevati samo predsednikov ali odbornikov. Vsakdo ima pri novničnem vzpostavljanju teh medcloveskih stikov lahko pomembno vlogo"

Je za tako stanje kriva samo "meja" ali pa se je način življenja spremenil?

"Eno in drugo. Zal imam vtis, da se tudi znotraj posameznih skupnosti zapiramo, vidimo samo lastne skrbi in koristi. Po drugi strani pa pričakujemo, da nam bo skupnost - občina reševala najrazličnejša vprašanja. V trideset in več letih kar sem na občini je razlika v misljenju in posledicnem ravnanju dovolj opazna. Mislim pa, da smo prisli do trenutka, ko bo treba stopiti kakšen korak nazaj. Na vseh področjih."

Pogovarjal se je Vlado Klemše.

NAŠI
OTROCI
RIŠEJO
IN
PIŠEJO

NAŠI
OTROCI
RIŠEJO
IN
PIŠEJO

Letovanje na Medvedjem brdu

Letovanje na Medvedjem brdu

Ze tretje leto prireja Dijaski dom letovanje v Medvedjem brdu. Letos je bilo prvic, ko sem se temu letovanju pridruzila in vam prisrzem, da je bilo tu zelo lepo.

26. 6. 98 smo se zjutraj odpeljali s kombiji proti Medvedjemu brdu. Preden bi prispeli v »Dom Medved«, smo se ustavili v Muljavi, kjer smo si ogledali Jurcicevo hiso, kasco, in krjavljevo hiso! Po tem ogledu smo sli v dom. Tam smo pospravili kovcke in se nato zabavali. Tako so lepo vsi dnevi minili. Najlepse je bilo v petek, ko smo sli v herboretum. Ta se nahaja blizu Domzal. Videli smo mnogo rastlin med katerimi najbolj vrtnic. Letos sem se v koloniji zelo zabavala in sem sigurna, da se bom naslednje leto vrnila.

Ketty Slavec 2. A

Medvedje brdo

Danes je bil zadnji dan letovanja v Medvedjem brdu, toda zjutraj smo sli vseeno na izlet. Sli smo v Rakov Škocjan, da bi poskusili voznjo s kanuji. Kanuj drzi 2 - 3 ali pa 4 osebe. Ker smo mi majhni in malo tezi smo se v en kanu vkrcali v 4: spredaj veslac, 2 v srednji, v srednji klopi, in zadaj krmar. Veslaca bi lahko primerjali z motorjem, krmarja pa s pilotom. Da smo se lahko vracali, smo rabili pomoc, ze izkusenih fantov. Ker ni bilo zadosti kanujev smo se po polurni voznji po plitvi vodi zamenjali mesto z drugimi otroci. Bilo je zelo zabavno se posebej ker smo veckrat sli v bliznje grmovje. Skoda, da je trajalo samo pol ure in da je bil to zadnji dan letovanja v MB.

Letovanje na Medvedjem brdu

Organizacija Dijaskega doma Srecko Kosovel letos ze cetrtic organizira letovanje na Medvedjem brdu. Tokrat smo se mi otroci posebno zabavali. Ze pred odpotovanjem v dom Medved smo si na Muljavi ogledali rojstno hiso Josipa Jurcica. Tam blizu so bili tudi star celbenjak, kasca, v krjavljevo koco, v kateri so hranili zinnico (meso), oblacila in seno, ter Krjavljevo koco. Kasneje smo si v domu Medved sami pripravili posteljo in spravili perilo. V soboto, smo se ucili plesat. V nedeljo so nas obiskali starsi. Skupaj smo sli na kosilo in popoldne igrali med dvema ognjema. Zvecer smo otroci pripravili majhno predstavo. Deklice smo plesale na glasbo Every Body skupine Backstreet Boys, drugi pa so peli pesem Lemon Tree. Naslednje jutro smo ze ob 9.00 sli v tovarno sportne opreme »Alpina«. Kdor je tovarno ze obiskal, se je lahko sprehodil po Zireh. V torek so si nekateri ogledali Ljubljano, ostali pa krajevni zivalski vrt. A bolj zanimiva je bila jama blizu Vranje jame. V njej je bilo vlažno in tamacno. Nekateri pa so se vzpenjali. V cetrtak smo sli v Idrjo na ogled rudnika zivega srebra »Antonijev Rov«. Lepo je bilo v arboretumu »Volci potok, blizu Domzal. Tam so razstavljene rastline iz celega sveta. Se posebno lepi so bili lokvani in vrtnice. V soboto smo se s kanuji vozili v Rakovem Škocjanu. V nedeljo se se nismo zeleli vrniti domov, pac ostati v Medvedjem brdu. Znam, da bo tudi naslednje leto bila ta kolonija tako uspesna kot letos.

Anuska Smotlak 2. A

Živalski vrt

Nek dan sem sla v Medvedje brdo. Na Medvedjem brdu je bilo zelo lepo, predvsem ko smo sli v Ljubljano si ogledat zivalski vrt!! Videli smo veliko zivali: opice, krokodile, kace, tigre, slone, papige..., te zivali so mi zelo vsec, razen kace. Bila je gospa, ki nam je pokazala vse to, in nam je pokazala tudi morskoga leva. Mi smo ga videli, kako je ribe, ki mu fant vrze v usta. Najlepse je bilo, ko sem videla volka. Ta izlet mi je bil zelo vsec.

Paola Cigui

Živalski vrt

Neki dan smo sli v zivalski vrt. Tam smo videli razne zivali na primer: medveda, volka, lisico, kace, opice. Bilo je zelo toplo. Ko smo si ogledali vse smo naredili majhno pavzo. Potem pa smo sli naprej. Ko smo vse si ogledali smo spili en mizel caj. Izlet mi je bil zelo zanimiv.

Nika Nadliskec

Med dvema ognjema

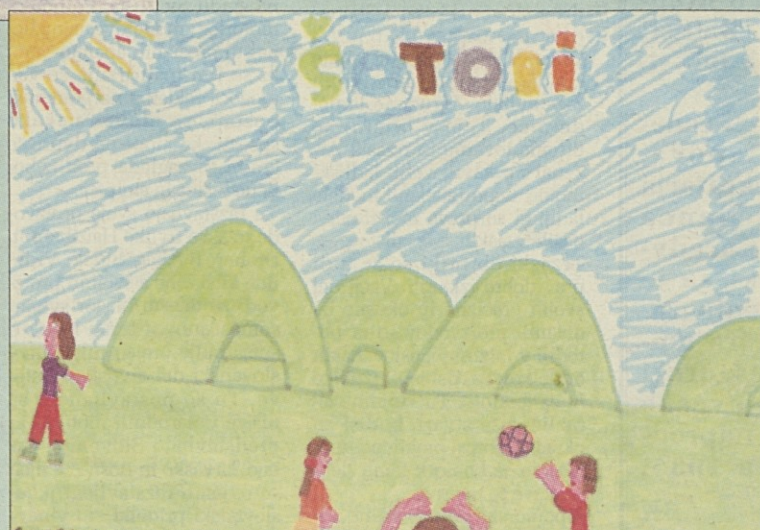
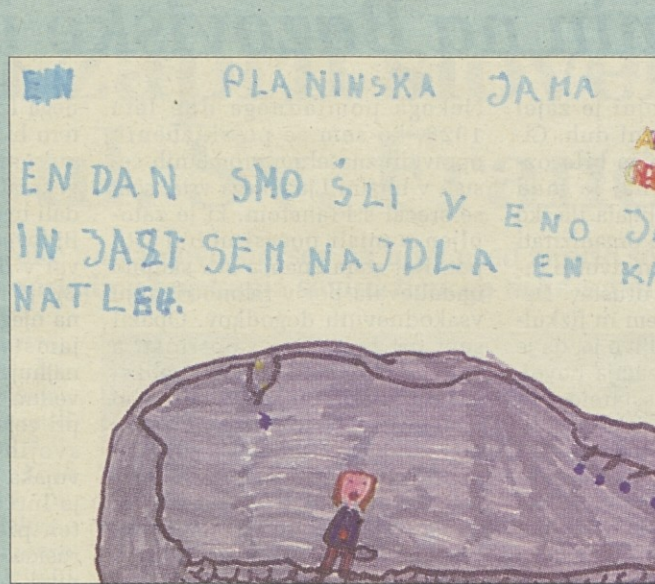
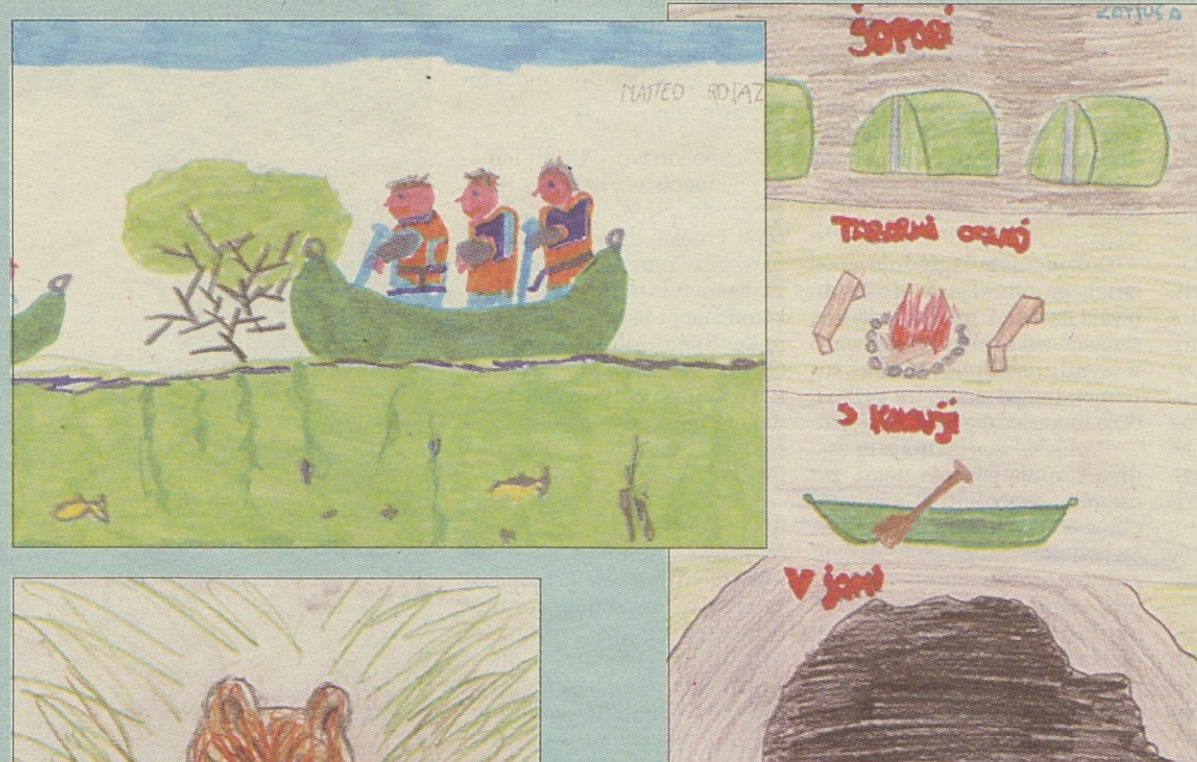
Po vecerji v Medvedjem brdu smo igrali med dvema ognjema. Vzgojitelj Tine je rekol, da puce in fantje, ki so bili dezurni, naj bi zbrali ekipe. Jaz sem igrala s Tatjano, Aleksandro in Lucrezio in drugimi. Zmagali so 3:2, ker z njimi je igral Erik. Na zadnji tekmi je prisla vzgojiteljica Marija in rekla je, da je sestanek in da moramo iti noter, ker smo mogli govorit, in se zmenit kaj bomo naredili jutri. Naslednji dan smo tudi igrali in smo zmagali 2:1 za nas. Po dveh dneh smo igrali stiri tekme in na peti zacne dezevat ampak smo jo koncali tudi ce Tine nas ni pustil.

Valentina Ronconi

Hišna pravila

1. Ne gremo k bikom
2. V hiši se hodi samo v copatah
3. Ne tečemo po hodniku
4. V objektu se ne kadi
5. Ne umazemo sob
6. Ne umazemo stranisc
7. Ne gremo van brez dovoljenja
8. Luč gori samo po potrebi
9. Ne kvarimo predmetov, ki niso naši
10. Hrane ne posimo v spalnice
11. Pijače ne posimo v spalnice
12. Ob 21.30 more biti v sobi tišina
13. Smeti se ne sme metati na tla
14. Se ne piše po tabli
15. Zvečer moralo pospraviti zoge
16. Vstajanje je ob 7.30
17. Vsak zvečer si moralo umiti noge
18. Zjutraj, po kosilu in po vecerji si moramo umiti zobe
19. Vsak dan si menjavamo spodnje perilo
20. Se ne govorimo grdihi besed
21. Se ne odgovarja
22. Po stopnicah se ne poriva
23. V kombiju se sedi lepo
24. Moramo poslušati navodila vzgojiteljev

Teh pravil se bomo držali do konca kolonije in naprej.

Kolonija na Medvedjem brdu

Letos, kot po navadi, obiskujem kolonijo na Medvedjem brdu. Zelo mi je vsec, ker se zabavam s prijatelji in obiskujem vsak dan nov kraj. Meni je bil najbolj vsec izlet v dom Rak, kjer smo se vozili s kanuji po potoku. Najprej sem se ustrašila ker sem mislila, da bomo vozili sami potem pa sem se umirila, ker sem zvedela, da bojo prisli z nami vzgojitelji. Izleti, ekskurzije in prijatelji so bili zelo zabavni, ampak tudi osebe v domu je bilo zelo prijazno. Letos sem se zabavala in upam, da drugo leto se bom vrnila v ta cudovit dom in v ta prelep kraj.

Lucrezia Flora

Šotori

Neko popoldne smo na dvorišču v domu nastavili šotore. Bilo je zabavno. V njih smo se igrali in se pogovarjali.

Taborni ogenj

Zvečer smo naredili taborni ogenj, pekli smo klobase.

S kanuji

Danes, 4. 7. 98 smo sli se peljati s kanuji. Smo se zabavali in videli tudi drugi dom.

V jami

Nekega dne smo sli v jama. Bilo je zelo, zelo zanimivo, pred njo smo tudi pomalcali.

Katjusa

Na Medvedjem brdu smo ze od petka, 26. 6. Dnevi mo leteli eden za drugim. S kombiji smo naredili mnogo izletov. Se posebno zabavno je bilo, ko smo sli v TMS - tehnicni muzej Slovenije v Bistri. Ko smo dospeli do muzeja smo pomalcali. Po jedi pa smo zaceli z ogledom. V prvi dvorani je bilo nekaj avtov in velik helikopter, katerega so mali potniki najbolj obcuovali. Nato smo sli skozi park in vstopili v grad. Videli smo tudi nagačne gazele, zivali razne vrste ptic in rib. Ogledali smo si Titove avte, staro kolo in motorna kolesa. Sli smo se na sladole in se vrnili v dom.

Mínica Lucas, Dasa Zerjal, Erik Pertot

Izlet v Rakov Škocjan

Danes je bil zadnji dan letovanja na Medvedjem brdu, toda zjutraj smo vseeno sli na izlet v Rakov Škocjan, da bi poskusili voznjo s kanuji. Kanuj drzi 2 - 3 ali po 4 osebe. Ker smo mi malo tezi smo se v en naku vkrcali v stihir: 1 spredaj - veslac, 2 v sredini - kapitana, 3 zadaj - krmar. Veslaca bi lahko primerjali z avtomobilskim motorjem, krmarja pa z pilotom. Da smo se lahko vkrcali, smo rabili pomoc ze »esperth« fantov. Ker ni zadostovalo kanujev smo po polurni voznji po mirni, plitvi vodi zamenjali mesta z drugimi otroci. Bilo je zelo zabavno se posebej, ker smo veckrat zasli v bliznje grmovje. Skoda, da je trajalo samo pol ure in da je bil to zadnji dan letovanja v Medvedjem brdu.

Aleksandra Velise, Alice Crepaldi, Tatiana Arbanas

Izlet po umetni reki

Danes, 4. julija smo se odpravili v Rakov Škocjan, ker so nam vzgojitelji povedali, da se bomo veslali s kanuji. Ko smo prisli v Rakov Škocjan smo pomalcali in se pogovarjali. Končno smo se odpravili do kanujev. Nadeli smo si resilne jopice. Zapluli smo s kanuji. Reka je bila mrzla in 1 meter globoka. Gospod nam je razložil, da vsakih 15 let reka naraste. Kanuji so se v vodi zibali. Pluli smo eno uro in pol.

Ogled arboretuma

V petek 3. julija 1998 smo se s kombijem odpeljali v Arboretum v Domzal. Od tukaj, Medvednega brda, do Arboretuma je 50 km, priblizno 40 minut. Ko smo prisli, smo najprej pomalcali, medtem ko so vzgojitelji placali vstopnice. Vsa skupina, saj nas ni bilo veliko, ker vecina se je odpeljala na ogled tehničnega muzeja. Hodili smo po poti s kamenčki in si ogledovali cvetice in drevesa, cetudi jih ni bilo veliko. Vrtnarji so obdelovali tla in zdravili cvetice. Nadaljevali smo po poti in videli majhno jezerce kjer so plavale rece in labodi. Medtem, ko smo metali bele mu in crnemu labodu kosčke kruha je en otrok padel z nogo v umazano vodo. Nadaljevali smo pot, in si ogledali razne tipe smrek in borovcev. Videli smo divje, plezalne in naravne vrtnice. Bile so vseh vrst. Ogledali smo si tudi grmicke, ki so bili izdelani v razne zivali. Hodili smo se malo in zagledali bar, kjer so prodajali sladole. Otroci smo pojedli sladole, vzgojitelji pa so popili kavo. Nato pa smo morali nazaj, ker ni bilo vec casa. Ob izhodu, si je vsak kupil kaj za jest ali razglednico, nato pa smo se odpeljali do Medvedjega brda. Na zacetku v kombiju nismo mogli poslušat radija, ker ni delal. Ogled Arboretuma mi je bil vsec, cetudi ni bilo veliko roz.

Mateja Cossutta, 12 let.

Gonja proti

September 1948

Pred 50.leti je vpisovanje v sole potekalo konec septembra. »Nesramno in drzno iz zivalno dejanje fasistov proti Slovincem - Fasisti zaprli slovensko solo v ul. sv. Franciska (...) Ko so dne 22. t. m. prisli ucitelji, ki so namesceni v prvi razred, so nasli solo zaprto. Na vratih je bil listek, seveda v italijanscini, ki je opozarjal roditelje, da se vrsi vpisovanje v ul. Giotto, kjer je italijanska osnovna sola, brez kakrsnihkoli slovenskih paralelk (...) (23.9.). V naslednjih dneh objavi PD v sestih nadaljevanjih na prvi strani pregled z naslovom »Ob soviniticni in jezuitski gonji proti slovenskim solam v Trstu - O izkustvih preteklosti«. Sicer pa poroca vsak dan o situaciji: 24.9. »Ze dva dni vpisovanje na ulici slovenskih soloobveznih otrok« in »Odprto pismo starsev slovenskih otrok generalu Gaitherju«, takratnemu glavnemu ravnatelju za civilne zadeve; 25.9. »Tretji dan kulturnega skandala z vpisovanjem slovenskih otrok na ulici« in koncno 26.9. »Odklenili so vrata v ul. sv. Franciska vceraj ob 10. uri«. Do konca meseca se vrstijo pozivi za vpis otrok slovenskih starsev v slovensko solo. Zunanji pritisk na starse je namrec zelo mocan. 12.9. Lojze Brce nazorno predstavi gospodarski položaj Trsta v prispevku »Gospodarska politika anglo-ameriske vojaske uprave«, o »javnih financah trzasekega ozemlja« pa pise tudi Boris Zajec. Tema je aktualna, saj je v drugi polovici septembra v Trstu velescejm: 16.9. »Danes otvoritev velescejma - Pretezno italijanski znacaj razstave - Licno urejen jugoslovanski oddelek« in 18.9. »S trzasekega velescejma - Primorski dnevnik« in Gospodarstvo« na velescejmu - Razstava na gradu - Nekaj podatkov o avstrijski zlozljivi hisici - Apoliticnost sejma in italijanska zastava«. Proslava bazoviskih junakov traja kar tri dni. Zacne v soboto 4.9. zvecer v domu pri Sv. Ivanu, kjer se med italijanskimi in slovenskimi govori zvrstijo zbori p.d. Skamperle, Cankar in Tomazič, godba Rinaldi ter gledaliscniki z recitacijami. V nedeljo zapojejo v Bazovici zdruzeni pevski zbori V nove zarje, Udar na udar, Stalingrajsko in Bazovisko, seveda ob govori. V ponedeljek jutraj pa se prisotni po blagoslovitvi grobov na

pokopaliscu pri Sv. Ani poklonijo zrtvam z govori, godbo in petjem zbora Slava s Kolonkovca. Politicni položaj je tak, da imajo govorniki res veliko dela. Konferenca KP Trzasekega ozemlja se je odvijala v nedeljo 29.8. »(...) udeležilo se je 350 delegatov in sicer 200 iz anglo-ameriskega, 150 pa iz jugoslovanskega podrocja Trzasekega ozemlja«. Glavno porocilo je imel sekretar KP STO Branko Babic in na podlagi njegovih izvajanj so v skleni resoluciji med drugim sklenili: »Konferenca v celoti odobrava politicno linijo CK po objavi resolucije IU nekih komunisticnih partij v zvezi s stanjem v KPJ. - Najodloocenejse obsoja frakcionaško delovanje Vidalija in njegove skupine (...)« (1.9.) Naj omenimo se uokvirjeno izjavo »Glavnemu svetu Zvez partizanov STO-Trst - Partizani in aktivisti podsekcije Sempolaj so proučili položaj, ki je nastal v zvezi z resolucijo Informacijskega urada in se odlocili za to-le resolucijo. Ostro obsojajo vse elemente, ki kakor koli blatijo postenega tovarisa Ukmarja Antona, predsednika glavnega sveta ZP STO-ja in priznavajo samo glavni svet ZP STO-ja, ki je bil izvoljen na našem kongresu 26. in 27.6. t. l. - S.F.-S.N.« (12.9.) 14.9. poroca PD o »Manifestaciji enotnosti slovenskih prosvetnih delavcev - SHPZ bo nadaljevala svojo dosedanje pot - Slovenska kultura na Trzaskem ozemlju mora biti tesno povezana z napredno kulturo svojega maticnega naroda - Politicni spor ne sme zavirati in rusiti prosvetnega udejstvovanja slovenskega ljudstva«. O politicnem razdoru govori tudi pisma bralk, ki jih v dneh 15., 16. in 17.9. objavi PD na prvi strani. PD odpre podružnico uredništva v Kopru, v Ul. Battisti 310/a v pritlicju in s tel. št. 70. (18.9.) 1.9. poroca PD o smrti general polkovnika Zdanova, člana Politbiroja, sekretarja CK VKP (b) in poslanca Vrhovnega sovjeta, predvsem pa stratega, ki se je izkazal v obrambi Leningrada. Prve dni septembra umre tudi Edward Benes, drugi predsednik Ceskoslovaske republike, ki so ga napredne sile izvolile leta 1935. (4.9.)

BK

Spomin na Bazoviške junake

Po prvi svetovni vojni je zajel ljudstvo revolucionarni duh. Citalnicarska doba, ki je bila označena kot napredna, je med našim ljudstvom zglubljala tla, ko so se mladinci priceli organizirati v mladinska drustva in stvorili tudi Zvezo mladinskih drustev. Delovali so na prosvetnem in fizkulturnem polju. Razumljivo je, da je kot napredna organizacija povojne dobe rusila vso zastarelost in ustvarjala nove zivljenjske pogoje. Fasisticni teror je iz dneva v dan bolj pridobival tla - toda največja ovira so bila na Trzaskem bas mladinska drustva, ki so kljubovala vsakemu pritisku. Ko so »oblastniki« opazili to oviro, so leta 1927 razpustili vsa drustva in tako dali možnost fasizmu, da prevzame se zadnje postojanke. Mladina ni klonila, ceprav so bojazljivi oportunisti vrgli pusko v koruzo. Po razpustitvi drustev leta 1927 je tov. Spanger Vekoslav poiskal tovarise, ki so stvorili prvo trojko na Trzaskem. To gibanje je zajelo tudi Istro, ki je dala svojo prvo zrtev na puljskem procesu z usmrtitvijo Vladimira Gortana. Sestanki so se vrsili po kraskih duplinah. Poznal sem Marusica Franja, ko je se kot brezbrizen fant brcal zogo na trati v Kolonji, kjer je bil tam v blizini sedež krožka »Omladina«. Pri razmahu mladinskih drustev na Trzaskem je aktivno sodeloval pri mladinskem drustvu Rocol. Po razpustu istih je vodil turistico skupino iz Rocola, ki je organizirano delovala skupno z ostalimi skupinami iz drugih krajev. Te skupine so bile stalno na terenu in spodbujale ljudstvo.

Nekega pomladnega dne leta 1928, ko sem se po službenih opravkih znašel na prometnih cestah v blizini Ljudskega vrta, sem se srečal s Franetom, ki je zatopljen v misli pocasi ubiral isto pot. Kot stara znanca sva skupno nadaljevala pot v razmotrivanju vsakodnevnih dogodkov. Opazil sem pri njem neko potrtoost, a voljo, da bi napravil nekaj velikega, revolucionarnega v pogubo fazizma. Iz pogovora sem razumel, da bi rad sodeloval ali celo organiziral protiutez mocnemu pritisku fazizma. Opozoril sem ga na mogoče posledice in neprimike, ki lahko nastanejo iz tega. Ko sem opazil njegovo privrzenost, sem predlagal, naj pocaka par dni, ko bo dobil določeno nalogo. Po izvršeni nalogi je bil sprejet v organizacijo, kjer je v velikem revolucionarnem poletu deloval. V kratkem je postal član trojke na Trzaskem. Z Milosem Zvonimirjem sva se spoznala v mescanski soli. Ceprav po naravi saljiv, zabaven in vedno vesel, je bil aktiven v naprednih mladinskih organizacijah. Sodeloval je že od leta 1920 dalje. Aktivno je sodeloval pri mladinskem drustvu Zaria v Rojanu, ki je bilo že leta 1926 razpuščeno. S svojim humorjem je pridobival simpatije svojih sovstnikov. Tudi po razpustu drustva je stalno obiskoval deželo z rojansko skupino. Ob neki priliki, ko sva se vracala iz Rojana v mesto, je od mene zahteval tajno, katero sem skrival pred njim. Po opozorilu na predvideno nevarnost je z veseljem sprejel sodelovanje v snujoci se organizaciji. Izkazal se je privrzenega in zmog-

nega izvršiti sleherno akcijo, katero bi od njega zahtevali. V njegovem stanovanju smo imeli večkrat sestanke, kjer smo pregledali in si zadajali novo delo. Bidovec Ferdo je aktivno sodeloval v dijakem krožku Tomaseo. Bil je resnega značaja in pogled na njega samega nam je nudil vse jamstvo, da bo vzdržal tudi najhujši pritisk. Pripravljen je bil vedno za borbo. Ko se je nahajal pri vojaki, je na dolgo opisoval v svojih pismih nesmiselnost vojaka v kapitalistini drzavi, ki je lutka kapricom mogotcev. Po teh pismih, ki jih je pisal Marusicu, smo sklenili, da ga po vrnitvi domov vključimo v naše gibanje. Bil je vedno odločen in radikalen pri zavzemanju stališča ter pri izvajanju zelo točen. Valencic Lojze je bil doma iz Baca pri Knezaku. Prihajal je vcekrat v Trst po opravkih, kjer sta se večkrat sestala z Marusicem, ki je bil zaposlen v banki. Ljudstvo in lokalne oblasti so ga upostevale in mu niso delale ovire, tako da je imel priliko prenasati gradivo v Trst neopazeno. V svoji zgodnji mladosti je prepotoval razne drzave in tako dobil obsirno podlago gledanja v svet. Osemnajst let je minilo, ko so dali svoja mlada zivljenja za svobodo našega zivlja na tem ozemlju stirje borci, ki so oznanjali ljudstvu blizajoco svobodo v dobi najhujsega fasisticnega pritiska. Med našim ljudstvom bo Bazovica ostala kot svetel sij v fasitcini temni preteklosti, ko so matere in očetje ter domače ljudstvo prezivljali najtezje dneve. Slava zrtvam!

Drago Zerjal

S trzasekega velescejma

»Primorski dnevnik« in »Gospodarstvo« na velescejmu - Razstava na gradu - Nekaj podatkov o avstrijski zlozljivi hisici - Apoliticnost sejma in italijanska zastava - Urnik za obisk na sejmiscu

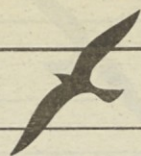
Pred pomorsko postajo je že dva dni zelo živo. Obiskovalci hodijo ven in noter, avtomobili svigajo po cesti pred poslopjem, ali cakajo v avtoparku. Pred glavnim vhodom vihra v vetru vseh osem zastav drzav, ki so se udeležile veselejske razstave. Poleg jugoslovanske in trzaseke zastave je tu se svicarska, ceskoslovaska, italijanska, madzarska, angleska in ameriska. Vse procelje je sedaj preoblečeno z azbestnimi ploscami in z raznobarvnimi reklamnimi napismi. Med temi, prav nasproti glavnemu vhodu v pomorsko postajo, je tudi napisna deska Primorskega dnevnika v slovenscini in malo bolj na desno je reklama za drug slovenski list »Gospodarstvo«. Omenili smo že včeraj kajute z ladje »Biancamano«, ki jih razstavljajo Združene ladjedelnice. Tam v blizini so Strojne tovarne in trzaski Arzenal razstavili velik ladijski motor, licno izdelane modele ladij, ki so prava mojstrovina naših trzaskih specialistov. Trzaski obrtniki so se tudi prav dobro izkazali. Vecji del svojih precizno in okusno izdelanih proizvodov so razporedili v blizini jugoslovanskih oddelkov za Usnjene izdelke in za folkloro. Tu vidimo najrazlicnejše stvari, bodisi za okras, kakor za prakticno uporabo in se bomo k temu delu razstave še povrnili. S pomorske postaje stalno vozi poseben avtobus obiskoval-

ce, k drugemu delu razstave na gradu Sv. Justa. Po obilici motorjev, modelov, najrazlicnejših preciznih aparatov itd., ki se jim pridruzuje se vsa mogoca reklama na pomorski postaji, se clovek nekako sprost, ko stopi na dvorisce gradu in zagleda pred seboj licne hisice in stolpice. Tu razstavljajo svoje proizvode trzaseke trvdke Hausbrandt, Dreher, Becker, Stock, Vidic itd., ki skrbijo s svojimi proizvodi za telesni blagor svojim somesancam. Morda najokusnejše pa je urejen tukaj jugoslovanski del zivilske razstave. Tu so postavljene stiri hisice v narodnih motivih in predstavljajo Slovenijo, Srbijo, Hrvasko in Bosno. V njeh so okusno razstavljeni jugoslovanski pridelki, od vina v steklenicah in najrazlicnejših

likerjev ter znane mineralne vode, preko svezege in suhega sadja ter razlicnih sadnih sokov. Posebno pozornost vzbujajo mali, licno izdelani sodcki, ki imajo stekleno dno, da se lahko vidi njihovo vsebino. Zagrebske tovarne so razstavile svoje slascicarske izdelke in cokolado, druge tovarne pa svoje mesne izdelke, med katerimi je tudi znana Gavriloviceva salama, ki tako uspešno konkurira priznani ogrski salami, in pa mesne konzerve. Med posameznimi hisicami so v posebnih izlozbah razmescene najrazlicnejše vezene, ki kazejo visoko stopnjo te pristno jugoslovanske domače umetnosti. Posebno pozornost vzbuja umetnisko izdelana srebrna vaza, ki se zdi, kakor da bi bila iz samih cipk.

Včeraj so dokončno postavili tudi avstrijsko zlozljivo leseno hiso. Zastopnik podjetja Termobau z Dunaja, ki izdeluje te hise, nam je povedal, da lahko postavijo tako zgradbo v sestih dneh. Hisa je izdelana iz lesa, faesita in masonita, ter ima tri sobe, kuhinjo in pritlikline. Pravijo, da lahko kljubuje tudi trzaski burji. Hisa stane 29 tisoč avstrijskih silingov, kar bi odgovarjalo priblizno 850 tisoč lir. Od inozemskih tvrdk razkazuje na gradu svoje izdelke tudi ceskoslovaska tovarna bombonov in cokolade iz Prage. Tudi tukaj prodajajo svoje izdelke za pokusnjn in stane n. pr. 100 gr dobre mlečne cokolade 160 lir, kar bo zanimalo zlasti najmlajše obiskovalce. Med razstavnimi prostori je postavljeno tudi plesisce. Poleg tega bodo seveda tudi druge kulturne in zabavne prireditve. Pri tej priliki naj omenimo, da so na gledaliskem odru razvesili poleg trzaskih tudi italijanske zastave, kar prav gotovo ni v skladu z apoliticnim znacajem, ki bi ga moral imeti velescejm, vsaj po zatrtjevanju sejemskega odbora. Ali pa je morda to pravilo v veljavi le za Slovence in za Jugoslavijo? Ob koncu naj omenimo, da je urnik za obiske na pomorski postaji naslednji: ob delavnikih od 9.30 do 12.30 in od 15. do 22. Ob nedeljah in praznikih pa ves dan od 8.30 do 20.

DOGODKE PRED 50 LETI

slovenski šoli

**KAJ
JE PISAL
PRIMORSKI
DNEVNIK
PRED
50 LETI**

Fašisti zaprli slovensko šolo v ul. Sv. Frančiška

Učitelji vpisovali otroke na zahtevo staršev na ulici pred zaprto šolo - Nesramno dejanje je prva posledica hujškanja sovinitičnega tiska v zadnjih dneh

Ko so dne 22. t. m. prisli učitelji, ki so nameščeni v ulici Sv. Frančiška, da bi vpisovali slovenske otroke v prvi razred, so nasli šolo zaprto. Na vratih pa je bil listek, seveda v italijancini, ki je opozarjal roditelje, da se vrši vpisovanje v ul. Giotto, toda solski sluga se je vrnil brez ključev. Tajnica, ki je nameščena v tej šoli, se je z veliko nejevoljo obregnila vanj ter ga zavrnila, češ da ključev nima. Med tem so venomer prihajale matere soloobveznih otrok ter zahtevale, naj učitelji začnejo z vpisovanjem. Na odločno zahtevo mater so učitelji začeli vpisovati slovenske otroke kar na cesti pred šolo.

Ta smovoljen ukrep nekaterih italijanskih sovinitičnih krogov, ki so dobro pripravili teren v vseh sovinitičnih lokalnih časopisih, da bi tako dobro pripravljeni lahko opravičili svoja dejanja, je le posledica vse gnusne gonje proti slovenskim solam pred očmi vojaške uprave. Ni treba tukaj se posebej dokazovati, da so hoteli ti ljudje, ki toliko govorijo in pišejo, da priznavajo Slovencem njihove pravice do slovenskih sol, le premamiti slovenske starše, da bi vpisali svoje otroke v italijanske sole. Kako naj si sicer razlagamo dejstvo, da so napisali na vrata, ki so jih skrbno zaklenili s ključavnico, kar se ni dogajalo niti ob najhujšem pritisku s strani fasistov na slovenske kulturne ustanove, ter pozvali, da se vrši vpisovanje slovenskih otrok na italijanski soli. Slovensko šolo v ulici Sv. Frančiška so odobrile vojaške solske oblasti pri vojaški upravi na zahtevo v središču mesta stanujočih Slovencev, in pravico do ukinitve te šole nima nihče več, kajti fasisti se ne bodo več vrnili na oblast - za to jim jamci vse tržaško demokratično prebivalstvo. Popolnoma naravno je, da italijanski sovinitisti težko prenasajo dejstvo, da je slovenska šola prav v središču tržaškega mesta. In vendar imajo tudi Slovenci, ki živijo že leta in leta v središču mesta, pravico do slovenske šole. Tem sovinitistom bomo povedali se, da je bila pred leti slovenska šola v drevo-

la pred leti slovenska šola v drevo-

redu XX. septembra, kjer danes razni plačanci Lege nazionale izlivajo svoj srd nad Slovenci, ki bi se drznili v tem središču »italijanstva« spregovoriti v svoji materinscini.

VENDAR PA PODOBNI FASISTICNI MANEVRI IN DO NESTRAMNOSTI PREDRZNA IZZIVANJA NE BODO OMAJALI ZAVEDNIH SLOVENCEV V NJIHOVIH ZAHTEVAH, MARVEC SE BODO SE Z VEČJO ODLOČNOSTJO IN DOSLEDNOSTJO BORILI ZA VSE VRSTE SLOVENSKE SOL, KI JIM PO VSEJ PRAVICI PRIPADAJO.

Odprto pismo staršev slovenskih otrok generalu Gaitherju

GOSPODU GENERALU R. GAITHERJU, GLAVNEMU RAVNATELJU ZA CIVILNE ZADEVE TRST

Predstavniki staršev otrok iz slovenske šole v ulici sv. Frančiška v Trstu smo Vas danes hoteli obiskati in pri Vas protestirati, ker nam je bilo onemogočeno vpisovanje naših otrok v slovensko osnovno šolo. Toda do Vas nismo mogli priti, zato Vam pišemo to pismo.

Zahtevamo, da solske oblasti uvedejo takojšnjo preiskavo in da ugotovijo, kdo je zakrivil, da se je moralo vpisovanje slovenskih otrok vršiti na cesti pred zaklenjenimi vrati. Da je prišlo do tako ponižujočega dejanja, je pripomoglo zlasti scuvanje sovinitičnega časopisja, ki se ze vse poletje besno zaganja proti slovenskemu šolstvu. Ker je Zavezniska vojaška uprava odprla to slovensko šolo in ker je za njen uspešni razvoj in napredek odgovorna, pričakujemo, da boste poskrbeli, da se šola v ulici sv. Frančiška takoj odpre in da se slovenskemu ljudstvu v Trstu ne bo nikdar več zgodila podobna krivica. Krivce je treba najti, javno povedati njihova imena in jih kaznovati. To zahtevata ugled Zavezniske vojaške uprave in pravica slovenskega ljudstva.

za civilne zadeve, 1948

(Podpisi staršev)

Kontovelci in Prosečani odgovarjajo šovinistom

Uredništvu Primorskega dnevnika.

Podpisani starsi soloobveznih otrok s Proseka in Kontovela, zbrani na masovnem sestanku 22. t. m., najodločneje obsojamo gonjo proti slovenski soli, ki so jo začeli nekateri italijanski listi, posebno »GIORNALE DI TRIESTE«, ki hoče dokazati, da so otroci z italijanskimi imeni v slovenski soli na Proseku bili prisiljeni po Prosečanih in Kontovelnih obiskovati slovensko šolo - kar je podla laž.

Vsi starsi soloobveznih otrok z italijanskimi imeni so zavrnili to obrekovanje s posebnimi izjavami, katere prilagamo temu protestu.

Ravno tako lažnivo je pisanje italijanskih reakcionarnih listov, da smo naredili iz italijanske šole na Proseku leta 1945, slovensko. Slovenska osnovna šola na Proseku se je ustanovila 1868 leta in je bila ves čas do leta 1926 slovenska, dokler ni bila po fasistični oblasti ukinjena. Torej nismo Slovenci zatrli italijanske šole - ampak obratno, fasistična Italija nam je Slovincem vzela naše slovenske šole.

V italijanski razred se je vpisalo ob začetku solskega leta 1947-48 sedem otrok. Od teh sta bili dve učenki mesanega zakona, en učenec Nemec in eden Anglež, ki sta se v teku leta odselila - toliko resnici na ljubo.

Prosek, 22. septembra 1948

Sledijo podpisi 166 staršev in 10 izjav

Kulturni praznik v Sovodnjah

je zbral tisoče v Italiji živcih Slovencev

V najboljši septembrski nedelji so vsi goriški Slovenci od blizu in od daleč pohiteli v Sovodnje. Jesensko sonce je Slovence na njihovem vseljudskem prazniku radostno pozdravilo s toplimi žarki, sinje nebo in lahka zelenorumenena barvitost milega okolja sta tvorila ljudskemu zabavišču na prostranem travniku pester okvir. Soca in Vipava sta nam susljali vsaka na svoj način srčne pozdrave in topla voščila bratov iz Soske in Vipavske doline in vseh Primorcev, saj se reki v Sovodnjah spajata kot simbol povezanosti narave in ljudi nase Primorske. Tu smo se pocutili kot doma, člani ene družine, kjer se vsi razumejo in ljubijo ter se vsak po svoje žrtvuje za skupni blagor. V taksem razpoloženju se je nabralo v nedeljo, 26. t. m. v tej veliki vasi tisoče in tisoče ljudi. Različna narečja, ki smo jih slišali od naših rojakov iz vseh strani

Goriške pa tudi iz Kanalske doline in Benecije, so se zlivale v prijeten domači akord, ki je prišel do mogočnega izraza v prelepem zborovem petju, naši najmočnejši duševni vezi. Nedeljsko manifestacijo je organizirala Zveza slovenskih prosvetnih društev, da preskrbi nasemu življu nekaj kulturno prosvetnega razvedrila, po katerem cutimo Slovenci v Italiji res veliko potrebo. Trudapolno delo, napori prirediteljev, priprave prosvetnih društev in vztrajne vaje pevskih zborov, vse to je zahtevalo mnogo pozrtvovalnosti. Racunati smo pač morali edino le na svoje moči in sredstva, za vaje pa so si morali ljudje odtrgati čas od svojega počitka. Saj si mora vsak nas človek trdo služiti vsakdanji kruh in mu težko preostaja časa za drugo. Pozrtvovalnost pa je bila poplačana z uspehom prireditve.

Prireditve je potekla ob ogromni udeležbi, splošnem zanimanju in navdušenju ter je izzvenela kot dosedanja največji praznik naše kulture in športa. Pokazalo se je, da si petje in fizkultura iz dneva v dan bolj utirata pot med našim življem, zlasti med podezelsko mladino. To je dogodek izrednega pomena za nas Slovence, kjer nam je porok napredka in se večjih uspehov na poti našega narodnega prebujenja in kulturnega izživljanja. Ljudski tabor, ki je tudi zaključil sezono letosnjih večjih prireditve, nam je postal teril zaupanje v naše moči in vrline, mnogim pa je odkril lepoto in globino naše ljudske umetnosti, ki je vredna, da jo v bodočnosti čuvalimo in gojimo z večjo ljubeznijo, ker je ena najbolj plemenitih svetlinj, ki so nam jo dedje zapustili in nas danes po vseh nastalih razmerah tesno veže z našimi srečnejšimi brati.

Obsojeni, ker so branili dvojezičnost

Po večdnevem premoru, po končanih govorih zagovornikov, se je včeraj zjutraj zadnjič sestalo višje zavezniško sodišče, ki je sodilo tovariše iz ladjedelnice Sv.Marka, ki so branili dvojezičnost.

Po svojem običajnem govoru je major Bayllis izrekel pravdorek. Krevatina, Kosanca Miloka, Nesija, Pomosana in Velussija je sodišče spoznalo za nedolžne in jih je oprostilo. Ostali pa so na zatoni klopi Albertini, Dilena, Fuk, Novel, Pacci, Polli in Sodnik, ki jih je sodišče spoznalo za krive.

Po govorih odvetnika Zennara, ki je predlagal milo obsodbo, in tožilca, ki je sporočil, da nihče od obtoženih tovarišev ni bil se kaznovan, se je sodišče umaknilo na tritetrturno zasedanje, nakar je izreklo naslednjo obsodbo: Albertini je bil obsojen na 3 mesece ječe, Dilena in Novel sta dobila vsak po 4 mesece ječe, Fuk 6 mesecev ječe, Pacci in Sodnik sta bila obsojena na 1 leto ječe.

Popolno se strinjamo z besedami majorja Baylissa, da do tega procesa ne bi prišlo, če bi bilo malo več uvidevnosti s strani ravnateljstva ladjedelnice. Vendar pa te uvidevnosti nihče ne pričakuje s strani delodajalcev, s strani sovražnikov delavstva in narodnostnih pravic našega ljudstva. Prav tem sovražnikom, agentom imperializma, ki sejejo narodno mrznjo in izkorisčajo delav-

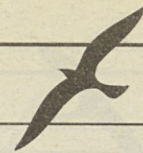
vo, je cilj ta, da izzivajo ter s tem dobe priliko, da potem s pomočjo upravnih in sodnih organov, ki so jim na razpolago, se odločneje postopajo proti delavstvu.

Obsojeni delavci so branik slovensko-italijanskega bratstva, ki se upira kršenju določil mirovne pogodbe in teptanju onih clovecanskih pravic našega naroda, ki si jih je priboril v težki borbi proti nacifasizmu. Prav zaradi tega ne bodo ostali sami obsojeni tovariši. Z njimi so bile, so in bodo demokratične slovanske in italijanske množice, ker ne bodo nikdar dopustile, da bi mednarodna reakcija razbila to enotnost, ki je jamstvo za mir, napredek

in delo na Trzaskem ozemlju.

Na pripombe - perfidne in podle, kakor vedno - Vidalijevega glasila o načinu pisanja našega lista o tej razpravi pa naj omenimo le dejstvo, da se ravno njemu ni zdelo vredno temu procesu, ki je prav za prav proces proti dvojezičnosti, posvetiti niti uvodnega clanka, kakor smo to storili mi. In se: kdor je prebral točko 5 včerajšnjega Vidalijevega mastodonskega clanka, pa naj presodi, ali bi do akcije zaradi obrambe dvojezičnosti, zaradi katere je bilo včeraj sedem tovarišev obsojenih, sploh prišlo, če bi bil Vidali takrat izvajal svojo današnjo likvidatorsko politično linijo.

Za obsojene tovariše in njihove družine so prispevali: Prejsnji znesek 119.700 lir. XI. okraj OF: Sturman 400, Zobec 150, Berzandal 100, Nada 50, Karmela 30, Stranj 200, Zadel Anton 200, Licen Josip 200, Pertot H. 200, Pertot Leopold 200, Ribaric Ivan 300, Poropat Ante 300, Brajkovic Ivan 300, Muljevic Gregor 300, Kapun Rihard 200, Vuga Justina 200, Scuka Anica 100, Harej Albin 100, Hrvatini Ludvik 200, Gombac Emil 150, Marusic Ida 100, Maver Virgilij 150, Vitez Srecko 200, Zalascek Alma 100, Molinari Marija 100, De Manzano 100, Sussan Adriano 100, Skofca 50, Leghissa Andreina 50, Valtovec 200, Polensih Bianca 50, Forni Orietta 50, Gustin Alojz 200, Germelj Franc 100, Ursic Vladimir 200, Cvek Peter 200, Ceh Jozko 200, Zadnik Florijan 200, Stoka Bruno 200, Stavar Jure 200, Ferluga Franc 100, Pegan Alojz 200, Pertot Ivan 200, Poropat Vlado 300, Poropat Franjo 200, Brajkovic Karlo 200, Gorjan Marija 500, Sedmak Marija 100, Pozarjevi iz Bazovice 500, do sedaj nabrano 129.390 lir. Prispevke je posiljati na upravo »Primorskega dnevnik« v ul. R. Manna 29.

RAZISKAVA

Društveno življenje v mojem kraju

Zveza prijateljev mladine Slovenije je že devetin-dvajsetič razpisala natečaj za osemletke, namenjen raziskovanju preteklosti v svojem kraju. Pred dvema letoma so predstavili pobudo pri deželni zavodu IRRSAE v okviru rednega seminarja "Zgodovina v manjšinski soli", letos so se na pobudo posameznih mentoric na natečaju predstavile tri skupine s Trzaskega. Letosnja tema, "Društveno življenje v mojem kraju", je pritegnila poleg COS Fran Venturini in OS Prežihov Voranc, se skupino lonjerskih in katinarskih srednjesolskih otrok, ki se je zbrala okrog domačega društva. Pobudi KD Lonjer-Katinara pa se je nekoliko kasneje pridružila domača nižja srednja sola Sv. Cirila in Metoda.

Na natečaju je sodelovalo 140 sol, obe naši osnovni soli sta prejeli zlato priznanje, skupina mladih raziskovalcev iz Lonjerja in Katinare, pa si je skupaj z desetiimi solami iz Slovenije zaslužila ob zlatem priznanju tudi posebno nagrado zaradi izvirnosti in inovativnosti. Skupino je vodila prof. Marta Ivašič, zaradi navdušenja otrok nad raziskovalnim delom, so se pri KD Lonjer-Katinara odločili, da priredijo v septembru Raziskovalni teden za srednjesolce.

Sledeče besedilo predstavlja odlomke iz celotne raziskave, ki skupno obsega sto pisanih strani z dokumenti, risbami in fotografijami vred. Zaradi obsežnosti raziskave, je tu predstavljenih le nekaj primernih izvlečkov za obnovo vsebine.

Raziskava je napisana v obliki intervjujev domačinom in izvlečkov s potrebnimi podatki iz različnih bibliografskih in arhivskih virov, ki so jih zbrali med delom v knjižnici NSK in v njenem Odseku za zgodovino. Poleg tega jo bogati še nekaj osebnih prispevkov o lastnem doživljanju in razumevanju tematike. Ti so v sledečem besedilu posebno poudarjeni.

Mladi raziskovalci se predstavimo

Mi smo mladi raziskovalci. Raziskovati o zgodovini društva in o društvenih dejavnostih je zabavno in zanimivo in za nič dolgočasno. Mi, mladi raziskovalci, raziskujemo tudi izven društva, tako da intervjujamo naše starše, starejše brate, tiste, ki sedaj vodijo društvo, in stare gospe in gospode, ki so v svojih mladih letih hodili v društvo. To združenje mladih raziskovalcev ne rabi samo za to, da raziskujemo o Lonjerju in Katinari in za splošno kulturo, ampak tudi za to, da se dobimo skupaj in spoprijateljimo, ker se drugače ne srečamo skoraj nikoli, samo v soli.

Skupino "mladi raziskovalci" sestavljamo: Marko Slavec, Marko Novak, Darja Kodrič, Natasa Gombač, Damijan Corretti, Tomaz Scarcia, Radha Nadlisek, Ambroz Peterlin, Aljosa Kalc, Petra Cercego, Julija Kjuder. Vsi smo se rodili leta 1985 ali 1986 in obiskujemo 1. in 2. razred nižje srednje sole Sv. Cirila in Metoda na Katinari.

DRUŠTVO DANES

Tudi jaz hodim v društvo

Rada zahajam v društvo, ker imam veliko prijateljev in jih tam lahko srečam. Pri treh letih sem prvičšla v poletni center. Vseč so mi dejavnosti, ki jih društvo organizira. Vazno je, da se dobimo, da se igramo, da se sprostimo in da govorimo v našem slovenskem jeziku in narecju. (Petra)

Ex - tempore

Risarski ex - tempore imamo dvakrat v letu. Otroci se posedemo k mizam, kjer kdo zeli, potem dobimo navodila. Vsakokrat risemo na eno temo, ki jo izbira komisija. Naj

lepši izdelki so nagrajeni s pokalom. Vse risbe potem razstavijo v društveni dvorani. (Ambroz)

Poletni center

Poletni center v Lonjerju traja dva tedna. Tam smo zjutraj. Prvi poletni center je bil

leta 1988, tema je bila "Lonjersko morje", druge teme so bile Drazba, Kristof Kolumb, Vesolje, Otroški cirkus, Lonjerske olimpijske igre, Mesto, pravljicni gozd... (Darja)

Otroški direndaj

Otroški direndaj je dan, ko se otroci srečajo za cel dan v društvu in se igrajo, izdelujejo ročna dela.... Vsako leto otroci obiščejo koga od domačinov, ki jim pove kaj o preteklosti in kaj pokaže. (Tomaž)

Pustovanje

- iz pogovora na sestanku mladih raziskovalcev o kolerovanju po vasi-

Mentor: Kako se predstavite, ko pridete k hiši?

"Nekateri vprašajo, naj zapojemo." "Ce nas ne bi vprašali ne bi peli."

Mentor: Vam vsi kaj dajo?

"Skoraj vsi, razen dveh his. Vsako leto ista dva. Eni Italijani in ena stara zenska, ki vedno reče, da je bolana, da mora v mesto."

Mentor: Kaj naredite ce vam nič ne dajo?

"Pospricamo s sprayem po zidu." "Potresemo korjandole po dvorišču, ki jih je težko pomesti".

Osmi marec

...V društvu smo dobili nekaj slik o praznovanju osmega marca. Nismo pa poznali letnic teh slik. ... Na Odseku

za zgodovino smo našli točno letnico, 1976. Takrat so bile ženske zbrane v dvorani starega sedeža društva in so potem šle v društveno gostilno pri Zupanovih. vedno pa so imele ženske mimozo. (Tomaž, Marko N., Aljosa)

- iz intervjuja z vasčani:

"V Lonjerju so začeli prslavljati osmi marec po drugi svetovni vojni ... Skoraj vedno so nastopali tudi otroci. ... Vsako leto so dostojno praznovali Dan žena z glasbeni-

mi tockami in prizorčki."

Društvo in sola

Sola in društvo dostikrat sodelujeta. ... Ta sodelovanje se mi zdijo pametna, ker je prav, da se društvo in sola združita in da se otroci zabavajo in tudi kaj naučijo. (Aljosa)

Pogovor s kuharico

Vsi poznajo njene dobre palačinke.

Vprašanje otrok: "Od kdaj ste v društvu?"

Gospa Mirka: "V društvu sem dobrih 25 let, od kadar je odprto društvo tukaj pri Zupanovih. In kadar so odprli društvo, je ena rekla: "Ti boš imela kuhinjo v rokah", in tako je bilo. »Sem zadovoljna, ker se mi dopade kuhat in se mi dopadejo otroci.«

PRVA DRUŠTVA

V Lonjerju je prvo društvo nastalo leta 1880, bilo je Bralno društvo Zvon. Na Katinari je prvo društvo nastalo pozneje, leta 1911, Krscansko socialno izobraževalno društvo. ... Od leta 1880 je bilo v Lonjerju 12 društev od gospodarskega do knjižnice. ... Pevsko in bralno društvo Zastava je delovalo od leta 1896.

PREPOVEDANA DRUŠTVA

Društvo Ljudski oder je bilo ukinjeno leta 1922. ... Leta 1927 so orožniki v Lonjerju zaplenili vse imetje društva Zastava in zaprli sedež. ...

ZADNJA PRIREDITEV

O zadnji slovenski prireditvi v Lonjerju in o soli nam je pripovedovala domaćinka Marija Zerjul.

"... V solo sem šla 25. leta, v soli ni bilo več slovenskega jezika. Samo eno uro na teden smo imeli.... Imeli smo slovensko (dejavnost) doma. ... In učiteljica Irma je rekla: "Ne bi pripravili eno veselico?" "... Tam, kjer je zdaj Petra, tam kjer je bila stala, tam smo naredili na skritem, tudi starejši so prisli pomagat. ... Potem so prisli poslušat, ne

vsi, tisti, ki smo se zanesli nanje. ... To smo večkrat naredili, poleti, ko ni bilo sole. Samo gospodična Irma je prosila: "Ne nikdar povedati, kdo vas uči".

»Ko sem hodila se v osnovno solo, sem tudi v soli rada kaj deklamirala. Navadno so me dali za kaksno fato, vilo. Sopominim se, da smo bili na dan Sv. Stefana (26. decembra) pri masi in potem je bila v soli prireditev in sem bila angelček: je bila ena velika perut, večja od mene in se me dali na to stalco in sem bila tam.

Spominjam se, da so bile pri Glazavih zadnje slovenske prireditve. Tam je bila gostilna in tam je bila dvorana. In prav zadnja prireditev je bila tam, kjer je zdaj spomenik.

In mene so prosili: »Poslušaj, ti znaš se tisto tvojo v italijanscini, tvojega angelčka?« »Ja, znam«, sem rekla. Saj znam se zdaj, ne celo, a znam se nekaj. »Bi prišla, ti?« In jaz kot otroci, sem bila srečna. Naredili so vse v slovenscini, peli, nastopali, vse. In kaj so napravili? En mož je sel na to okno, en mož ne sel na okno, ki gleda dol proti vrtcu, in eden ali dva sta sla zadaj, da ne bi seznala kaksna policija in prišla v vas. Takrat sem imela devet- deset let (torej je bilo leta 1928 ali 1929). Tako so naredili, a ni bilo zveze z nobeno recjo (ni bilo povezano z nobenim društvom). So imeli te lepe igrice in zbor je bil. Edina, ki sem bila majhna, sem bila jaz. Na zadnje, ker niso hoteli me pustiti prav brez nič, sem začela deklamirati po italijansko. Ce ne, jaz bi začela takrat jokati: »Kaj ste me oblekli, kaj ste me pripeljali?« To je bilo zato, da bi bilo hitro pripravljeno: ce slučajno kdo pride, bi sla gor, da bi bila igra v italijanscini. Sem bila kot scit. So me oblekli takoj, ko se je začelo, ce bi rabilo. Ta je bila zadnja prireditev.«

Nafotografijah: zgoraj mladi raziskovalci, spodaj pa naslovna stran raziskave, ki jo je narisala Nataša

Kdor pozna zgodovino, razume veliko stvari

RAZISKAVA

PARTIZANSKA LETA

Na Katinari in v Lonjerju so imeli tudi od pomladi 1943 do pomladi leta 1945 skrivni pouk za otroke in za mladino. Pouk so imeli doma pri učiteljih. ... Učili so na skrito. Sedaj pa je vse drugače. ... Za mladino pa so imeli pouk v sobici pri Zupanovih.

Iz pripovedi domačink:

"Dobivali smo se pri Zupanovih. ... Učili smo se citati, pisati, smo peli..."

Damjan vpraša: Vam je bilo lepo v tej soli?

"Seveda, da nam je bilo takrat lepo, ker smo uživali slovenski jezik, slovensko solo."

Damjan: Se spominjaš kakšne prireditve?

"Prireditve smo naredili potem, ko je koncala vojska. Vse je bilo potem, v Lonjerju: so ustanovili pevski zbor, poleti so bile prireditve, kjer sem tudi jaz igrala. Potem je bil ples in petje, je bila lepa veselica."

Damjan: Kje je bila partizanska sola?

"Solo smo imeli tukaj pri nas doma. Na to stran, kjer stanujem jaz, gor v kambri, smo se učile."

Damjan: Kako da so bile partizanske sole? Kaj na skritem so bile?

"Ja, na skritem smo imeli."

Damjan: Se je zgodilo, da je kakšen fašist prišel v solo, ko ste imeli pouk?

"Ne, da bi jaz znala, ne. Vsaj v tem času, ko sem jaz bila."

PRVE PRIREDITVE

Obnovitev društvenega življenja je prišla leta 1945, maja. Ustanovilo se je društvo Prosvetno društvo Lonjer - Katinara. Mladina se je že med vojno na skritem pripravljala za svojo prireditve po osvoboditvi. Pripravljali so pesmi, ki so jih zapeli na prvi prireditvi "Mitng" 27. maj 1945. Mlade je za petje pripravil gospod Just Lavrenčič. ... Osebi, ki sta

takrat veliko delali v društvu sta bili Tončka Cok in Anica Kalan.

(V letih šestdeset je prišlo do nekakega mrtvila. V letih sedemdeset je zazivel mladinski krožek (glej spodaj pobudo otroškega pevskega zbora), po nekaj letih ponovne tišine se je na začetku osemdesetih društvu začelo ukvarjati z otroško dejavnostjo (glej zgoraj Društvo danes).

Ob zgodovini društva je pri raziskovanju prišlo na dan mnogo podatkov v zvezi z vaskimi običaji. Pri vsakem so imeli otroci veliko vlogo.

VERSKI OBİCAJİ

Pri pogovoru z Lonjerji in Katinarci se je mnogo ljudi z ožnostjo spominjalo, kako so se po drugi svetovni vojni otroci v skupinah po tri za Svete trije kralje hodili od hiše do hiše in razveseljevali družine. ... To je bil praznik, ki je potreboval mnogo pripravljanja. ... Naša raziskava je privlekla na dan se drugi praznik, Praznik Svetega ognja. Pozanimali smo se tudi za tepeznico. Nihče nam ni povedal svojih dogodivščin o njem, omenili so nam le, kar

so jim bili dedje povedali. ... Isto pa se ni zgodilo, ko smo spraševali, kako so otroci sodelovali pri procesijah. ... Opasilo so pri nas imeli za dan Sv. Rešnjega telesa, drugo nedeljo v juniju. ... Z začetkom prve svetovne vojne, leta 1914, so se te navade začele redčiti, po drugi vojni, pa so se nekatere popolnoma uničile. Danes otroci koledujejo ob pustnem času.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR

Petra je o tem vprašala mamo, ki je zbor vodila.

Petra: Kdaj je deloval zbor, koliko so bili stari otroci?

"Zbor je deloval od leta 1974 do 1977. Otroci so bili stari od 3 do 10 let, člani mladinskega zbora pa od 11. do 14. leta. ... Prve glasbene napotke sem dobila od gospoda Justa Lavrenčiča, ki je že med vojno v ilegali in po vojni v Lonjerju učil petja tudi otroke. ..."

Aljosa in Marko N. sta ugotovila, da Primorski dnevnik vedno spremlja društveno delovanje. Prebrala sta kakih trideset clankov: »Koliko clankov! Vsako leto so bile take prireditve in vsako leto otroci radi hodijo.

Ce casopis toliko pise, pomeni, da je nekaj vazno. Pomeni tudi, da so te prireditve znane. Primorski dnevnik je slovenski casopis in pise o slovenskih prireditvah, tako pomaga društvom. Kdor je sodeloval, je vesel, ker se vidi na

Tudi mi bi morali pisati in slikati, da bi pustili spomin našim potomcem.

Danasnje društvo se ni spremenilo: ljudje vedno hodijo se zabavat. Tudi je tako, da je vedno središče pri Zupanovih. Skoda, da ni več sager.

Vprašanje: Zakaj ni bilo društva že prej pri nas?

Natasa: Bili so kmetje in prostor, kjer je sedaj sezidano društvo, so rabili za njive.

Darja: Jim ni prišlo na misel. Niso imeli časa.

Tomaž: So bili drugi časi.

Marko S.: Ne vem, po pravici rečeno, koliko je bilo denarja! Ze v sole so težko hodili. Vazna je bila kmetija, tudi otroci so delali.

Tomaž: Ali pa so se igrali kar zunaj, na pasji ali po vasi.

Vprašanje: Katera je bila

Natasa: Videli so, da je dejavnost uspešna in so sli naprej. A nekoc so ljudje večkrat hodili v društvo na prireditve. Danes ni več toliko zanimanja: je napor iti zdoma, je televizija in rajsi gledajo tekmo na

TELEVIZIJA

Damjan: Bolje bi bilo, da bi začeli že prej, otroci bi bili takrat bolj veseli.

Vprašanje: In čez deset let, boste se hodili v društvo?

Marko S.: Jaz bi prišel, da bi srečal prijatelje, da bi spil en kvartin, da bi se pogovarjali in igrali na karte. Potem bi pomagal pri sagrah, bi bil natakar. In tudi pri drugih prireditvah bi pomagal.

POGOVOR O ZGODOVINI

Ko je bilo delo že skoraj pri koncu, smo imeli pogovor o tem, zakaj je vazno ali pa zanimivo, da poznamo zgodovino.

Julija: Prvo, ker se ima kulturo. Potem se lahko tudi sklepa in razume dosti stvari.

Darja: Lahko se tudi sklepa, kakšna bo bodočnost. Zna se, kako se je spremenilo, in se vidi, da se bo še spremenilo. Spoznas tudi drugega cloveka, ce poznas njegovo zgodovino, njegove probleme.

Julija: Razumes, zakaj imajo tisti ljudje take probleme.

Natasa, za salo: Je vazno, da se učimo zgodovino, da damo profesorjem delo.

Radha: Ce se naucis vec stvari, spoznas svet, ki te obdaja.

Marko N.: Ce je clovek naredil nekaj vaznega, na primer je nekaj izumil, se ga spominjajo. Ce je nekaj, kar sedaj lepo rabimo, se ga spominjamo s spoštovanjem, simpatijo.

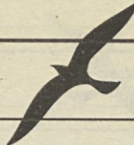
Radha: Ja, si pomagamo s tem, kar so drugi že ustvarili.

Julija: Ce se vidi en spomenik, se vprašas, kdo, kaj, zakaj. Tako se spominimo tudi na tiste, ki so umrli za nas.

Julija: Je zanimivo to vprašanje, ker nekateri sploh ne pomislijo, da jim je pri srcu.

Na fotografijah: zgoraj otroci med pustnim koledovanjem v Lonjerju (1993); v sredini s Prešernove proslave v PD Lonjer-Katinara (okoli l. 1975); spodaj levo otroci na procesiji ob prihodu novih zvonov na Katinaro leta 1926; spodaj desno otroški zbor PD LOnjer-Katinara na reviji Naša pomlad leta 1979.

Od danes v Benetkah na ogled velika razstava o civilizaciji Maya

Podpredsednik vlade in minister za kulturne dobrine Walter Veltroni je včeraj v Benetkah uradno odprl veliko razstavo o civilizaciji Maya, ki bo v Palaci Grassi odprta devet mesecev. Razstava (za katalog je po-

skrbela založba Bompiani) sodi med največje svetovne prikaze zgodovine te ameriske civilizacije. Pripravili so jo v sodelovanju z mehisko vlado in s številnimi muzeji iz raznih srednjeameriških držav.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

V torek, 22. septembra, bo na Trgu Unità nastopil Paolo Conte.

Gledališče Miela

14. septembra ob 20.30 yiddish opereta Abraham Goldfadna »Carovnica«. Režija Giulio Ciabatti.

46. mednarodni poletni festival

Poleti se dan zvečer začne

Ljubljana

Po festivalu - Poletno gledališče Križank

9. septembra ob 20.30 — DAVOR RADOLFI & RITMO LOCO

OB VILENICI 98
IN VILENICA 98

Ponedeljek, 7. 9. ob 20. uri

KC »S. Kosovela« Sežana
gostovanje SSG Trst z delom M. Sosiča **BALERINA**

Torek, 8. 9. ob 18. uri

gotska kapelica Lokev
predstavitve knjige kraških pesnikov
V SKRAJNE SAMOPOTI in
otvoritev razstave slik JANKA KASTEJCA

Četrtek, 10. 9. ob 9.30 uri

hotel Maestoso Lipica
disput »konec stoletja, začetek tisočletja«

ob 9.30 uri

župnijska cerkev sv. Mihaela Lokev
literarno branje

Petek, 11. 9. ob 9.30 uri

KC »S. Kosovela« Sežana
otvoritev knjižnega sejma in literarno branje

ob 20.30 uri

KC »S. Kosovela« Sežana
svečana predstavitev nagrajenca Vilenice 98 in
koncert TRIA LORENC

Sobota, 12. 9. ob 10. uri

grad Štanjel
literarno branje, predstavitev knjige v
slovenskem prevodu Pavla Vilikovskega,
nagrajenca Vilenice 97, podelitev Kristala
Vilenice in otvoritev razstave fotografij
g. EVGENA BAVČARJA

ob 19. uri

jama Vilenica
svečana podelitev mednarodne literarne
nagrade Vilenica 98 in koncert
TAŽAŠKEGA OKTETA

OPČINE

Sotor v parku Finzgarjevega doma

V ponedeljek, 7. septembra, od 19. ure dalje, Zamejski rock festival v organizaciji MOSP - Mladi pri odkrivanju skupnih poti. Igrajo skupine: No Comment, Charge, Nuovi Amici, Old Crow, Moron Brothers in Traski ovcari. Poskrbljeno za pijačo in prigrizek. Vstop prost.

TREVISO

PalaVerde Villorba

V nedeljo, 27. septembra bo nastopal Renato Zero. V soboto, 17. oktobra nastop Carlosa Santana.

Mladi iz konservatorija Tartini v Miramaru

Umetnost pod zvezdami - Glasba v Gradu

Sobota, 12. septembra ob 21.15: Maya
Glouchkova, klavir.

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

SEŽANA

KC S. Kosovela

Slovensko stalno gledališče gostuje v ponedeljek, 7. septembra ob 20. uri s predstavo Marka Sosiča »Balerina, Balerina« v interpretaciji Lucke Pockaj. Režija Branko Završan.

PUPPET FESTIVAL 1998

G O R I C A

6. september

18.30 Grad: Maninalto (Viterbo) - Storie a colori
20.30 Grad - Notranje dvorišče: Tiriteri (Vinci - Firenze) - Pulcinella, mon amour
21.30 Grad: Chris Gilmour (Manchester - Velika Britanija) - Prelude

7. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Comp. delle belle donne (Ancona) - Notte per sogni e per aghi
21.00 Kulturni dom: Theater 3/4 - (Banja Luka) - Gaia

8. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Lutkovno gledališče Maribor (Slovenija) - The circus is coming
18.00 Ljudski park: Lutkovno gledališče iz Vareseja - Briciole
21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Puppentheater Firléfanz (Berlin - Nemčija) - Il flauto magico
21.00 Kulturni dom: Teatro Gioco Vita (Piacenza) - Orfeo ed Euridice

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjušnice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: do 11. septembra razstavlja Paolo Grimaldi. Urnik: ob delavnikih od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih pa od 11.00 do 13.00. Ob ponedeljkih je galerija zaprta.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetje upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne rože »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Poletni počitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.

Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: do 7. septembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo razstava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do židovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraški premogovniki židovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela trzaskih slikarjev židovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditev Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, pošne posiljke in medalje z motivi židovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.

Gledališče Miela: do 6. septembra v okviru pobude Transformation - Natura Naturans 3 razstavlja enajst umetnikov različnih narodnosti. Mednarodna razstava sodobne umetnosti je odprta ob ponedeljku do petka od 18. do 23. ure, ob sobotah tudi dopoldne od 10. do 13. ure, ob nedeljah pa samo dopoldne.

Avditorij, Ul. Roma 23 - od 10. septembra do 6. oktobra bo odprta razstava z naslovom »Vertigine all'incrocio«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Trzaska občinska palaca - Trg Unità 4: do 1. oktobra razstavlja Negrisin. Urnik od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

APT Ul. S. Nicolò 20: do 15. septembra razstavlja Gianna Lampe. Urnik: od 9. do 19. ob sobotah od 9. do 13., ob nedeljah in praznikih zaprto.

MILJE

Občinska dvorana G. Negrisin

Do 13. septembra razstavlja Renato Calligaro. Urnik: v tednu od 10. do 12 in od 17. do 19, ob praznikih od 10. do 12. ure.

Sedez APT

Do 14. septembra skupinska razstava s sledečim urnikom: od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

SESLJAN

Sedez APT

Do 14. septembra skupinska razstava, »Trofeo Art Gallery 2«. Urnik od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

OPČINE

Prosvetni dom

Do 20. septembra je odprta razstava Ribništvo skozi stoletja v Trzaskem zalivu. Ogledi ob delavnikih med 16. in 20. uro, po dogovoru možni vodeni ogledi za skupine tudi v jutranjih urah. Rezervacije na telefon 040-213945.

GORICA

Goriski pokrajinski muzeji - palaca Morassi

Do 30. septembra, bo odprta razstava z naslovom

»Fiori d'arancio«. Razstavljenе bodo poročne obleke ter poročna oprema prejšnjega in tega stoletja. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure (ob četrtek do 23. ure) in ob praznikih od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

GRADEŽ

Občinska palaca

Do 30. septembra, »Umetnost in reklama«.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite mojstrovine Ermitaza.

V cerkvi Sv. Franciska, do 13. septembra na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

Drevored Palmanova 329: do 30. septembra »Peep Chair Live Show«.

Ulica sv. Franciska 15: do 30. septembra, »Siedimi - 7 fotografov za 7 skic«.

Ulica Portanuova 13: do 30. septembra, »Luminarie - Repertorio luminoso«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografska razstava »Benetke devetsto«. Urnik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.

Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

MILAN

Knjižnica v Ulici senata 14 - v torek, 22. septembra, ob 18.30 bo otvoritev razstave »Botteghe di editoria, libri, arte e cultura tra Montnapoleone e Borgospeso, Milano 1920 - 1940«. Razstava bo odprta do 25. oktobra vsak dan izključno ob ponedeljkih in sicer do 10. do 18. ure.

SLOVENIJA

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KOPER

Galerija Loza - na ogled so dela znanega italijanskega mojstra Lucia Fontane. Galerija je odprta od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst goriskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija

Do 17. septembra razstavlja slovenski mlajši arhitekti.

V Vipavskem krizu pa bo razstava le v nedeljo, 6. septembra od 14. do 18. ure.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBROVO

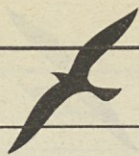
Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled se dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepančič. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

OD 18. DO 21. SEPTEMBRA NA TRŽAŠKEM SEJMIŠČU

Veliko pričakovanje za Kmetijske dneve

Po osmih letih se spet blizajo kmetijski dnevi ali, bolje rečeno, Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva, ki jih organizira šest občin tržaške pokrajine v sodelovanju s tržaskim sejmom, Pokrajino in Trgovinsko zbornico. Sejem, ki so ga v 80. letih vsaki dve leti prirejali v Boljuncu, bo trajal od 18. do 21. avgusta, odvijal pa se bo na tržaskem sejmišču, se pravi v mestu samem.

Kot nam je pojasnil predsednik Kmetijske zadruge Boris Mihalič, je cilj pobude ovrednotiti in spodbujati tukajšnje kmetijstvo in ribištvo, tudi kar zadeva okolje in ekologijo, saj se ti problemi tičejo vseh nas. V srcu Trsta bodo tako uresnicili vzgojno prireditve, katere namen je utrditi odnose med podeželjem in meščani, katerim bodo prikazali bogastvo, s katerim razpolagajo, saj je tukajšnje kmetijstvo res kakovostno (od oljkarstva in vinogradništva do čebelarstva, cvetličarstva in povrtvinarstva). Pomembno je, je poudaril, gojiti nase »bisere« in ustvariti bilateralne odnose.

Po osmih letih, je povedal Mihalič, so se občine »zbudile« in se odločile za sejmišče, da bi prikazale meščanom bogastvo podeželja. Kmetijstvo je sicer še vedno problematičen sektor, Tržacanom pa hočejo predstaviti tudi ribištvo in gozdarstvo ter jim »dokazati, da obstaja tudi okolica«. Tukajšnje kmetijstvo seveda ni mogoče primerjati s kmetijstvom v FJK, saj tu ni tako širokih površin, je pa kakovostno, je dejal Mihalič in dodal, da je zivinnoreja slaba, a nujna.

Kmetijstvo, s katerim se ukvarja okoli tisoč ljudi, je od vedno v Trstu zal potisnjeno v stran, tako da je treba kaj storiti. Okolišče občine so v tem smislu dobro izkoristile regulacijski načrt, le Občina Trst je slabo ukrepala (na Kolonkovcu bi se lahko npr. dobro razvilo vrtnarstvo).

Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva, ki bodo v slovenščini, italijanscin in nemščini, se bodo začeli v petek, 18. septembra ob 15.30 z okroglo mizo o kmetijskih gozdnih površinah v tržaski pokrajini, naslednji dan pa bo simpozij o ribištvu.

Aljosa Gasperlin

Zanimivo predavanje enologa Iztoka Klenarja

V četrtek, 3. septembra je bilo v mali dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu zanimivo predavanje ing. Klenarja, enologa zadrzne koprskke kleti Vinakoper o pripravah na bližnjo trgatve s posebnim poudarkom na predelevo grozdja in obdelavo mosta. Srečanju, ki ga je za svoje člane iz breskega območja priredila Kmečka zveza, je prisostvovalo veliko število vinogradnikov.

Predavatelj je razčlenil svoje predavanje na tri dele. V prvem je izpostavil važnost ocene tehnoloske zrelosti grozdja, ki je izredno važna, kajti od nje je v dobri meri odvisna kakovost mosta in posledično vina. Podal je točne kriterije za določanje te zrelosti tudi z ozirom na posebnosti trgatve 1998, ki zahteva, glede na nenavadni vremenski potek letosnjega poletja, posebno pazljivost in nego tako pri trganju grozdja kot po njegovi predalavi. Glede grozdja je poudaril, da mora biti zdravo. Grozdje, ki je nedozorelo, ali naceto od gnilobe in oidija, ne sme v klet.

Drugi del je posvetil ukrepom, ki spremljajo trgatve. Podčrtal je važnost higijene kleti, ki zajema pripravo prostorov, naprav za predelavo in posode. Nezačisto spoustovanje higijene lahko močno negativno pogojuje kakovost mosta, ker pride lahko do nezazelenih bioloskih procesov zaradi prisotnosti škodljivih mikroorganizmov, predvsem bakterij in glivic ter težkih kovin, ki pridejo lahko v most, če niso naprave,

predvsem stiskalnice, v neoporočnem stanju. Podrobno je podčrtal posege, ki jih je treba opraviti za nego posode, predvsem sodov, kajti pogoste napake in bolezni vin so posledica nepravilnega vzdrževanja vinske posode.

V tretjem delu se je zaustavil pri pravilni uporabi pripravkov, ki jih uporabljamo pri predelavi grozdja, vrenju mosta in vinifikaciji. Podčrtal je pravilno in pravočasno uporabo kalcijevega metabisolita in kvasovk od katerih je odvisen redni potek vrenja mosta. Žal pride večkrat do napak pri prapravi in doziranju teh pripravkov, kar ima seveda nezazelenne učinke. Povabil je vinogradnike, naj sledijo navodilom, ki jih od blizajoci se trgovci, dajajo mediji. Člani Kmečke zveze pa imajo na razpola-

go tudi strokovno službo, ki jim nudi potrebne nasvete in navodila ter opravlja v svojem laboratoriju analize grozdja in mosta, na podlagi katerih lahko vinogradniki pravilneje določajo čas trgatve in posegov v mostu. Po predavanju so vinogradniki, ki so sledili izvajanju z velikim zanimanjem, postavili predavatelju več vprašanj. Razvila se je zanimiva debata, ki je se dodatno obogatila prijetno in koristno srečanje.

Na koncu se je dr. Gregorič v imenu strokovne službe Kmečke zveze in vseh prisotnih zahvalil predavatelju za razpoložljivost ter poudaril koristnost takšnih srečanj, ki omogočajo obogatitev in posodabljanje strokovnega znanja vinogradnikov od katerega je odvisna kakovost naših vin.

NOVICE

Simpozij o malvaziji

Društvo vinogradnikov slovenske Istre je dalo pobudo za zanimiv simpozij o stari in priznani sorti, ki je že stoletja doma v naših krajih - malvaziji. Srečanje bo v sredo 9. in v četrtek, 10. septembra v dvorani Pokrajinskega muzeja v Kopru.

Pobudniki so v imenu društva Bruno Rojac, Zdenko Ferletič in Igor Jakomin (koprski vinoteka Brenta), s simpozijem in razstavo pa bi radi opozorili na to, da je malvazija tradicionalno prisotna v vseh bližnjih vinorodnih okoliših (Kras, Vipava, Koper, Brda, Furlanija, Istra). Ta sorta ima zanimivo zgodovinsko preteklost in, kot pravijo organizatorji, domači vinogradniki bi skoraj že pozabili, da v svojih vinogradih negujejo tudi zapuščino starih civilizacij, ki so vinsko kulturo ponesle po vsem Sredozemlju. »Od tu so beneske galeje ves dolgi srednji vek vozile močno in sladko malvazijo daleč do severnih pristanišč, da je grela dvorjane mrzle Evrope. Bila je veliko, ognjeno vino.«Tudi danes se pridelujejo malvazije zelo dobrih kakovosti, zlahkni vonjev in okusov, tako da to vino sodi vsekakor v družbo mediteranske kuhinarke. Mnogi pa sodijo, da ima to vino se mnogo nerazvitih potencialov, koprski simpozij pa zeli temu prispevati tudi s posegi mnogih priznanih strokovnjakov. V sredo se bo razprava začela ob 18. uri z uvodnimi posegi someljeja Igorja Jakomina, direktorja kleti Vinakoper Nevja Pucerja in Andreje Skvarc iz Kmetijsko-vinarske zadruge Nova Gorica. Spregovorili bodo tudi enologi Miran Vodopivec in Iztok Klenar, tržaski somelje Sergij Cesar in starosta koprskih gostincev Danilo Jerman. Sledila bo vodena degustacija izbranih malvazij. V četrtek bodo vinogradniki v lapidariju Pokrajinskega muzeja od 16. do 22. ure predstavljali vsak svojo malvazijo. Prisotnih bo več vinogradnikov s Koprškega, Istre in Krasa. S Trzaskega bosta s svojimi malvazijami prisotna Silvano Ferluga in Sandi Škrk, vinoteka Brenta pa bo predstavila tudi več proizvajalcev iz Brd in Furlanije.

V Furlaniji se obeta bogata trgatve

V Furlaniji so ta teden že začeli s trgatvijo nekaterih zgodnjih sort. Strokovnjaki ocenjujejo, da je letosnji pridelek po količini v povprečju do 10 odstotkov večji od lanskega, kakovost grozdja pa je zelo dobra, čeprav večinoma ne dosega lanske letine, ki je sla v anale kot izredna.

Zaslugo za kakovostno grozdje ima po splošnih ocenah julijska in avgustovska vročina, letos spomladi ob cvetenju trt pa tudi ni bilo večjih pozeb, tako kot v lanskem letu. Tudi naravne ujme s točo na čelu so v glavnem prizanesle večini furlanskih vinogradov, škoda je ostala omejena le na nekatere ozje predele.

Varstvo rastlin v septembru

Blizamo se jeseni, ko na veliko rastlin obdaruje z obilnimi pridelki, preden se pripravijo na zimsko mirovanje. K počitu se nekako pripravijo tudi povzročitelji raznih boleznih in škodljivci. Medtem, ko so nam spomladi in v zgodnjem poletju delali precej preglavic in smo morali precej pozornosti skropitju, so sedaj naprej le redke rastline, katere skropimo.

VINOGRAD - V septembru v vinogradu je glavno opravilo trgatve, zato sedaj praviloma ne skropimo. Če je res potrebno opravimo zadnje skropljenje proti botritisu prav na začetku meseca, saj mormo to storiti 3 - 4 tedne pred trgatvijo. Pripravke, ki jih uporabljamo, smo že omenili v prejšnjem mesecu. Ker smo tik pred trgatvijo, moramo strogo upoštevati karencno dobo. Ronila ima na primer karencno dobo 21 dni.

OLJČNI NASAD - V tem mesecu oljkarje skrbi predvsem morebitni napad najhujšega sovražnika oljke, in sicer oljčne muhe. Napad oljčne muhe ima lahko zelo hude posledice na kakovost olja. Oljčna muha je manjša od navadne muhe in je živahnjša. Kri-la ima bolj prozorna in razprta. Na sk-

rajnem robu kril se nahaja temna pika. Pri samici se zadek konča z leglom, s katerim samica polaga jajčeca. Pri samcu pa je zadek okrogel. Samica polaga jajčeca v plodove, iz katerih se po par dneh izležejo belikaste ličinke. V naših krajih ima muha 2 generaciji, izjemoma 3. Prva generacija se pojavi v avgustu, slednja je po navadi zelo omejena in skoraj nepomambna. Druga, najvažnejša se pojavi prav v tem času in to moramo vedno slediti, pa čeprav skropljenje velikokrat lahko opustimo. Ta generacija se pojavi okrog sredine septembra, vendar je njena prisotnost različna od leta do leta in od kraja do kraja. Tretja generacija se pojavi kasneje, se le delno razvije in nima po navadi važnosti. Najbolj izpostavljene lege napadu oljčne muhe so ob morju, zato morajo oljkarji, ki imajo na primer v miljskih hribih se posebo paziti. V višjih in notranjih legah se muha po navadi manj razvije, tako da lahko skropljenje večkrat opustimo. Napad oljčne muhe prepoznamo po vbodu. S povečevalno lečo opazimo črni mali madež v obliki enakokrakega trikotnika. Na manjši stranici trikotnika opazimo nekaj mm dolgo zarezo. Če skrbno odrežemo zelo tanko plast ob svežem vbodu, lahko s pomočjo leče opazimo tik pod njem skoraj milimeter dolgo jajčece.

Za določitev pravičnega časa skropitja, se poslužujemo feromorskih vab. Slednje postavimo že na začetku septembra na sredino oljčnega nasada. Na spodnjem delu vabe je lepilo, na katerega se muhe ujamejo. Ulovljene muhe prestejemo enkrat tedensko. Ko opazimo 10-15 muh na teden, moramo presteiti vsaj 200 oljk homogeno po vsej krošnji drevesa. Če na vsaj 10 odstotkov plodov opazimo vbod oljčne muhe, moramo skropiti. Oljke lahko nadzorujemo tudi brez namestitve feromorskih vab, vendar je to bolj zamudno, ker je treba vsaj 200 oljk na drevo presteiti enkrat tedensko. Proti oljni muhi uporabljamo sredstva na podlagi dimetra (ROGOR 40, 15-20 gramov skropiva na 10 litrov vode), fenthiona (LEBAYCID), fenitrothiona (FENTITROCAP), deltametrine (DECIS) in druge. Skropiti moramo zelo hitro, ko so ličinke se na površju. Ko se namreč zvrtajo v notranjost ploda, ni več pomoči.

Če napad oljčne muhe ni močan, lahko tradicionalne insekticide nadomestimo z vabo na podlagi hidroliziranih beljakovinskih vab (npr. BUMINAL), ki privablja muhe. Temu dodamo kak močan zgoraj navedeni insekticid (npr. ROGOR). Na 10 litrov vode pomešamo 1 dcl Buminala in 20-30 gramov insekticida. S tem preparatom

skropimo zid, deblo ali le del drevesne krošnje, po možnosti na južni strani tako, da skropimo le 10 odstotkov drevesa. En liter le mešanice zadostuje za 5 do 10 dreves. To uporabljamo tudi kot preventivno metodo, medtem ko s klasičnim skropitjem uničimo tudi razvijajoče se ličinke. Na ta način se izognemo direktnemu skropitju plodov, obenem pa močno zmanjšujemo porabo skropiva. Kot posledica temu je bolj zdravo olje in manj okuženo z insekticidom. Vsekakor deluje v naši pokrajini strokovna služba za varstvo oljčne muhe, ki bo v primeru hujšega napada, to pravočasno najavila. Dotlej oljkarjem ni treba ukraupati.

V priumeru dolgotrajnega dežja in ne prav toplega vremena, se lahko na oljkah že v tem mesecu pojavi oljna kozavost. Bolezen se pojavi posebno na starejših, slabo vzdrževanih in neobrezanih oljkah. Na listih se pojavijo okrogli madeži, ki spominjajo na ocesa pavijih repov. Pozneje lahko listi porumenejo in odpadejo. Bolezen zatiramo z bakrenimi pripravki (npr. RAME CAFFARO), in sicer 125 gr na 10 litrov vode. Z istimi pripravki istočasno zatiramo tudi morbitne ostale glivične bolezni, pa čeprav so slednje pri nas redkejše.

SADOVNJAK - V sadovnjaku sep-

tembra ni predvideno nobeno skropitje. Če hočemo na bioloski način omejiti prisotnost nekaterih škodljivcev, zasadiimo v nas sadovnjak živo mejo. Slednja namreč gosti številne koristne žuželke, ki živijo na račun škodljivcev. V tem mesecu začnemo s pripravo tel za saditev zive meje.

ZELENJAVNI VRT - Na zelenjadnicah se lahko, posebno bo vlažnem vremenu, se vedno pojavijo glivične bolezni kot so septoria na zeleni, peronospora na kapusnicah in druge. Skropimo z bakrenimi pripravki, a le v primeru, da je do pobiranja se daleč. Bakreni pripravki imajo namreč karencno dobo 20 dni. Na kapusnicah se lahko pojavi kapusni belin. Skodo delajo velike gosenice, ki so zelenkasto-rumene barve s črnimi pikami različnih velikosti. Gosenico zatiramo s klasičnimi insekticidi na podlagi klorpirifos-metila (RED-LAN), fenitrothiona (FENTITROCAP) ali pa z novjšim bioloskim pripravkom na podlagi bakterije Bacillus thuringiensis (NOVODOR, BACTUCIDE) v odmerku 10 - 20 na 10 litrov vode.

OKRASNI VRT - Na okrasnih rastlinah se sedaj se lahko pojavijo nekatere glivične bolezni, ki jih zatiramo z bakrenimi pripravki.

dr. Magda Sturman

NOGOMET / KVALIFIKACIJE ZA EVROPSKO PRVENSTVO

»Azzurri« so zasluženo, a tudi srečno premagali Valežane

Prvi Fuserjev gol padel po grobi napaki domače obrambe - Vieri potrdil izredne strelske sposobnosti - R. Baggio je igral samo v zadnjih minutah

Alessandro Del Piero v napadu med sinočnjo tekmo Wales - Italija. (Foto AP)

NOVICE

Švicarju Zbergu 1. etapa na dirki po Španiji

CORDOBA - Švicar Marcus Zberg je osvojil prvo etapo mednarodne kolesarske dirke po Španiji (Vuelta). Progo s startom in ciljem v Cordobi (161, 7 km) je osvojil Švicar Marcus Zberg, ki je v cilju prehitel Italijana Giuliana Fuguerasa in Francoza Laurenta Jalaberta.

VN Imola: Harada poškodovan

IMOLA - Japonec Harada si je na včerajšnjem treningu pri padcu zlomil nogo in zato seveda danes ne bo na startu. Vseeno je Harada v petek dosegel najboljši čas. Današnja startna mesta, 500 ccm: 1. Bayle (Fra, yamaha), 2. Barros (Bra, honda), 3. Doohan (Avstral, honda); 250 ccm: 1. Harada (Jap, aprilja), 2. Jacque (Fra), 3. Capirossi (Ita, aprilja); 125 ccm: 1. Melandri (Ita), 2. Tanako (Jap, honda), 3. Locatelli (Ita) honda.

Atletika: pet Italijanov v ekipi za svetovni pokal

RIM - V evropski reprezentanci, ki bo nastopila na svetovnem atletskem pokalu, bo tudi pet italijanskih atletov in sicer Fiona May (daljava), Patrizia Spuri (4x400 m), Alessandro Lambruschini (3000 z zaprekami), Ashraf Saber (400 in 4x400m) in Marco Vaccari (4x400m).

Tenis: Agassi izločil Sangiunettija

NEW YORK - V nadaljevanju teniskega prvenstva ZDA je osmi nosilec, American Andre Agassi popolnoma nadigral Italijana Davida Sanguinettija s 6:2, 6:3, 6:0.

Nekja sinočnih izidov: Safin (Rus) - Muster (Avt) 6:4, 6:4, 1:6, 6:3; Rafter (Avs, 3) - Naikin (Jar) 6:1, 6:1, 6:1; Ivanisevič (Hrv, 14) - Haarhuis (Niz) 7:6 (7:5), 6:3, 6:4; Bjorkman (Sve, 12) - Santoro (Fra) 6:3, 6:1, 6:2. Zenske: Coetzer (Jar, 13) Schett (Avt) 3:6, 6:0, 6:3; V. Williams (Zda, 5) - Neiland (Let) 5:0; Sanchez (Spa, 4) - Pitkowski (Fra) 6:2, 6:3.

Se največje je bilo zanimanje za dvoboj med povratnico Nemko Steffi Graf in mlado hrvaško zvezdnico Mirjano Lucić. Izkazalo se je, da je Grafova ta trenutek premocna za mlado hrvaško zvezdnico, saj je v obeh nizih Lucićevi prepustila le po en niz. Nastopila je tudi prva igralka sveta Švicarka Martina Hingis in v treh nizih ugnala francosko povzpeticno Amelie Mauresmo, zmagale pa so tudi tretja nosilka Cehinja Jana Novotna, sesta nosila Americanka Monika Seles in 9. nosilka Rumunka Irina Spirlea, ki je v treh nizih ugnala mlajšo izmed sester Williams - Sereno.

B liga: Cremonese uspešen

CREMONA - V včerajšnji anticipirani tekmi 1. kola italijanske nogometne B lige je Cremonese doma nepricakovano premagal favorizirani Torino s 3:2 (2:1). Za Cremonese sta bila uspešna Pizzi, ki je dosegel dva gola (enega iz enajstmetrovke), in Galletti, za Torino pa Scarchilli in Ferrante iz 11-m.

DANASNJI SPORED: Atalanta - Genoa, Brescia - Cesena, Lecce - Reggina, Monza - Lucchese, Napoli - Cosenza, Ravenna - Fidelis Andria, Ternana - Reggiana, Treviso - Chievo, Verona - Pescara.

Wales - Italija 0:2 (0:1)
STRELCA: Fuser v 19. min. in v d.p. Vieri v 32. min.

WALEs: Jones, Robinson, Barnard, Symons, Williams, Coleman, Johnson, Speed, Blake (20' dp Saunders), Hughes (35' dp Savage), Giggs.

ITALIJA: Peruzzi, Pannucci, Pessotto, Dino Baggio, Cannavaro, Iuliano, Fuser, Albertini (21' dp Di Biagio), Vieri, Del Piero (29' dp R. Baggio), Di Francesco (40' dp Serena).

SODNIK: Hauge (Norveska). RUMENA KARTONA: Speed in Blake. GLEDALCEV: 15.000.

LIVERPOOL - Italijanska reprezentanca (in z njo novi trener Dino Zoff) je uspešno zacela kvalifikacijske nastope za evropsko prvenstvo. Sinoči je

v skupini A zaslužno in tudi srečno premagala Wales in tako po 1. kolu vodi na lestvici, saj sta Belorusija in Danska igrali neodločeno.

Valežani so začeli izredno poletno in so ustvarili, predvsem z odličnim Higgsom nekaj priložnosti za zadetek. Prav v minutah, ko so gostitelji močno pritiskali na Petruzzijeva vrata, pa je Italija nepricakovano povedla. Tekla je 19. minuta, ko so Valežani v kazenskem prostoru napravili izredno hudo napako: branilec Coleman je zogo zaustavil in jo nato nerodno podal do Fuserja, ki je izkoristil nerpicakovano darilo in zogo preprosto spravil v nezavorano mrežo. Valežane je prejeti zadetek precej potrl, Italijani pa so sprožili nekaj nevarnih protinapadov, ki pa niso obrodili zazenih sadov. Gostitelji pa so proti koncu polcasa zadeli vratnico.

Tudi v drugem polcasu so več imeli od igre nogometasi Walesa. Igra Zoffove rezepetance se je razžvela, ko je v 30. minuti Roberto Baggio zamenjal Del Piera. Interjev nogometas je v končnih minutah zaigral v velikem slogu in njegova je bila tudi podaja, po kateri je Vieri prodrl v kazenski prostor in drugč premagal valeskega vratarja. Pri stanju 2:0 je za »azzurre« postalo vse lažje in zmaga je bila tu.

SKUPINA A

Izida: Wales - Italija 0:2, Belorusija - Danska 0:0.

Vrstni red: Italija 3, Belorusija in Danska 1, Svica in Wales 1.

Prihodnje kolo (10.10.): Italija - Svica, Danska - Wales.

Krstni nastop Slovenije drevi proti Grčiji, poraz Hrvaške, Anglije in Španije

ATENE - Slovenska reprezentanca bo danes igrala uvodno tekmo B skupine v Atenah proti Grčiji. Ze v prvem srečanju bo imel novi trener Srečko Katanec precej težav s postavbo.

Od včerajšnjih izidov je gotovo prava senzacija poraz Španije proti Cipru, presenečata pa tudi spodrseljaja Anglije in Hrvaške.

SKUPINA 2: Gruzija - Albanija 1:0; danes: Grčija - Slovenija, Norveska - Letonska. SKUPINA 3: Finska - Moldova, 3:2; Turcija - S. Irska 3:0. SKUPINA 4: Armenija - Andora 3:1, Islandija - Francija, Ukrajina - Rusija 3:2. SKUPINA 5: Švedska - Anglija 2:1, danes: Bolgarija - Poljska. SKUPINA 6: Avstrija - Izrael, Ciper - Španija 3:2. SKUPINA 7: Slovaška - Azebardžan 3:0, danes: Madžarska - Portugalska; Romunija - Liechtenstein (7:0 v sredo). SKUPINA 8: Irska - Hrvaška 2:0, danes: Makedonija - Malta. SKUPINA 9: Latvija - Škotska 0:0, Bosna - Estonija 1:1, danes: Ferski otoki - Češka.

ATLETIKA / SKLEPNO DEJANJE ZLATE LIGE

Trije so si razdelili milijon dolarjev Brigita Bukovec osvojila 6. mesto

MOSKVA - V Moskvi se je s finalno prireditvijo končala sezona mitingov za veliko nagrado. Najbolj zadovoljni so Mosko zapuščali Maročan Hicham El Guerrouj, Etiopijec Haile Gebreselassie in Americanka Marion Jones, ki so si razdelili milijon dolarjev, namenjenih tistim, ki so v svojih disciplinah zmagali na vseh mitingih. Edina slovenska udeleženka moskovskega mitinga Brigita Bukovec je v teku na 100 metrov z ovirami osvojila sesto mesto s časom 12, 89. Zmagala je Jamajčanka Michelle Freeman (12, 56), druga je bila Americanka Melissa Morrison (12, 63, tretja pa Nigerijka Glory Alozie s časom 12, 72.

Bukovecva je nastopila nekoliko bolna, z vnetim glom. Tako je njen nastop, tudi glede na vse ostale okoliščine, povsem soliden, je menil njen trener Jure Kastelic. "Glede na razmere, zelo nizke temperature, bolezen, pa tudi konec sezone, je Brigita odtekla eno boljnih tekem. Zadovoljen sem tako z njenim današnjim nastopom kot tudi s celotno sezono grand prix

mitingov. Prvi cilj sezone pa je bilo tako ali tako evropsko prvenstvo, " je moskovski nastop Bukovecve ocenil Kastelic. Za najboljšo slovensko atletinjo je bil današnji nastop najverjetneje zadnji v sezoni; povabljen je sicer v reprezentanco Evrope na tekmo svetovnega pokala v južnoafriški Johannesburg, vendar se zaradi bolezni se ni dokončno odločila za nastop.

Izmed treh atletov, ki so v Moskvi najbolj obogateli, je bila najprepričljivejša Jonesova. Ne le, da je brez težav zmagala v svoji najboljši disciplini, teku na 100 metrov, prva je bila tudi v skoku v daljavo, kjer je premagala evropsko prvakinjo Nemko Heike Drechsler in Italijanko Fiono May. Gebreselassie je sicer dosegel že dvajseto zaporedno zmago v teku na 3000 metrov, toda Kenijec Luke Kipkosgei ga je vseskozi ogrožal na prvem mestu. El Guerrouj je v teku na 1500 metrov za svojim najboljšim dosežkom zaostal šest sekund, vendar je bil vseeno dovolj hiter za zmago. Pravo razočaranje pa je doživel četrti kandidat za mamljivo nagrado, American Bryan

Bronson. V zadnji tekmi za grand prix je njegov zmagoviti niz 17 zmag v teku na 400 metrov z ovirami prekinil Francooz Stephane Diagana. Bronson je bil sele sest.

MOSKI. 100 m: 1. Fredericks (Nam) 10, 11; 2. Thompson (Bar) 10, 11; 3. Harden (ZDA) 10, 12; 400 m: 1. Richardson (VBr) 44, 88; 2. Young (ZDA) 44, 96; 3. Thomas (VBr) 44, 96; 1500 m: 1. El Guerrouj (Mar) 3:32, 03, 2. Rotich (Ken) 3:33, 04, 3. Tanui (Ken) 3:33, 30; 3000 m: 1. Gebreselassie (Eti) 7:50, 00; 2. Kipkosgei (Ken) 7:50, 87; 3. Gitahi (Ken) 7:51, 49; 400 m ovire: 1. Diagana (Fra) 48, 30; 2. Morgan (Jam) 48, 60; 3. Matete (Zam) 48, 73; 6. Bronson (ZDA) 48, 94; troškok: 1. Friedek (Nem) 17, 33; 2. Kasputin (Rus) 17, 01; 3. Glavatski (Blr) 16, 98; višina: 1. Sotomayor (Kub) 2, 31; 2. Strand (Sve) 2, 28; 3. Austin (ZDA) 2, 28; skok s palico: 1. Tarasov (Rus) 5, 95; 2. Galfione (Fra) 5, 90; 3. Ecker (Nem) 5, 80; krogla: 1. Godina (ZDA) 21, 21; 2. Belonog (Ukr) 20, 62; 3. Buder (Nem) 20, 53; kladivo: 1. Tibor Gecsek (Mad) 81, 21; 2. Kiss (Mad)

79, 71; 3. Abduvaliev (Uzb) 78, 30.

ZENSKE. 100 m: 1. Jones (ZDA) 10, 83; 2. Fynes (Bah) 11, 10; 3. Miller (ZDA) 11, 15; 400 m: 1. Ogunkoya (Nig) 49, 73; 2. Opara (Nig) 50, 09; 3. Richards (Jam) 50, 44; 1500 m: 1. Masterkova (Rus) 4:03, 80; 2. Dulecha (Eti) 4:04, 72; 3. Sacramento (Por) 4:05, 82; 3000 m: 1. Wami (Eti) 8:40, 11; 2. Ouaziz (Mar) 8:40, 45; 3. Pantjukova (Rus) 8:47, 77; 100 m ovire: 1. Freeman (Jam) 12, 56; 2. Morrison (ZDA) 12, 63; 3. Alozie (Nig) 12, 72; 6. Bukovec (Slo) 12, 89; daljava: 1. Jones (ZDA) 7, 13; 2. Drechsler (Nem) 6, 99; 3. May (Ita) 6, 8; kopje: 1. Damaske (Nem) 68, 40; 2. Sikolenko (Rus) 67, 84; 3. Hattestad (Nor) 67, 26; disk: 1. Sadova (Rus) 68, 50; 2. Dietzsch (Nem) 65, 24; 3. Grasu (Rom) 65, 10.

Skupni seštevek za grand prix: Moski: 1. El Guerrouj (Mar) 136 tock; 2. Gebreselassie (Eti) 114; 3. Bronson (ZDA) in Kasputin (Rus) 97; 5. Rotich (Ken) in Kipkosgei (Ken) 94. Zenske: 1. Jones (ZDA) 130; 2. Masterkova (Rus) 107; 3. Ogunkoya (Nig) 101; 4. Opara (Nig) in Hattestad (Nor) 98.

ODBOJKA / ITALIJA V GORICI

Bebeto: »Černic ima bodočnost v reprezentanci«

»Azzurri« brez težav ugnali Grke Bracci: »Počitek za nas nujen«

Italija - Grčija 3:0 (15:9, 15:6, 15:7)

ITALIJA: Fei 1+4, Meoni 2+0, De Giorgi 0+0, Papi 3+13, Sartoretti 7+9, Bracci 8+12, Giani 4+3, Pasinato 0+2, Bovolenta 2+6, Giretto 6+7, Rosalba, Zlatanov.

GRČIJA: Gkiourdas 5+15, Christafidelis 4+7, Michalopoulos 0+0, Kouenetas 1+1, Kavotsef 3+12, Grammatikopoulos 0+1, Tsakiropoulos 3+5, Chatziantoniou 2+6, Kyriazis 0+0. Ne: Christoforidis, Mitroudis, Papazoglou.

Sodnika: Grbić e Grabac (ZRI). Trajanje setov: 29', 27', 30'. Zgrešeni servisi: Italija 14, Grčija 18. Asi: Italija 4, Grčija 4. Blok: Italia 12+1, Grecia 7+1.

GORICA - Nepremagani »azzurri« so si po tem uspehu ze zagotovili pravico do nastopa na prihodnjem evropskem prvenstvu. Grki jim včeraj v Gorici pred 2.800 gledalci niso nudili pravega odpora, odbojarski privrženci iz nase dezele pa so vseeno lahko uživali ob nekaj atraktivnih potezah »azzurrov«, ki so v mestu ob Soci zadnjic nastopili pred 38 leti.

Ker je bila razlika v kakovosti med ekipama zelo velika, si je trener »azzurrov« lahko privoščil serijo menjav. Ljubljenec mladoletnic Andrea Giani je tako zaradi rahle poškodbe kmalu prepustil mesto Sartoretiju, dobro je svojo priložnost izkoristil tudi mladi Fei, po dolgem času pa je na parket stopil tudi veteran, 36 let stari podajac »Fefe« De Giorgi.

Na tiskovni konferenci po tekmi je Bebeto priznal, da Grki tokrat niso igrali kot na prvi kvalifikacijski tekmi v Atenah, ko so posteno namučili Italijo, vendar je pohvalil svoje igrice, se posebej pa je bil zadovoljen z učinkom servisa. Vsa pozornost je bila vsekakor usmerjena v polemiko, ki se je razvnela med reprezentančnim stabom in klubi. Bebeto je za svoje fante zahteval teden dni počitka, klubi pa bi jih želeli imeti ze jutri na razpolago. Ker bo svetovno prvenstvo na Japonskem na sporedu novembra letos, se bo namreč liga v Italiji pričela ze 19. septembra. »Počitek je za nas nujen, saj bomo do maja stalno zaposleni. Interes vseh je, da fizična integriteta igralcev ni ogrožena,« je bil jasen kapetan »azzurrov« Marco Bracci.

Bebeto meni, da ima ekipa pred nastopom na SP ze svojo jasno podobo, dvomi pa, da bo poškodovani Gravina pravočasno okreval.

Brazilskega strokovnjaka smo tudi izrecno vprašali, ali ima bivši Valov igralec Matej Cernic, ki ga je pred začetkom letošnje svetovne lige povabil na treninge »azzurrov«, bodočnost v reprezentanci.

»Seveda jo ima! Matej je tehnično ze zelo dober igralec. Zelo sem bil zadovoljen s tem, kar je pokazal na treningih z nami in ga zato jemljem resno v postev. Seveda mora on se veliko delati. Telesno se mora okrepiti, primanjkuje pa mu tudi igralskih izkušenj. Drugo leto v najvišji italijanski ligi bo zanj gotovo pomenilo priložnost za nadaljnji napredek,« je bil o našem mlademu upu zgovoren Bebeto. (ak)

JADRANJE / ABSOLUTNO DRŽAVNO PRVENSTVO EUROPA

Johana Kriznič (Čupa) mladinska državna prvakinja

Na absolutni lestvici pristala na presenetljivem 3. mestu Velika smola Arianne Bogatec, ki bo januarja odšla na SP

Na absolutnem in mladinskem državnem jadralnem prvenstvu v razredu europa v Gradežu je Cupina jadralka Johana Kriznič (na sliki) dosegla svoj doslej največji uspeh. Osvojila je namreč naslov mladinske državne prvakinja. Med 43 tekmovalci in tekmovalkami je z uvrstitvami na 4., 2., 9. in 6. mestu zasedla nič manj kot absolutno 3. mesto za Davidom Fontano in Emanuelejem Dufourom, bila je prva med ženskami, za sabo pa je pustila tudi več mednarodno priznanih jadrancev in jadralk, kot sta Arianna Bogatec (5.) in Chiara Calligaris (6.).

Prvenstvo v Gradežu, organiziral ga je klub Lega navale, se je odvijalo v zelo neugodnih vremenskih razmerah. Zaradi po-

manjkanja vetra, zadnji dan pa zaradi grožnje s slabim vremenom, so namreč prekinili kar dve regati, enkrat pa niso startali, tako da so na koncu izvedli samo štiri od sedmih predvidenih plovov brez odbitega najslabšega rezultata. Nesrečni junak prvenstva je bila Arianna Bogatec, ki je po prvih treh regatah z dvema zmagama in enim tretjim mestom premočno vodila in bila na pragu svoje prve zmage na absolutnem prvenstvu (na DP za ženske je že tako že leta nepremagana), vendar je svojo končno uvrstitev pokvarila s 24. mestom v četrti regati, ki se je odvijala skoraj v brezvetrju. Včerajšnja zadnja regata pa je žirija prekinila, ko je bila Arianne druga, za končno slavje

pa bi ji zadostovala že uvrstitev na 12. mestu. Mirno lahko rečemo, da je bila Arianna moralna zmagovalka letošnjega DP. Prvenstva sta se udeležila se člana Sirene Miran Gustin (15.) in Nanja Del Linz (39.)

Prvenstvo je stelo tudi kot zadnja kvalifikacijska preizkušnja za SP leta 1999 (januarja v Melbournu), na njem pa bosta mlatalijo med ženskami zastopali Bogatčeva in Calligarisova.

Bogatčeva bo že 13. tega meseca odpotovala v Sydney na predolimpijsko regato.

Izidi: 1. Davide Fontana (Bari) 15 točk (3, 7, 3, 2); 2. Emanuele Dufour (Genova) 17 točk (1, 8, 5, 3); 3. Johana Kriznič (JK Cupa) 21 (4, 2, 9, 6); 4. Vincenzo Sorrentino (CC Napoli) 23 (8, 3, 8, 4); 5. Arianna Bogatec (Sirena) 28 (2, 1, 1, 24); 15. Miran Gustin (Sirena) 69 (17, 24, 2, 25); 39. Janja Del Linz (Sirena) 147 (30, 39, dns, 34)

TENIS

Od danes na Padričah DP za mlade do 14. leta

Organizator je TC Triestino

Od jutri do 12. septembra bo trzaski Tennis club Triestino gostitelj državnega prvenstva za mlade do 14. leta starosti.

Na prvenstvu bo sodelovalo 64 najboljših igralcev in igralk iz vse Italije, med njimi tudi deželni prvak Massimo Bosa in Cordenonsa in član trzaskega kluba Manuel Gustini.

Med zmagovalci preteklih izvedb so bili tudi zdaj uveljavljeni igralci, kakršna sta Pistolesi in Nargiso, med finalisti pa so bili tudi Cancellotti, Caratti in Pescosolido. Med ženskami pa so se z naslovom prvakinja under 14 že okincale Reggijeva, Ferrandova, Piccolinijeva, Lubianijeva in Serra Zanetti.

NOGOMET / DANES ŠTART C2 LIGE

Za Triestino več senčnih kot sončnih strani

Po neprepričljivi igri med pripravami danes s Torresom

Nogometno prvenstvo C2 lige, ki starta danes, se za Triestino gotovo ne rojeva pod srečno zvezdo. Za uvodno srečanje doma proti Torresu iz Sassarija (ob 16. uri) ima namreč trener Ferrario velike težave pri sestavi moštva, saj je veliko igralcev poškodovanih, nekaj pa je tudi izključenih. Če k temu dodamo še ne ravno navdušujoče predprvenstvene nastope postane takoj jasno, da trzaski klub ne uživa (vsaj začasno) pravega odobravanja med navijači. To nezaupanje se odraža tudi v abonmajski kampanji - doslej okoli 1000 prodanih abonmajev - kar je precej potrlo »gospodarja« Triestine Zanolija in Trevisana, ki sta, tudi glede na precej odmevne poletne nakupe, gotovo pričakovala večji odziv trzaskе publike. Ze res, da v podobnih situacijah postane zmaga in dobra igra v uvodnih kolih nekaka spodbuda za množični odziv navijačev, vendar imajo verjetno govorice o ne ravno idiličnem odnosu v ambientu mestnega tretjeligaša kolikor toliko osnovane temelje.

Prejšnji teden sem v znanem barkovljanskem hotelu srečal prijatelja, bivšega igralca v meddeželnem prvenstvu in odličnega poznavalca nogometnih razmer, ki sicer biva v Venetu, službena pot pa ga čestokrat zanese v Trst in mu je torej trzaska stvarnost dobro znana. Seveda naju je pogovor zavedel v nogometni svet, izrecno pa sva pokramljala o ciljih in perspektivah Triestine. Ko sem mu namignil, da je trzaski klub vsestransko naveden kot favorit za končno zmago mi je brez obotavljanja odvrnil,

Walter Bet

KOŠARKA / OD JUTRI V GORIŠKEM KULTURNEM DOMU

Kakovosten mednarodni turnir za trofejo K2 sport

Manifestacija sodi v okvir praznovanja 35-letnice ustanovitve ŠZ Dom - Nastopajo tudi Dom, Jadran in Bor

Od jutri do sobote bo v telovadnici goriskega Kulturnega doma veliki mednarodni kosarkarski turnir za 5. trofejo K2 Sport, ki letos sodi v okvir 35-letnice ustanovitve SZ Dom.

Domovega turnirja se bo udeležilo kar 10 ekip. Ob najboljših slovenskih moštev (Jadran Nuova Kreditna, Bor Radenska

in Dom Kmečka banka) bosta prisotna tudi Slavija iz Kromeriza, ki nastopa v češki A2 ligi in Nova Gorica, ki igra v slovenski A2 ligi. Tu so se: videmski Bernardi (B1 liga), Koper (slovenska B liga), trzaski Alloys (C1) in Itala San Marco Gradisce (C1).

Česka Slavija in videmski Bernardi bosta,

kot nosilca skupin, igrala neposredno v polfinalu.

Na tem turnirju bo nastopila tudi vrsta odličnih posameznikov. V prvi vrsti naj omenimo Zlatka Santlja, bivšega Olimpijinega igralca in člana tudi bivše jugoslovanske reprezentance, ter mladega in obe-tajočega Jerneja Susica (oba Nova Gorica), bivšega jadrancova Deana Oberdana, ki sedaj nastopa za videmski Bernardi, in druge.

Sponsor turnirja je tudi letos K2 Sport, ki je tehnični pokrovitelj Do-

move kosarkarske ekipe. Naj omenimo, da je prvič tehnični sponsor Domovih kosarkarjev tudi Goriziana Caffè. Agilni Domovi delavci so za to sezono izdali tudi »Dom card« (članske kartice) za podporne člane, s katerimi imajo ti možnost popustov v trgovinah in tudi posebne ugodnosti pri goriski Kmečki banki.

SPORED TURNIRJA K2 SPORT

Jutri, 7.9. A1, ob 19.30: Alloys - Nova Gorica, ob 21.30: Dom Kmečka banka - Itala

San Marco.

Torek, 8.9. A2 ob 19.30: Bor Radenska - Koper, ob 21.30: Jadran Nuova Kreditna - Staranzano.

Sreda, 9.9. ob 19.30: poraženec A2 - B1; 21.30 zmagovalec A2 - B1.

Četrtek, 10.9. ob 19.30: poraženec A1 - B2; 21.30: zmagovalec A1 - B2.

Petek, 11.9.: 19.30 Slavija - zmagovalec A2 - B1; 21.30: APU Bernardi - zmagovalec B2 - A1.

Sobota, 12.9. ob 19. finale za 3. mesto; 21.00: finale za 1. mesto.

NOGOMET / V VIDMU

Predstavitev amaterskih lig

V nekem hotelu v Vidmu je bilo včeraj slovesno odprtje letošnje sezone za nogometna amaterska društva. Predstavniki nogometne zveze so orisali novo sezono in novosti (reorganizacija 2. lige, končnica 3. lige, itd.), največ zanimanja pa je seveda vladalo za objavo koledarjev prvenstev.

Kar se tice ekip naših društev bo v promocijski ligi (skupina B) doma debitiralo samo Primorje. Prvenstvo se bo pričelo 20. septembra, Prosečani pa se bodo pomerili z Manzanom. Ekipa Zarje in Gaja Zarja/Gaja se bo v Ogleju pomerila z Aquileio, kriska Vesna pa bo igrala v Ločniku.

V 1. amaterski ligi (skupina C) bosta naš nogomet zastopali goriski društvi Juventina in Sovodnje. Sovodnjenci bodo krstni nastop opravili pred domačimi gledalci proti Trivignanu, Stanzdreczi pa se bodo podali v Carlinu na tekmo proti Futuri.

Prvenstvo 2. amaterske lige se bo pričelo 4. oktobra. V skupini D bo Breg začel doma proti Medei,

Mladost pa se bo v gosteh pomerila s Staranzanom. Primorec bo igral v skupini E, debitiral pa bo v Trerbach proti Villanovi.

V deželnem prvenstvu za mladince letos ne bo nobene ekipe slovenskih društev.

Danes spet za italijanski pokal

Danes se bo nadaljevalo tekmovalca za italijanski pokal. V 3. kolu bo Zarja Gaja gostovala pri San Luigiju (sodnik Zulian), Vesna pa v Miljah pri Muggii (Bernetti), medtem ko se bo Primorje v Križu pomerilo z moštvom San Sergio (Braiuca). Tekme bodo ob 17. uri.

...in za deželni pokal

V drugem kolu deželnega pokala se bo Juventina v Stanzdreczi pomerila z moštvom Torreanese.

Debitirali bodo tudi tretjeligaši. V Repnu bo na sporedu derbi med Krasom in Bregom B, v Dolini pa se bo Breg B pomeril z Roianesejem.

NOGOMET / V TOLMINU

Uspešne priprave nogometašev združenih ekip

Nasi nogometaši so se pred krtkim vrnil domov po enotedenskih pripravah in bivanju v tolminskem Dijaskem domu. Dvodnevno treniranje na lepih travnatih igriščih je fante se kar izmucilo, kar je seveda značilno za vse sportnike za časa priprav. Seveda pa jim bodo te priprave zelo koristile v naslednjih mesecih, ko se bo pričelo prvenstvo in bo poletni trud kajpak poplačen.

Nasi fantje so trenirali dvakrat dnevno: jutranji trening je bil predvsem na fizični pripravi, medtem ko so v popoldanskih urah vadili v glavnem z zogo. V zgodnjih jutranjih urah, se pred zajtrkom, so mladi nogometaši opravili »footing«. Sredi tedna je bila na sporedu prijateljska tekma z domačini, ki so jo naši gladko izgubili, a nič zato, saj so bili nasprotniki za leto dni starejši, nasi pa močno okrnjeni.

Po vrnitvi domov so vsi mladi že začeli z delom. O tolminskih pripravah pa je trener združene ekipe najmlajših Zarje/Gaje Rajko Zezelj dejal: »Zelo sem zadovoljen, da se vsako leto organizirajo take vrste priprav v Tolminu, kjer so odlični pogoji za treniranje, letos pa nam je bilo tudi vreme naklonjeno. Zal mi je, ker se niso vsi nogometaši udeležili priprav, kar se je še kako poznalo na prijateljski tekmi s Tolminom, ko smo gladko izgubili. Drugače menim, da so takšne priprave bistvene važnosti, ki prej ali slej obrodijo sadove, predvsem pa na začetku prvenstva, ko ekipa ponavlja se ni v dobri formi.« (j.g.)

NOGOMET

B. Husu: Vesna v polfinalu

Breg - Vesna 0:0

BREG: Zemanek, Pavletic, Rocchetti, Tedeschi, Svab, Salvi (Sibillia), Olenik (Praselj), Biondi, Mauri (Iurincich), Messina, Doz.

VESNA: Barbato, Bandel (Laghezza), Iaconcich, Biagini, Cok, Malusá, Daris, Grassi, Pellasccher, Bartoli, Sustersic (Mancosu).

S to tekmo se je koncal izločilni del nogometnega turnirja za memorial Boris Husu. Vesna, ki je igrala z zelo mlado postavo, je z osvojenjo točko osvojila prvo mesto v B skupini in se bo tako v sredo v polfinalu pomerila s Krasom.

Petkova tekma je bila v glavnem izenačena. Obe ekipi sta imeli nekaj priložnosti za zadetek, toda do gola ni prišlo.

POLFINALE. Torek, 8.9.: Primorje - Zarja/Gaja. Sreda, 9.9.: VBesna - Kras. Petek, 11.9.: finale za 1. mesto.

Obvestila

KK BOR - MINIBASKET - da se pričnejo treningi na Stadionu 1. maj ob 15. 9. dalje. Spored je sledec: letniki 89 - 90 - 91 - 92 v torkih in petkih od 15.30 do 16.30. Letniki 87 - 88 prav tako ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30. Za pojasnila in vpisi Corbatti tel. 361476 ob urah kosila.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da so treningi za dekleta letnikov 1985 in 1986 ob ponedeljkih in sredo od 16.00 do 17.30 in ob četrkih od 16.30 do 18.00 na stadionu 1. maja v Trstu. Vpisovanje neposredno na treningih.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA SZ BOR obvešča, da je odprto vpisovanje za otroške tečaje in rekreacijo. Informacije na tel. st. 040-566466, od 12.30 do 13.30.

NOGOMETNI KLUB BOR začneja z nogometno sezono in vabi vse mlade navdušence nogometa letnika 1988, '89, '90, '91 in '92, da se skupaj z lastnimi starši udeležijo informativnega sestanka, ki bo v torek, 8. septembra, ob 17. uri, na stadionu 1. Maj. Informacije in vpisi na tel. st. 040-226483 ali 0339-2447832.

PLAVALNI KLUB BOR vpisuje v sezoni 98/99 v začetne in nadaljevalne plavalne tečaje otrok od 4. leta dalje ter rekreacijo za odrasle in mladino v večernih urah. Za informacije javite se od 18. do 19.30 vsak dan od 7. do 11. septembra na tel. st. 040-226203.

MINIBASKET SD BREG za osnovnosolce. Vse informacije nudi David Pregarc, tel. 040-228334 v jutranjih urah.

SD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA bo tudi letos skrbela za najmlajše nogometaše (letniki 1990, '91, '92). Zainteresirani se lahko javijo na tel. st. 040-232194 (Fabio), 040-383087 (Luciano) in 040-227044 (sedež Breg).

SD KONTOVEL prireja brezplačni tečaj minibasketa na odprtem igrišču na Kontovelu do petka 11. 9. Urnik: sredo, ponedeljek in petek od 16. do 17. ure za letnike 1990, 1991, 1992 in 1993; od 17. do 18. ure za letnika 1988 in 1989. Vabljeni predvsem začetniki. Za informacije tel. 040-229470 (od 12. do 14. in od 19. do 21. ure).

SD SOKOL prireja brezplačni tečaj minibasketa na odprtem igrišču v Nabrezini od torka, 8.9. do četrka 17.9. Urnik: torek in četrtek od 16. do 17.30 za letnike 1988, 1989, 1990, 1991, 1992 in 1993; Vabljeni predvsem začetniki. Za informacije tel. 040-200122 (uradne ure) in 040-229470 (od 12. do 14. in od 19. do 21. ure).

JK CUPA vabi člane na društveno regato za kajutne jadrnice, ki bo danes, 6. septembra s startom ob 11. uri pred Sesljanskim zalivom.

SZ BOR FITNESS - STADION 1. MAJ 4-mesečna vpisnina (do 31.12.98) po znižani ceni samo 200.000 lir. Izkoristi priložnost, ponudba velja le do 10. septembra.

GINASTICNI ODSEK SZ BOR sporoča, da je v teku vpisovanje za letošnjo sezono. Prijave od 11. do 13. ure na sedežu društva tel. 040-51377.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Mnenja
20.30 TV dnevnik
20.55 Na počitnice

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.40 Nan.: Anna Maria
7.30 Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo
8.30 Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke in nan. Skrivnostni svet Alexa Macka
10.00 Aktualna odd.: Linea verde - Zelena crta
10.30 Nabozna oddaja: A sua immagine
10.55 Masa
11.50 Nabozna oddaja
12.00 Angelus in papežev blagoslov
12.20 Aktualno: Linea verde - Zelena crta - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Dokumenti: Vse o Sanremo (1951 - 1998)
17.00 Aktualno: Zgodovinska regata v Benetkah
19.50 Vremenska napoved
19.50 Dnevnik
20.35 Sport
20.45 Variete: Miss Italia 1998 - Finale (vodi Fabrizio Frizzi)
23.30 Dnevnik
23.35 Variete: Miss Italia ponoci
0.25 Aktualno: Filmski festival v Benetkah
0.550 Nočni dnevnik, zapisnik, vremenska napoved
1.15 Aktualno: Potihoma - Srečanje z Landom Buzanco
2.00 Nogomet: Grasshoppers - Juventus (pokal prvakov 1984)
3.30 Glasbena odd.: Adesso musica

RAI 2

7.15 Cercando cercando
8.00 9.00, 10.00 Dnevnik
8.10 Film: Giorni caldi a Palm Springs (kom., ZDA '63)
10.05 Nedeljski Disney, vmes risanke in nan. Blossom
11.25 Nan.: Sui gradini di Harlem
11.50 Dnevnik
12.00 Ci vediamo in TV
13.00 Dnevnik
13.50 Motociklizem: VN San Marina, 500 ccm
15.05 Film: Spara forte, più forte... non capisco! (kom., It. '66, r. E. De Filippo, i. M. Mastroianni)
16.50 Aktualno: Tg2 Dosje
17.40 Nan.: Kamaleon Jarod
19.25 Vremenska napoved
19.30 Sport: Domenica sprint
20.00 Risanke
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 TV film: Sabotage (pust., ZDA '96, i. M. Dacascos)
22.40 Nan.: Dark Skies (i. Eric Close, Megan Ward)
23.30 Dnevnik, vreme
23.50 Rubrika o protestantizmu
0.20 Film: Personal Vendetta (thriller, ZDA '94, i. Timothy Bottoms)
1.50 Brezdelje utruja?

RAI 3

6.00 Fuori orario
8.20 Vabilo na koncerte Rai 3
9.00 Sport: SP v kanuju, 11.05 Motociklizem: VN San Marina
13.30 Aktualno: Top Secret
14.00 Dezelni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30 Film: Il generale Della Rovere (dram., It. '59, r. R. Rossellini, i. V. De Sica, V. Caprioli)
16.45 Film: Arrivederci ragazzi (dram., It. '87, r. L. Malle, i. G. Manesse)
18.30 Komični filmi
18.50 Vreme, dnevnik, dezelne vesti, sportne vesti
20.00 Aktualno: Festival v Benetkah (vodi S. Dandini), 20.25 Blob v Benetkah
20.40 Nad.: Un posto al sole (i. I. Di Benedetto, M. Aielo, G. Baldi, S. Sardo)
22.35 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Sportna nedelja
23.55 Dnevnik
0.10 Fuori orario, vmes film «Conversazione conclusa» (biog. Portug. '81)

RETE 4

6.00 Nan.: Piccolo amore, 6.50 in 8.30 Zingara
8.20 Affare fatto
9.30 Nan.: Mister Ed
10.00 Masa
11.00 Variete: 30 ur za življenje
11.30 Dnevnik
11.40 Variete: Classici...
12.30 Dok.: L' altro azzurro
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Film: Ercole contro i tiranni di Babilonia ('64)
16.00 Nan.: Chicago Hospital
17.00 Variete: Zvezde Sredozemlja, vmes (18.55) dnevnik
20.00 Film: Il giorno più lungo (vojni, ZDA '62, i. J. Wayne, R. Mitchum, H. Fonda, R. Burton)
23.35 Film: Disegno mortale (dram., ZDA '90, i. Jack Turturici, L. Guinto)
1.35 Pregled tiska
1.55 Nan.: Chicago Hospital
2.40 Mister Ed

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Nan.: Deset je malo, 9.00 Hisa v preriji (i. Michael Landon, Melissa Gilbert)
10.00 Film: Donne... botte e bersaglieri (kom., It. '68, i. Little Tony, R. Montagnani, F. Amendola)
12.00 Aktualno: Jesen 1998
12.30 Nan.: Jaz in mama - Verige (i. delia Scala, Gerry Scotti)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Strada facendo - Trenutki, spomini, občutki ob 20-letnici Canale 5 (vodita Claudio Lippi in Enrica Bonacorti)
18.00 Film: Il conte Max (kom., It. '57, i. A. Sordi, Tina Pica, Vittorio De Sica)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Film: Piedipiatti (kom., It. '91, i. Enrico Montesano, Renato Pozzetto)
23.00 Film: Ostaggi (thriller, ZDA 97, i. Anthony Michael, Priscilla Barnes)
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Nan.: Hill Street noc in dan (i. Daniel J. Travanti, Michael Warren)
2.30 Nan.: Ragionevoli dubbi
3.30 Nočni dnevnik
4.00 Nan.: Balky in Larry

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.35 Risanke
10.30 Nan.: Kirk (i. Kirk Cameron, Will Estes), 11.00 Hazzard - Serif leta (i. T. Wopat, J. Schneider)
12.00 Sport: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich), vmes (12.25) Odprti studio
13.00 Glasba: Super (vodi Vanessa Incontrada)
15.00 Nan.: Felix
16.00 Nan.: Big man (i. M. Constantin, Bud Spencer)
18.00 Nan.: Lassie
18.30 Odprti studio
19.00 Variete: Drive in story
20.00 Nan.: La Tata (i. Fran Drescher, C. Shaughnessy)
20.40 Risanke
20.45 Film: Il corvo - The Crow (srh., ZDA '94, i. Brandon Lee, M. Wincott)
22.40 Glasbena odd.: Festival-bar
23.10 Film: Tutti a «squa» (kom., It. '79, i. Pippo Franco)
1.10 Sport sudio
1.45 Film: Un mondo migliore (dram., i. N. Regnier)
3.30 Film: La leggenda della città perduta (VB '87)

TELE 4

15.15 Nad.: Prava ljubezen
16.00 Film: Di fronte all' uragano, 18.00 Condannato
19.25 Italijanska kuhinja
20.30 Živali in narava
21.00 Poletni sport
21.30 Film: Navigator
23.00 Poletni Musichiamo
0.16 Konjske dirke

MONTECARLO

14.25 19.30, 22.45, 0.30 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
10.00 Film: Viggio in fondo al mare (fant., ZDA '61)
11.55 Papežev blagoslov
12.55 Nan.: Airwolf
14.00 Film: Un americano tranquillo (dram., ZDA '58)
17.45 Film: Amami o lasciami (kom., ZDA '55)
20.45 Film: Non mangiate le margherite (kom., '60)
23.55 Film: Missione segreta

Slovenija 1

7.55 Napovedniki
8.00 Ziv zav. Risanka: Cofko Cof, 8.25 Cilkin koticek, 8.35 Skrivno življenje igrač, 8.45 Srebrnoglavi konjič, 9.10 Telerime, 9.15 nad. Plavalna sola
9.50 Ozare
9.55 Nedeljska masa
11.00 Vsi smo ena družina
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.25 TV genij, 14.25 Novice iz sveta razvedrila
14.50 Film: Cek pride po posti
16.20 Alpe Jadran
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.15 Pojmo o rož'cah
18.40 Okolje in mi: Krakovski gozd
19.10 Risanka, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
20.00 Zoom
21.35 Večerni gost
22.35 Porocila, vreme, sport
22.50 Nan.: Murhy Brown, 23.15 Upravnica
0.05 Krakovski gozd
0.40 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05
18.45 Pr. za otroke
19.30 Videostrani
20.00
21.45
22.10

Slovenija 2

7.25 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 Teater Paradiznik
9.55 V vrtincu (pon.)
10.35 Film: Oliver Twist (VB)
11.50 Oddaja o slovenski vojski: Pripravljeni
12.25 Motociklizem: VN San Marina, 250 ccm, 13.55, 500 ccm
13.20 TV prodaja
14.55 Zlata drsalka
16.35 Balet: Don Kihotove sanje (B. Cullberg)
17.20 Film: Sedma soba (It.)
19.10 Sport v nedeljo - Obrazi Khumba Mele
19.35 Videoring
19.55 Nogomet: Grcija - Slovenija (kval. za EP)
20.00 Nasa KS - Varnost pa taka (A. Marodic)
20.55 Psihodelična znanost
21.45 Sport v nedeljo
22.30 Film: Attica (ZDA)
0.00 Napovedniki

Koper

16.00 Euronews
17.00 veselje je...
17.30 Risanke
18.00 Program v slov. jeziku: Expo '98 - Oceani - Deščina za prihodnost
19.00 TV dnevnik, sport
19.25 Risanke
19.50 Nan.: Pod ognjenim nebom
20.50 Film: Kraljica za en dan (ZDA '51, r. A. Lubin, i. P. Avery, D. McGavin)
22.35 Vsedanes - TV dnevnik
23.05 Istra in... poletje
23.35 Koncert posvečen 200-letnici razpada beneske republike
0.30 TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Na delovnem mestu vas bodo zasipali z delovnimi naročili. Zgrabite za delo. Dobro razmislite o vašem partnerskem odnosu in privoščite si malo casa zase.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Čeprav imate občutek, da se vas drži smola, temu ni tako. Pustite da se življenje odvija po svoje. Povrnite si samozaupanje.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Veliko casa boste posvetili svoji družini. Napetostim se izognite tako, da jih ze vnaprej predvidite in odpravite. Na delovnem mestu speljite vodo v svoj mlin.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vcasih se vam zdi, da življenje prehitro brzi mimo vas. Razmisljati boste o koreniti spremembi. Idej vam ne manjka. Odkrito se pogovorite s partnerjem.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Pred vami so večje denarne naložbe, o katerih dalj casa premisljate. Veselite se vsega lepega, kar vam prinašajo. Na svoji poti bodite neomajni, a s trmo ne pretiravajte.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Pred vami je resnejše obdobje. Je jemljite stvari prelahko. V sebi boste nasli dovolj energije in tezave premostili. Poskrbeli boste, da bo vase življenje na novo zadihalo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Po nepotrebnem se obremenjujete s stvarmi. Sprostite se in se prepustite toku. Ne dovolite, da bi vas vsak nepomemben dogodek iztiril. Poskrbite si dovolj casa za počitek.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Dela vam ne bo manjkalo. Imeli pa boste tudi dovolj energije za prosti cas. Mirovali ne boste prav veliko, saj vas bodo z vseh strani oblegali.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zazeleli si boste vec miru in prostega casa. Na delovnem mestu se zadnje case ne pocutite vec tako sproščeno. Potrebovali boste veliko potrpežljivosti, da se bodo razmere uredile..

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vzemite si nekaj casa zase. Ce imate možnost dopusta, se odpravite na potovanje. Obetajo se vam nove avanture. Napnite oci in se ne bojte spregovoriti prvi.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Bodite samozavestni in odprti za dogovor z vsemi. Ne razmišljajte toliko o negativnih plateh življenja, poskusajte ohraniti optimizem ter radost.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pred vami je custveno zelo zivahno obdobje. Caka vas vrsta prijetnih in tudi razburljivih dogodkov. Na delovnem mestu bodite zbrani, saj bi vam napake ne ravno koristile.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Max 14 (M. Okorn, r. M. Prepeluh, 3. del); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Soft music; 11.30 Nabozna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.45 Poletne melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Burka: Prejšnje razmere (J. Nestroy, prev. M. Javornik); 15.40 Z naših prireditve; Draga 98; 17.00 Porocila, glasba; 17.30 Draga 98; 18.20 Literarne podobe, Priljubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strizenje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljičica; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Kyzi bizi; 10.05 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domače; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za klasiko; 18.05 Igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, šport; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno, 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock'n roll; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO, vreme, šport; 15.50 Glasb. miniature; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Skladatelj N. First; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Oratorij; 23.55 Glasba in napoved sporeda; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroškal-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel; 18.00-18.30 Za vesel konec tedna.
. ORF 2 13.30 Konec počitnic, Sveče, itd.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Ilustrirana pravljica: Travniki najlepših iger
20.30 TV DNEVNIK

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.45 Film: C'è un sentiero nel cielo (kom., It. '57, i. C. Villa, I. Kislinger)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: Poletna Verdemattina (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Matlock - Dobri, stari prijatelji (i. Andy Griffith, Malcom J. Warner)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.10 Film: Gli amanti latini (kom., It. '64, i. Totò, Sandra Milo)
15.15 Nan.: Se bojiš teme?
15.40 Mladinski variete: Poletni Solletico, vmes risanke Princeza Sisi
18.00 Dnevnik
18.10 Nan.: Gospa v rumenem (i. A. Lansbury), 19.00 Gospa iz Westa (i. Jane Seymour, Joe Lando)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
20.40 Variete: La Zingara
20.50 Film: La tenera canaglia - Curty Sue (kom., ZDA '91, i. J. Belushi, Kelly Lynch)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualna odd. o materi Terezi iz Kalkute: Sull'orlo della santità
23.45 Aktualno: Festival kinematografije v Benetkah
0.10 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.40 Aktualni oddaji: Il grillo, Aforizmi

RAI 2

7.00 Videocomic
7.45 Jutranji Go cart: Risanke
9.30 Rubrika o zidovski kulturi: Sorgente di vita
10.00 Film: Col passare del tempo (dram., ZDA '94)
11.30 Tg2 - Medicina 33
11.40 Vreme in dnevnik
12.00 Variete: Ci vediamo in TV
13.00 Dnevnik
13.30 Risanke
14.05 Nan.: Hunter, 14.55 Law & Order, 15.45 Inspektor Tibbs, 16.40 Il Virginiano, vmes (16.15, 17.15) kratka poročila
18.10 Vremenska napoved, kratka poročila, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: Marshal
20.00 Risanke
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick - Macka brez uses (i. Horst Tappert, S. Pages)
23.05 Dnevnik
23.20 Aktualna odd. o gospodarstvu: Chi fermerà la bufera d' Oriente?
0.20 Vreme, sport
0.40 Telecamere magazineril-

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Film: Un giorno da leoni (vojni, It. '61)
10.30 Aktualno: Tempo, 11.00 Tema
12.00 Dnevnik, 12.05 Sport
12.15 Nan.: Podelski zdravnik
13.00 Aktualno: Infinito futuro, 13.30 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
15.05 Aktualno: Report
15.30 Sport: kolesarstvo
17.00 Dok.: Geo Magazine
17.50 Vremenska napoved
18.10 Nan.: Supermanove dogodivščine (i. Teri Hatcher, Demi Cain)
19.00 Dnevnik, dezelne vesti, dezelni sport, vreme
20.00 Aktualno: festival v Benetkah, 20.30 Blob v Benetkah
20.50 Variete: Cirkus
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Film: Al di là delle nuvole (dram., '95, r. M. Antonioni)
0.45 Dnevnik, pregled tiska
1.25 Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Kviz: Iva Show
12.40 Nan.: Savannah
13.30 Dnevnik
14.00 La macchina del tempo
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Arrivederci, baby! (kom., ZDA '66, i. T. Curtis, R. Schiaffino)
18.00 Aktualno: Chi c'è c'è al sole
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Film: Un amore improvvisato (dram., ZDA '94, i. R. Urich, S. Haiduk)
22.30 Film: Pogreb v Berlinu (krim., VB '66, i. M. Caine, O. Homolka)
0.30 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere
10.30 Nan.: Druzina Hogan, 11.30 Papà Noè, 12.30 Due per tre (i. Johnny Dorell)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: A-regola d' arte
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 TV film: Uccelli di rovo 2 - Pesem ptic trnovk 2 (dram., ZDA '96, i. R. Chamberlain, Amanda Donohoe)
16.15 Nan.: Komisar Scali, 17.15 Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke, Scott Baio), 18.15 Plavalaska za oceta (i. Patrick Duffy, S. Sommers)
18.45 Variete: Poletni Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)
20.00 Dnevnik TG 5
20.35 Variete: Doppio lustro (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)
21.00 Film: Selvaggi (kom., It. '95, i. E. Greggio)
22.50 Film: Il rovescio della medaglia (dram., ZDA '94, i. J. Travolta)
0.40 Nočni dnevnik

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ultraman
6.40 Otroški variete, vmes nizanke in risanke
9.20 Nan.: Hazzard
10.20 TV film: In cerca di Lola (dram., ZDA '97, i. Mark Kassen)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Genitori in blue jeans
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Variete: Mai dire Banzai
15.00 Nan.: Baywatch
16.00 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Xena
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: V osmih pod streho, 19.30 La Tata
20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Glasbena odd.: Festivalbar (vodita Fiorello in Alessia Marcuzzi)
23.10 Aktualno: Moby's
0.10 Nan.: PSI Factor
1.10 Odprti studio, 1.20 Sport studio
1.45 Sport: Jimmy - Svet fitnessa
2.15 Film

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
15.15 Nad.: Prava ljubezen..
16.00 Ai confini della realtà
17.00 Scoop, 18.00 Innamorarsi
20.05 Konjske dirke
20.30 Živali in narava
21.00 Film: Delitto in silenzio
0.30 Ai confini della realtà

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
13.05 Nan.: Quincy
14.05 Film: L' avventura è l' avventura (kom., '72, r. C. Lelouch, i. L. Ventura)
15.55 Variete: Tappeto volante
17.25 Film: La segretaria (dram., VB '37, i. M. Hopkins)
20.45 Film: Il filo del rasoio (dram., ZDA '46, i. T. Power, G. Tierney)
0.00 Nan.: Elitni umori

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor: Slonček Bimbo, 9.45 Risana nan. Palček David, 10.20 Dok.: Hanibal in pušcavski vihar (VB), 11.10 Dok. oddaja: Pustolovščina Okavango (Fr., 6. del)
12.00 Alpe Jadran
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska napoved
13.25 Tedenski izbor: Oddaja TV Koper -Ljudje in zemlja
13.55 Večerni gost: Jelena De Belder - Kovacič
14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.30 Otroški program: Radovedni Taček: Kralj
17.30 Portret: Sahistka Sonja
17.45 Nan.: A.J. - Casovni popotniki (ZDA, zadnja ep.)
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanke
19.10 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 Nan.: Komisar Rex (Avstrija, 1. epizoda)
21.00 Dobro je vedeti
21.05 Dok. oddaja: Stoji stoji en beli grad
22.00 Odmevi
22.30 Kultura, vreme, sport
22.50 Pisave
23.20 Iz slovenskih ateljejev: Izidor Urbančič
23.30 Nemi film: Nestrpnost (ZDA)
2.20 Recept za zdravo življenje
3.05 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05
18.30
18.45
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.30
20.35
20.50 Sportni ponedeljek
21.50
23.30 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 1.05 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
10.00 Matineja.
Nanizanka: Lahko noc, ljubica (VB, 7. epizoda), 10.30 nan.: Pacific Drive (Avstral., 51. epizoda)
10.55 Tedenski izbor. Nanizanka: Pasje zivljenje (ZDA, 19. epizoda)
11.20 Nanizanka: Cudezni otrok (ZDA, 12. epizoda)
11.45 Sport v nedeljo
12.30 Dokumentarna serija: Vinska popotovanja (VB, 8. del)
12.55 Film: Mildred Pierce (ZDA)
14.50 Euronews
15.10 TV prodaja
15.40 Tedenski izbor
Film: Ubijalec (Nemcija)
17.30 Oddaja o slovenski vojski: Pripravljeni
18.05 Nad.: Okus po zločinu (VB, 4. epizoda)
19.00 TV igrice: Lingo
19.30 Videoring
Nikolajeve videoakrobacije
20.00 Studio City
20.55 10000 obratov
21.45 Pomp
22.45 Brane Roncel izza odra
0.10 Studio City (pon.)
1.05 Napovedniki

Koper

16.00 Euronews
17.00 Vesolje je...
17.30 Risanke
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.30 Sportni portret
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke
19.50 Nan.: Pod ognjenim nebom
20.40 Film: Stej do pet in umri (VB '57, i. Jeffrey Hunter, Nigel Patrick)
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Program v slov. jeziku: Primorska kronika
22.45 Sportna mreža
23.15 Iz prve roke

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 New Age; 8.30 Otroški kotiček: Pika nogavička (bere L. Gec); 8.50 Črtica (J. Renko); 8.55 Potpuri; 10.10 Koncert: Videmski filharm. orkester; 11.40 Odprta knjiga: Noč do jutra (r. M. Prepeluh, 7. del); 11.45 Živahne melodije; 12.00 Odkrivajmo Slovenijo; 12.15 Slov. glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Potpuri; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krvavo polje, brezmejno gorje; 15.15 Poslovni bonton; 15.45 Zanimivosti iz živalskega sveta; 16.00 Otrok in družina; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika, nato klasični album; 18.00 Leta mojega popotovanja (F. Saleški Finžgar); 18.15 Rock balade; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v Ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjki; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15

Aktualno; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešetju; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled sportnih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobilsko odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 Iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Svetovna reportaža; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrcalo dneva;

22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditelj; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, Drobčinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, šport; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.15 Enciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Komorna glasba; 21.00 Koncert EBU - Prom 67; 22.30 Nočno; 23.45 Glasba in napoved.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik,

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

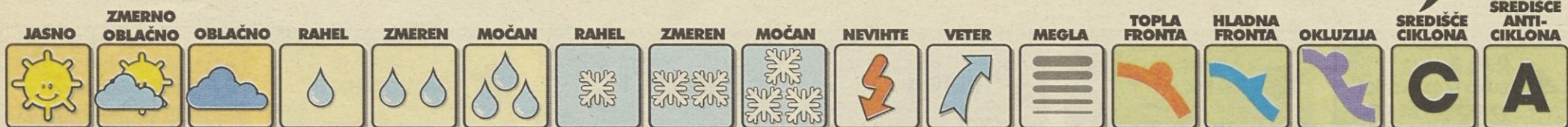
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1998
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo Evropo in Aplami je območje enakomerne- ga zračnega pritiska. Po prehodu hladne fronte doteka od severovzhoda nekoliko hladnejši in bolj suh zraj.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.32 in
zatone ob 19.34.
Dolžina dneva 13.02.

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 19.46 in
zatone ob 6.12.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.11 najnižje -60 cm, ob 10.34 najvišje 51
cm, ob 16.33 najnižje -40 cm, ob 22.26 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 4.42 najnižje -59 cm, ob 11.03 najvišje 54 cm,
ob 17.07 najnižje -43 cm, ob 23.02 najvišje 46 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 22,2
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
pocutje in razpoloženje
ljudi bo ugoden in tudi
spanec bo globok in
sproščujoč.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	19	2000 m.....	7
1000 m.....	15	2500 m.....	4
1500 m.....	10	2864 m.....	2

DANES

Padavine bodo zjutraj po-
nehale, zjasnilo se bo. Burja
na Primorskem bo dopoldne
oslabela. Čez dan bo sončno.
SOSEDNJE POKRAJINE: Pretež-
no oblačno bo s padavinami, ki
bodo postopno ponehale. Po-
poldne se bo delno zjasnilo. Ob
Jadrnu bo zapihala burja, ki bo
hitro oslabela.

JUTRI

V ponedeljek bo sončno vre-
me. Zjutraj bo po nižinah me-
gla ali nizka oblačnost. Zvečer
se bo od zahoda pooblačilo. V
torek bo zmerno do pretežno
oblačno in večinoma suho.

RIM / HUDE TEŽAVE

Nevihte divjale zlasti v Lombardiji in Piemontu

Plazovi in zastoji v prometu na Tridentinskem - Južnem
Tirolskem, zračni vrtnici v Toskani, plaz v Salernu

RIM - Letosnje poletje se poslavlja s silovitim deževjem, zračnimi vrtnici, zemeljskimi plazovi, poplavljenimi cestami, poslopji, industrijskimi obrati, težavami v železniskem in cestnem prometu ter v visjih legah tudi s snegom. Slabo vreme je v noči na sobo-

to in včeraj sicer priza- delo zlasti severne pre- dele Italije, poleg Furla- nije-Juljske krajine predvsem Lombardijo in Piemont, vendar so te- zave zaradi zračnih vrtni- cev, dežja, polomljenih dreves imeli tudi v To- scani, v Salernu so zara- di plazu morali evakuir-

rati 70 družin in zapreti avtocesto.

Silovito deževje je pri- zadelo predvsem podro- čje Coma, Bergama, Ver- banie. Hude težave so bile v prometu, bodisi zaradi dežja kot prome- tnihi nesreč. Na avtocesti za Brenner se je ustvari- la več kilometrov dolga kolona, zastoji so bili tu- di na brennerski državni cesti. Pristojne službe svetujejo veliko previ- dnost, saj se bojijo novih usadov, plazov, padanja kamenja. Med Bocnom in Egno pa se je pojavila megla, a na prelazu Stel- vio je močno snežilo.

Napovedi za danes pa so spodbudne: pravijo, da bo spet posijalo son- ce, čeprav bo v jutranjih urah nad Tridentinsko - Južno Tirolsko, Venetom in Furlanijo-Juljsko kra- jino se nekoliko oblačno z možnostjo padavin. Izboljšanje vremena bo tudi omogočilo, da od- stranijo posledice neur- ja, vzpostavijo prekinje- ne cestne povezave. V srednji in južni Italiji pa bodo danes po dolgem obdobju spet nekoliko lažje zadihali, severovzhodni veter naj bi spet prinesel svežino in odpi- hal vlago, ki je dosegla tudi 100%: temperature so se v srednji in južni Italiji sicer držale letne- ga poprečja, 28-30 sto- pinj, a vlaga je bila nez- nosna.

ZAGREB / SMRT ITALIJANA

Hrvaške oblasti so suspendirale nasilne policiste

ZAGREB - Zaradi smrti italijanskega dr- zavljanca Riccarda Ceti- ne, ki je v četrtek umrl za posledicami po- škodb med aretacijo pri Sibeniku, so pristojna hrvaška telesa suspen- dirala osem policistov. Pet ji je osumljenih na- silnega ravnanja med izvajanjem dolžnosti in tri nadrejene so zaca- sno odstavili s položa- ja, so v pogovoru za dnevnik Jutranji list včeraj povedali na si- beniski policiji. Hrva- ski notranji minister je medtem sporočil, da okoliščine tragičnega dogodka preiskuje po- sebej za to ustanovlje- na komisija.

Do tragedije je prišlo v torek nekaj čez 20- uro v restavraciji Vis v kraju Zaborica v bližini Sibenika. Policijo je iz- se nepojasnjenih razlo- gov poklical lastnik obrata, policisti pa so nesrečnega Cetina za- sledili približno dve uri pozneje pri Primo- stenu, kjer naj bi 44- letni-Italijan s svojim av- tom trčil v neki avto- mobil s česko registra- cijo. Kot kaže, je Cetina skušal pes zbežati, po- licisti pa naj bi ga takoj zsuatvili ter ga surovo pretepli. To sta potrdi- la tudi dva očividca, ki sta dejala, da je policija komaj ob enih zjutraj

poklicala resnica, itali- janski državljani pa je bil tedaj že v globoki nezavesti.

Nekateri bolniki v si- beniski bolnišnici (ne- srečnež je bil kar dvaj- set ur v Sibeniku in se- le zatem, očitno prepo- zno, so ga prepeljali v boljše opremljeno splitsko bolnišnico) so novinarjem povedali, da se jim je Retina zdel takoj v izredno hudem stanju, tako da mu zdravniki sploh niso mogli izmeriti pritiska. Dežurni zdravnik split- ske bolnišnice Antun Bačić je v sredo pribli-žno ob 21. uri ugotovil, da je možki v globoki komi, odkril pa mu je tudi več udarcev na glavi in po vsem tele- su. Iz uradnega poroča- la izhaja, da je Cetina umrl v četrtek zjutraj.

Tragična vest je mo- cno odjeknila v itali- janski javnosti, a tudi v delu hrvaškega tiska, ki opozarja na izredno na- silno početje polici- stov. Italijanska amba- sada v Zagrebu je bila o nasilnem dogodku ob- veščena sele v četrtek dopoldne, ko je bil Ce- tina že mrtev. Včeraj so izvedli avtopsijsko nje- govega trupla, kateri je prisostvoval tudi pooblaščen zdravnik itali- janskega veleposlani- stva Dušan Zečević.

SLOVENIJA / URADNO SPOROČILO

Primer Tretter: MNZ zanika, da bi policija uporabila sredstva za vklepanje

LJUBLJANA - V zvezi s petkovo informacijo italijan- ske tiskovne agencije Ansa, ki med drugim navaja, da je slovenska policija nedavno med postopkom grobo ra- vnala oziroma vklepanje italijanskega državljanca Franca Trettra, podpredsednika deželne sveta italijanske de- zele Tridentinsko - Južna Tirolska, so z ministrstva za notranje zadeve danes sporočili, da prve ugotovitve UNZ Celje ne potrjujejo navedb italijanske agencije.

Med dosedanjih preverjanjem te informacije je bilo ugotovljeno, da sta 29. avgusta 1998 ob 18.45 uri polici- sta prometne policijske postaje Celje v kraju Zajasovnik na magistralni cesti Celje-Ljubljana zaradi prometnega prekrška - prehitre vožnje obravnavala italijanskega dr- zavljanca Franca Trettra. Zaradi dveh prometnih prekr- skov - neupoštevanja omejitve hitrosti in ker ni imel vo- zniskega dovoljenja, - je policist krsitelju izrekel denar- no kazen v znesku 10.000 tolarjev in mu vročil placilni na- log. Po dosedanjih ugotovitvah je med postopkom res- prislo do nekaj zapletov, predvsem do razburjenja Fran- ca Trettra, vendar policista nista uporabila fizične sile ali sredstev za vklepanje, sporoča MNZ.

Ko bomo seznanjeni z vsebino pritožbe, ki naj bi jo po navedbah italijanske tiskovne agencije Franc Tretter podal na slovenskem konzulatu v Trstu in ko bodo zak-ljučeni postopki preverjanja oz. reševanja pritožbe, bo javnost o ugotovitvah obveščena, se sporoča ministrstvo za notranje zadeve. (STA)

Papež: Mati Tereza Božji dar najrevnejšim

VATIKAN - »Mati Tereza je bila Božji dar najrevnejšim med revnimi,« je dejal papež Jav- nez Pavel II., ko je včeraj komemoriral prvo obletnico smrti nune iz Kalkute. Papež je priložnost izrabil za poziv voditeljem držav, naj ne zaupajo moči orožja, ampak uberejo pot ra- zoroževanja in tako prihranjen denar nameni- jo pravim, velikim ciljem omike: skupnemu boju proti lakoti in bolezni, da bo lahko vsak človek živel in umrl kot človek. Tako, kot je ravnala Mati Tereza, ki je imela pogum, da je dajala vedno na prvo mesto človeka in njegove temeljne pravice, je dodal papež.

Polovica dežele F-JK pod vodo

VIDEM - Slabo vreme je trajalo le nekaj ur, vendar je spravilo na kolena skoraj polovico-dezele Furla- ni-je-Juljske krajine: od vsepovedi so poročali o nara- stih vodah, poplavljenih cestah, industrijskih obra- tih, stanovanjih, kletih, o zastojih v prometu. Marsi- kje je v kratkem razdobju padlo tudi več kot 100 mi- limetrov dežja, nasteli so na stotine klincev na po- moč, gasilci, prostovoljci, civilna zaščita so bili za- posleni ves dan. Posebno težko je bilo na območju severno od Vidma, v Nadiskih dolinah je bila zaradi številnih usadov na italijanski in slovenski strani za- prta cesta od Podbonesca do meje. Nekaj ur je bil prekinjen tudi promet na železniški progi Videm - Trzic, ki so ga zatem vzpostavili samo po enem tiru.

O težavah in škodi so poročali tudi iz porde- nonske pokrajine, kjer je pri Azzanu Decimu pri- slo tudi do težje prometne nesreče, v kateri je izgu- bila življenje 9-letna deklica. Več sreče sta imela potnika v avtomobilu, ki se je ustavil na železni- skem prehodu nekje med Sacilejem in Fontana- freddo: vozilo sta zapustila pred prihodom vlaka, ki je avto potiskal 300 metrov naprej po tračnicah. Na srečo ni iztril, proga je bila nekaj ur zaprta.

Do velikih zastojev v prometu pa je prišlo zlasti v jutranjih urah na avtocesti od Vidma proti Palmanovi, kjer je prišlo do neverjetnega stevila trcnj, kolona je bila dolga tudi do 70 km, a popoldne so hude težave imele na odseku od Vidma proti Trbizu.